Beogradske Novine

Izlazi:
dnevno u jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Prodaje se:
u Beogradu i u krajevima zaposjednutim od carsko i kraljevskih četa po cijeni od 6 h
u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od . . . . . 8 h
izvan ovog područja . . . 12 h

Pretplata:
za 1 mjesec u Beogradu i u krajevima zaposjednutim od carsko i kraljevskih četa K 1·50
u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji K 2·40
izvan ovog područja . . . K 3·—

Oglasi po cijeniku.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 67.
Uprava i primanje preplate Topličin Venac broj 21, Telefon broj 25.
Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 38.

Br. 303. BEOGRAD, četvrtak 14. decembra 1916. Godina II.

RATNI IZVJEŠTAJI.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 13. decembra.

Istočno bojište:

Front maršala pl. Mackensena.

Slomijen je neprijateljski otpor na Jalomici. Gonimo odstupajućeg protivnika. Austro-ugarske i njemačke čete približuju se gradu Buzeu.

Rumunji opet ostaviše u našoj ruci 4.000 zarobljenika.

Front general-pukovnika nadvojvode Josipa:

Produžuju se ruski napadi zapadno i sjevero-zapadno od Okna; oni i jučer ostadoše bez ikakvog uspjeha.

Kod vojske general-pukovnika pl. Kövesza vladao je srazmjerni mir, pošto su se u rano jutro bili skrhali uz velike njihove gubitke jaki ruski naleti.

Front maršala princa Leopolda bavarskog.

Izuzev uspješnih krstarenja na Zlatnoj Bistrici nije bilo značajnijih dogadjaja.

Talijansko i jugoistočno bojište:

Pepromijenjeno.

Zamjenik glavara generalnog stožera
pl. Höfer, podmaršal.

Izvještaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 13. decembra.

Zapadno bojište:

Osim živahne topničke vatre, koja s vremena na vrijeme traje u oblasti Some i Maase, kao i noćnih sukoba izmedju izvidnica, nema ni kod jedne vojske većih borbenih djelatnosti.

Istočno bojište:

Front maršala princa Leopolda bavarskog:

Ništa osobitog.

Front general-pukovnika nadvojvode Josipa:

U šumskim Karpatima mnoge uspješne borbe naših izvidnica. Na erdeljskom istočnom frontu odbile su i juče njemačke i austro-ugarske čete napade Rusa u planini Györgyö i obostrano doline Trotusa. Obavještajna odjelenja koja su gonila uzmičućeg protivnika utvrdila su neprijateljeve velike gubitke i privela su zarobljenike.

Front maršala pl. Mackensena:

Neprijatelj, koji se potpomognut ruskom konjicom, još jednom upustio y borbu na nabujaloj Jalomiti, opet se nalazi u povlačenju prema sjeveroistoku. Dunavska i IX. vojska nadire na cijeom frontu za njim. Na drumu za Buzeu zadobili smo znatni prostor i tamo smo juče i u brdima ponovo zarobili 4000 zarobljenika.

Maćedonsko bojište:

Poslije poraza poslijednjih dana vlada mir na Crnoj Reki, Strumi i primorju.

Prvi zapovjednik glavnog stana
pl. Ludendorff.

Dvije naredbe vojsci.

Istoga dana, kada je svijetu objavljeno, da je četvorni savez preko neutralnih država saopštio svojim neprijateljima, da je on voljan da stupi u pregovore o miru, uputili su car i kralj Karlo i car Wilhelm svojim slavom uvjenčanim vojskama i mornaricama naredbe, koje će predstavljati dokumente od željezne dokazne snage u istoriji ovoga najvećeg mediu svima ratovima. Jer ove zapovjesti donekle predstavljaju vojničku dopunu za notu silama sporazuma, one ponosno ukazuju na neprekidni niz uspjeha, koje je postiglo oružje središnjih vlasti kao i na mir, koji je ponudjen silama sporazuma, a pri tome izražavaju nadu, da će vojske i flote, ako bude potrebno, produžiti borbu istim junaštvom, kao i do sada. Nije se često dogodilo u ljudskoj istoriji, da je ne pobjedjeni, već pobjedilac u više maha nudio mir, a najzad postavio i formalne uslove za pregovore o miru. Ovo je dovoljno i naglašeno u naredbama vojsci. Da je to tako, vrlo dobro znaju oni u rovovima i na ratnim brodovima, kao i oni u pozadini, ali se to s obzirom na izvrtanja od strane sporazumne štampe ne može dovoljno naglasiti.

Obje naredbe vojsci napisane su onim istim skromnim i otmenim jezikom, kojim se od prvoga dana rata odliku u izvještaji njemačkog i austro-ugarskog glavnog stožera, one sa malo riječi daju jasnu sliku vojnog položaja i dišu onim pravim oduševljenjem, kakvo se može samo javljati u borbi za pravednu stvar. S toga one neće propustiti, da izvrše očekivani utisak na njemačke i austro-ugarske vojnike, koje će oduševiti na nova junaštva, ako bi sile sporazuma zbilia bile toliko malo mudre, da samo radi nje same produže ovu borbu, u kojoj više nemaju nikakvih izgleda.

Pokojni car i kralj Franjo Josip vječno će živjeti u istoriji kao vladar mira, koji je samo tada činio upotrebe od ogromnih izvora snage svoje države u ratne svrhe, kada bi mu prilike prosto utisle mač u ruke, i kada bi se pokazalo, da nema drugoga ishoda nego li apel na oružje; s toga je bila najveća tragedija u njegovome životu, punom udara sudbine, što je pred kraj svoga života uvučen u ovu strahovitu ratnu dramu. Njegov nasijednik, mladi car i kralj, već jedva dvije nedelje po svome stupanju na prijesto pokazuje, da se on trudi, u prkos već u mnogo maha dokazanih ratničkih vrlina, da produži sa oprobanom politikom mira svoga uzvišenog djeda po stricu. Poznato je, da je on već kao nasljednik prijestola svojim srdačnim bićem, punim najčistijeg čovjekoljublja, u najvećoj mjeri umio da stekne ljubav svojih vojnika, a tim će više ovi umjeti da cijene ovu njegovu naredbu.

Ono, što važi za mladoga cara i kralja i njegovog nezaboravnog djeda po stricu, važi i o uzvišenom savezniku Austro-Ugarske, caru Wilhelmu. Njegova naredba vojsci zvuči kao ljuti čelik britke njemačke sablje, ona izgleda čovjeku kao junački ep, ispisan krvlju, ali čiji završetak djeluje, kao kad se čovjeku svali kamen sa srca, kao kad se kroz tamne oblake pomaljaju prvi sunčani zraci, dok još jednako sijevaju munje i tutnje gromovi. Neka milostivo providjenje daruje snage suncu mira, da potpuno razdijeli oblake; ali ako bi bili ipak još i dalje natjerani da gazimo ovo more krvi i suza, za to što sile sporazuma još nikako nijesu izliječene od svoga razoravajućega bijesa, jedno je sigurno: vojska će učiniti svoju dužnost isto onako, kao i do sada.

Pitanje mira.

Dnevna zapovjest cara Wilhelma.

Ugar. brzojav. ured javlja iz Berlina: Wolffov ured saopštava:

Njegovo Veličanstvo car je izdao slijedeću dnevnu zapovjest njemačkoj vojski:

Vojnici! Sa osjećajima pobjede, koju ste vi svojom hrabrošću izvojevali, Ja sam i vladaoci vjernih saveznih država, ponudio neprijatelju mir.

Da li će se cilj, koji s tim stoji u vezi postići, to će se viditi. Vi ćete se i dalje, Božijom pomoću neprijatelju odupriieti i tući ga.

U glavnom stanu, 12. decembra.

Wilhelm.

Cornja naredba je upućena i carskoj mornarici sa slijedećom najvišom dopunom:

Naredba se upućuje i Mojoj mornarici, koja je u zajedničkoj borbi uložila vjerno i sa puno vrijednosti svu svoju snagu.

Glasovi njemačke štampe.

Kb. Berlin, 13. decembra.

„Vossische Zeitung" piše: Ponuda mira, koju je Njemačka uputila svojim neprijateljima, jeste fakt, na koji se smije samo onaj odvažiti, koji je dovoljno jak, a da se ne izlaže opasnosti, da ga pogrješno razumiju. Nikakvi pokušaji izvrtanja neće moći da unište fakta, da sad jedan pobjednik, uvjenčan lavorikom, pruža svojim neprijateljima ruku za izmirenje. Svaka po edina od još neprijateljskih nam država mora priznati, da ponudjeni uslovi, koje sada može dobiti, zavise od interesa, kakve možemo imati u budućim odnosima s njom. Za svakoga je razumljivo, da će po naše oružje biti u toliko veća korist, u koliko se više budu otezali pregovori, jer se njemačka ponuda oslanja na snagu i oštrinu našeg oružja. Državni kancelar je izvanredno vjerno dao izraza duševnom raspoloženju njemačkog naroda; kad je rekao: za borbu odlučni, za mir spremni. Ako njemački narod vidi, da je ponuda za mir odbijena, on će tražiti, da se rat vodi i dalje svim mogućim sredstvima. Mi hoćemo, da po mogućstvu uskorimo kraj rata, bilo to ovako ili onako. Ako se neće mir, koji nudimo, mi ćemo ga iznuditi svima sredstvima suvozemnog, pomorskog i vazdušnog rata.

„Localanzeiger" piše: Njemački je narod juče došao do saznanja, da ne propušta nikakav pokušaj, koji se slaže s njegovim dostojanstvom, da se rat svrši.

„Vorwärts" piše pod naslovom „Čovječansko pitanje mira": Radnici Engleske, Francuske, Italije i Rusije stavljeni su pred zadatak, da učine uslugu svijetu i svome vlastitom narodu time, što bi se s njemačkim radnicima stavili na zemljište zajedničkog miroljubivog rada.

Nota Bugarske.

Kb. Sofija, 13. decembra.

Bugarska je vlada preko neutralnih vlada uputila ententi identičnu notu kao i ostali saveznici. Ministar-predsjednik Radoslavov pročitao je po podne notu u prepunjenom sobranju i ova je dugotrajnim odobravanjem primljena. Radoslavov je dodao, da je nota saopštena savezničkim vojskama. Zatim je sjednica zaključena. Na ovo primjećava „Bugarska Telegrafska Agentura": Ako bi se u prkos toj ponudi za mir i pomirenje borba produžila, savezničke su sile riješene, da je vode do pobjedonosnog kraja, pri čem svečano odbijaju od sebe svaku odgovornost pred čovječanstvom i povjesnicom.

Sjajno vojničko stanje saveznika

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Berlin, 13. decembra.

„Tag" u oči govora državnog kancelara piše:

Talijani očevidno spremaju novu ofenzivu protivu visoravni Krasa, ali ni u koliko nijesu ustanju, da nas zastraše. Svakako je tačna činjenica, da na zapadu engleško-francuska ofenziva miruje, da je Sarrailova ofenziva iznjeverila i da je Rumunjska uništena. To je stanje koje nam daje sad pravo, da gajimo najljepše nade.

Neutralni novinski glas.

Kb. Amsterdam, 13. decembra.

„Niews von den Dag" piše: Još prije su prvaci političari iz logora središnjih vlasti ponovno dali prozrjeti svoju miroljubivost, ali je sad prvi put, da se zvanično i javno nude o tome pregovori. Ako se na stvar ovako gleda, onda se ta izjava Njemačke, Austro-Ugarske, Bugarske i Turske može smatrati kao početak kraja ratu. Okolnost, što se ne nagovještava ništa o načinu uslova mira, donekle ugušuje radost povodom tih izjava. Dokle te uslove ne znamo, dotle ne može niko ni ocijeniti, da li se prijedlozi mogu i primiti. A čim se ovi doznaju, onda je skoro izvjesno, da će se i najvatrenije pristalice rata do krajnosti u Londonu, Parisu, Petrogradu i Rimu ne dvaput predomisliti, prije no što prosto odbiju ponudu. Središnje vlasti naravno da imaju razloga, što za sad ne objavljuju uslove.

Mišljenje neutralnih diplomata o pitanju mira.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Beč, 13. decembra.

Ovdašnje novine objavljuju jedan brzojav iz Haaga pod naslovom: „Mir se bliži", u kome se veli: U krugovima diplomata sila sporazuma se vjeruje, da će uskoro otpočeti pregovori o miru. Tvrdi se, naime, i ako su se u Engleskoj i Rusiji obrazovali ratni kabineti, ipak će oni računati s time, da i njihova djelatnost neće biti u stanju da poboljša nepovoljno ratno stanje svih sporazumnih država.

Misli se, da će vlade saveznih država idućih dana istaći na odgovarajući način pitanje, da li i neprijateljske države tako isto ne smatraju da je došlo vrijeme za otpočinjanje pregovora o miru. Neutralna diplomacija drži kao vjerojatno, da sporazumne sile ovom prilikom neće dati nepovoljan odgovor.

Predpostavka o posredovanju Amerike za mir.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Washington, 13. decembra.

(Reuterova vijest). Jedan vrlo visoki činovnik je izjavio, da Sjedinjene Države nijesu učinile nikakav prijedlog za posredovanje i nikakve prijedloge za mir i na to u bližoj budućnosti i ne pomišljaju, osim ako bi u svjetskim dogadjajima nastupile neočekivane izmjene.

Prijedlozi o miru — bezobrazluk.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

New-York, 13. decembra.

(Reuter). Glavni državni branilac Davis je izjavio u jednom govoru u Pensylvanija Society, da bi prijedlozi o miru u sadanjem trenutku bili ne samo jedna grubost, nego i bezobrazluk. Ni jedan narod nema prava, da propisuje osnove, na kojima bi zaraćeni svoje sporne stvari dovodili u red. Prijedlozi o miru, koji bi se u sadanjem trenutku iznijeli, ne bi imali dobri učinak.

Rat sa Rumunjskom.

Dosadašnji bilans rumunjskoga rata.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Beč, 13. decembra.

Sa obavještene vojničke strane donose se ovaki podaci o dosadašnjem bilansu rumunjskoga rata:

Rumunji mogli su izbaciti na bojište oko 700.000 ljudi. Od ovih dosada je već zarobljeno 145.000 ljudi, medju njima 1600 časnika. Ovome treba pridodati broj poginulih, ranjenih, oboljelih i razbjeglih, koji ukupno iznosi od prilike 155.000 ljudi. Prema tome je rumunjska vojska od svojih dobro obučenih četa izgubila do sada 300.000 ljudi. Ostaje joj dakle u najboljem slučaju 400 000 ljudi.

Prema jednoj vijesti francuskih listova rumunjska je vojska raspolagala sa ne više od 400.000 pješačkih pušaka. Od njih je polovina zaplijenjena. U početku je rata Rumunjska imala najviše 800 poljskih topova, 60 teških topova i 500 mašinskih pušaka. Plijen središnjih vlasti pak iznosi do sada 422 poljska topa, 25 teških topova i 369 mašinskih pušaka.

Podlistak.

Borisav Stanković:

Beogradske šetnje.

Kalemegdan.

Kada čovek zna: kako je za vreme skorašnjih borbi pljuštala nad njim gvozdena kiša od granata i šrapnela, sada prvi put k njemu pridolazeći čisto sa strahom dolazi očekujući da će naići na gomilu ruševina. Medju tim sve je isto kao i pre. On se sada svojim zimskim zelenilom kao i nekada, oivičen nasipom zeleni i prostire ispred nas. Dole kao sprečavajući ga da se ne odronjava bele se kamene stepenice. Odmah do njih u kamenu ozidana česma isto kao i nekada i sada stoji prazna, bez vode. Ovamo gore, pred glavnim ulazom predusreta nas Dositej na svome kamenom postolju. Gologlav, sa šeširom u ruci a u drugoj putničkim štapom i od vetra raširenim peševima kaputa. Kao u životu, tako i sada: večiti putnik radi prikupljanja znanja i „svake poleznosti", koja će biti na polzu, korist njegovome rodu. On kao klanjajući vam se pozdravlja vas sa osmehom. I taj njegov osmeh još jače ocrtava njegovo dobroćudno, staro, ali još mladalačko lice sa okruglim podvaljkom i vezanom maramicom oko obrijanoga vrata.

U sredini, u onome krugu, oko vodoskoka isti red stolica i klupa. Jedino što nema predjašnjega opštinskoga čuvara, koji srećan što se kreće medju gospodom u utegnutim vojničkim čakširama sa zabačenim crvenim vratom od nabreklih žila zbog tesnog krutog okovratnika, ide dostojanstveno naplaćujući taksu za sedišta. Pa i kada nema potrebe on se ipak šeće svak. čas zabacujući svoju staru sablju, da bi mu što više zveckala i što jače ga udarala po njegovim jako razvijenim, seljačkim listovima nogu.

Ma da je odavna zima ovde se ipak još oseća miris od zelenila. Istina on je sada pomešan i sa mirisom žutoga lišća, koje počelo već da truli i koje nagomilano i svaki čas sve zavejavano više slaže po ivicama aleja i oko korenja drveća. A toga mirisa, zelenila i žutoga lišća najviše ima oko i iza spomenika i njihovih kamenih podnožja. Njih ima malo. Tek nekoliko. Kao početak nečega. A njihov red, biranje mjesta, gdje će se koji postaviti, zanimljiv je i interesantan. Izgleda kao da ni sama smrt nije mogla da izmeni sudbinu i da im bolja mesta i položaje nego ono što su i za života imali. Evo, na prvome mestu, na samome ulazu, bista Koste Taušanovića. On kao svaki političar i finansijer, znajući da je „vreme—novac!", kad je došlo njegovo vreme, ne čekajući, odmah zauzeo — po milosti svojih političkih ortaka — prvo mesto. Medju tim eno onamo dva najveća, Bogomdana ali zato večito nezadovoljna i buntovna pesnika: Djura Jakšić i Vojislav Ilić, tast i zet, jer je Vojislav bio oženjen ćerkom Djurinom. Ali kao što su za života morali se kretati medju sirotinjom, tako i sada njihove su biste na ulazu, odakle se ide na Mali Kalemegdan i gdje se najviše skupljaju sluškinje i besposleni radenici. Djura Jakšić, pesnik prve socijalističke pesme „Švalja" i najlirskije pesme „Na Liparu", evo ga kako uzdignutog ramena, bucmastih obraza sa rastresenom kosom po zabrinutom čelu, kosim, čisto prezrivim pogledom dočekuje posetioce. S proću njega Vojislav Ilić, tvorac moderne pojezije, sav uznemiren i plahovit. Leprša se njegova široka pesnička marama, vezana oko dugačkoga vrata. Na tome dugom, golom vratu jako ispala jabučica i one vrele, užagrene jagodice sa malo u neredu razbašurenom kosom, stisnutim, dugim vilicama; sve to svedoči o večitoj vatri i groznici, u kojoj je bio i kojoj je naposletku, u najboljim godinama i podlegao. Sproću njih, onamo ka glavnoj terasi ono nekoliko spomenika i bista već su mirnijega izraza i stava. Eno poprsje Djure Daničića, najvećega filološkoga naučnika. Njegovo oštro, malo tamno i već tuberkulozom obuhvaćeno lice pribrano i nekako smireno stoji. Sa druge strane poprsje Gavrilovića, bivšeg ministra, savetnika i najvećega dobrotvora učiteljskoga.

Po dobroćudnom, blagom i punom licu sa podbratkom, koji viri iz kragne kaputa starinskoga kroja poznaje se njegovo ministrovanje i „sovjetništvo". I ova dva naučnika, akademska lika, malo remeti onaj treći, odmah niže Gavrilovića lik i spomenik Dr. Jovana Subotića, pesnika, dramskoga pisca a i publiciste i javnoga radenika. I to njegovo šarenilo zanimanja u životu ogleda se i na njegovom spomeniku. Portamenat mu išaran bojama sa velikom, pesničkom lirom. Obrijano, puno lice sa lepezasto potkresanom bradom, kao i puni mu i crni brkovi nekako se teatralno ističu.

MALI PODLISTAK.

Raznolike boje žalosti.

Svijetle i jasne boje bile su omiljene u svim veremenima i nosile se vrlo rado, pa ih nije mogla ni žalost prognati. Tako je Djevica Orleanska iz žalosti za orleanskim vojvodom, koji je poginuo, nosila beo omotač. Na engleskom dvoru uobičajena je kao boja žalosti jasno crvena. Tako je iza smrti kralja Edwarda VII. bila obučena u crveno čitava dvorska muzika a i sav odar bio je u crvenoj boji. U Francuskoj odredio je kralj Luj XI. ognjeno crvenu boju, kao znak žalosti, dok je Luj XV. uveo bijelu boju za tugovanje. Napoleon I. odredi, da se za boju žalosti uzme ljubičasta boja. To je jamačno uvedeno po primjeru katoličke crkve, koja odredjuje kao znak žalosti uz crnu i ljubičastu boju. To vidimo u crkvi početkom posta. kad se žrtvenici zavješuju ljubičastim suknom. Takodjer za vrijeme konklava nose kardinali mjesto crvenog ljubičasti plašt u znak tuge za papom. Tek se u novije doba gotovo u cijeloj Evropi odomaćila crna boja, pa i po dvorovima; ali je zato ipak velika zabluda, ako bi se htjelo vjerovati da je uvijek i u sva vremena crna boja bila boja žalosti.

KOLIKO JE DOSAD ZAUZETO RUMUNJSKE?

Do sada je osvojeno oko 54.000 četvornih kilometara rumunjskoga zemljišta. Pošto ukupna površina kraljevine Rumunjske iznosi 137.000 četvornih kilometara, to je Rumunjska do sada izgubila skoro polovinu svoga posjeda.

Rumunjska željeznička mreža bila je dugačka ukupno 3087 km., od kojih su dosada već 2000 u rukama središnjih vlasti. Od 700 rumunjskih lokomotiva zaplijenjeno je dosada 130 komada, dok je od vagonskoga parka od prilike četvrtina u rukama središnjih vlasti.

Prepirka o krivici rumunjskog sloma.
(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Hamburg, 13. decembra.

„Hamburger Fremdenblatt" javlja iz Stockholma: Pisanje engleske štampe protivu Rusije sve je razdražljivije. — „Daily Chronicle" se ljutito obrće protivu glasova, koji engleskoj vladi predbacuju, da ona za Rumunjsku nije ništa uradila i izjavljuje, da krivica za slom Rumunjske pada u prvom redu i isključivo na Rusiju. Joffre i Cadorna su sve učinili, da vežu neprijateljske snage, čime je njihov zadatak bio iscrpljen. Izašiljanje jedne engleske pomoćne vojske, u količini od pola milijuna, kao što to na primjer „Observer" zahtjeva, ne može se ni zamisliti, a za Englesku bi moglo biti sudbonosno.

Rascjep medju rumunjskim poslanicima.
(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Berlin, 13. decembra.

„National Zeitung" javlja sa ruske granice: „Odeski Listok" javlja iz Reni-a: Kralj Ferdinand primio je u poslijednje vrijeme ne samo vodje stranaka komore, nego skoro i polovinu poslanika komore, sve u naročitoj audijenciji. U tim je audijencijama bilo govora o političkom i vojničkom stanju. Skoro se svi poslanici komore nalaze u Jašu. I poslanici, koji su se do sad bavili u Odesi, otputovali su u Jaš.

Očevidno je nastupio veliki rascjep medju poslanicima komore. Sad nije više moguće dijeliti komoru na liberale i konzervativce. Danas postoje samo dvije grupe, naime, jedna stranka, koja hoće brzo zaključenje mira, i jedna, koja hoće sa Rusijom i svojim saveznicima, da ide do kraja. Rusofilska stranka, kojoj pripada većina komore, izradiće jedan propagandski proglas i rasturiće ga u narodu. U tom će se proglasu saopštiti, da je ruska pomoć bitno daleko veća ispala, nego li što je prvobitno bila predvidjena. Rusija nije ni najmanje odgovorna za današnje stanje. Rumunjskoj se konačna pobjeda ne može oteti.

Stranka za mir traži okončanje rata. Rumunjska treba da zaključi mir, ako joj neprijatelj zajamči povratak posjednute oblasti. U danom slučaju moralo bi se pristati na ustupanje izvjesnih dijelova oblasti u Dobrudži.

Bratianu se povukao od svakog rada, te sad ministar financije Costinescu igra u Jašu veliku ulogu. U kraljici Mariji ima Rusija velikog prijatelja.

Rumunjsko stanovništvo ostaje na zaposjednutom području.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Ženeva, 13. decembra.

Lyonski listovi javljaju iz Jaša, da je rumunjska vlada izdala proglas narodu, u kojemu se gradjansko stanovništvo poziva, da ne bježi ispred neprijatelja, pošto bi inače time ometalo pravilno odstupanje vojske.

Sumorna talijanska posmatranja o Rumunjskoj.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Zürich, 13. decembra.

„Corriere della Sera" priznaje silni i strategijski sklop napada i smatra, da bi dalji otpor Rumunja bio upravo beskoristan, u toliko više, što o ruskoj pomoći nema nikakvih tačnih podataka, dokle je rumunjska vojska svojim pretrpljenim porazima izgubila svaku akcijonu sposobnost.

„Avanti" piše: Bukarešt je vrlo brzo pao, kad se prisjetimo, kako se o jačini njegovih utvrdjenja sa hiljadu topova onako mnogo trubilo. Sad je sudbina Vlaške zapečaćena. Mi smo u svoje vrijeme upozoravali na to, da male države u ovom ratu tu sudbinu ne mogu izbjeći.

Francuski listovi traže glavu vojne uprave i vide uzrok porazu u diverziji protiva Erdelja.

Pola milijona bjegunaca u Besarabiji.
(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Hamburg, 13. decembra.

„Hamburger Fremdenblatt" javlja iz Kopenhagena: Prema jednom saopštenju „Novoje Vremja" beskrajne povorke bjegunaca se kreću prema ruskoj granici. Od kako je bogatije stanovništvo pobjeglo u Francusku i Englesku, ima u Besarabiji više od 500.000 bjegunaca. Bratianu je prvi pobjegao u Jaš, kuda bjegunci stižu u vrlo bijednom stanju, a najviše trpe od studeni. Zarazne bolesti prosto pustoše. „Adeverul" i „Epoca" izlaze u Jašu, a „Journal de Balcan" u Odesi. Take Jonescu je u Jašu. Marghiloman je izjavio, Rumunjska treba sa svim nove i odlučne ljude. Talijanski i francuski listovi zahtjevaju sve zaoštrenijim pisanjem najveće napore Rusije. „Gaulois" izjavljuje, da je samo jedno ogromno djelo Rusije u stanju, da spase Rumunjsku iz njene strahovite opasnosti.

Odesa oglašena za vojnu zonu.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Basel, 13. decembra.

Koliko ozbiljno u Rusiji shvataju položaj Rumunjske i to sada već i Moldavije, vidi se iz jedne vijesti petrogradskog „Novoje Vremja", prema kojemu je već i Odesa, glavni grad južne Rusije i središte ruskog izvoza žita na Crnom moru, proglašena da spada u neposrednu ratnu zonu. U samom su gradu već donijete naredbe o ograničavanju osvjetljenja uslijed opasnosti od neprijateljskih vazdušnih napada.

Kriza u Grčkoj.

Grčka i objava rata sporazumu.
(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Berlin, 13. decembra.

„Deutsche Tageszeitung" javlja iz Ženeve: „Petit Journal" javlja iz Soluna, da su tamo pouzdano izvješteni, da kralj Konstantin čini hitne pripreme. Na pragu je objava rata sporazumu. Mobilizacija dobro napreduje. Radikalna štampa veli, blokada je nedovoljno sredstvo, da se Grčka ukroti.

Venizelistička manifestacija na Kaneji.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Ženeva, 13. decembra.

Havasov ured javlja sa Kaneje, da je na jednome zboru jednodušno primljena rezolucija, kojom se izjavljuje, da je kralj Konstantin svrgnut sa prijestolja. On se proklinje kao izdajnik domovine, koji je okrenuo oružje protivu sinova i oslobodilaca zemlje, protivu onih, koji su zajamčili grčku nezavisnost. Vojnici, koji su prisustvovali zboru, pokidaše krune sa svojih kapa i naramenica i zapjevaše patrijotske pjesme.

Venizelistički pokušaj prepada u Ateni. Jedno Venizelosovo pismo.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Lugano, 13. decembra.

Atenski listovi objavljuju sadržinu jednog pisma Venizelosovog, koje je pronadjeno kod uapšenog generala Korakasa. U pismu se veli, da general treba da bude istrajan i odlučan, pošto sile sporzuma energično potpomažu pokret protivu atenske vlade i pošto je kraljev autoritet potpuno pao. Porebno je, veli se dalje, da se odmah pristupi izvršenju donijetih odluka i da se sva obilježena lica uklone, bez obzira na to ko su i šta su.

Objavljivanje ovog pisma proizvelo je veliko uzbudjenje u Ateni.

Ostavka austrijske vlade.

Svojeručna Previšnja pisma.

Kb. Beč, 13. decembra.

Sutrašnja „Wiener Zeitung" javiće slijedeće Previšnje svojeručno pismo:

Dragi dr. pl. Körber!

Primam ponudjenu Mi ostavku cjelokupne austrijske vlade i ovlašćujem vas i ostale ministre, da dalje vršite dužnost do stvaranja nove vlade. Jednovremeno vas izvještavam, da sam povjerio sastav nove vlade Svome tajnom savjetniku dr. Aleksandru pl. Spitzmülleru.

Beč, 13. decembra 1916.

Karlo s. r.
Körber s. r.

Dragi dr pl. Spitzmüller!

Ja vas izvještavam, da sam primio ostavku cjelokupne Svoje austrijske vlade i da sam je ovlastio, da dalje vrši dužnost do obrazovanja nove vlade. Ja vam povjeravam sastavljanje novoga kabineta i ovlašćujem vas, da Mi podnesete svoje prijedloge o toj stvari.

Karlo, s. r.
Körber, s. r.

Italija.

Ministarska kriza u Italiji.
(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Köln, 13. decembra.

Prema „Kölnische Volkszeitung" javlja „Corriere della Sera" sa žaljenjem, da je u Italiji na pomolu „unutarnja ofenziva". Namjera je, da se obore Bissolati i Sonino, da se raspadne nacijonalna vlada, i da se zaključi mir, koji ne bi unizio čast Italije. Milanski listovi opominju ratu odane poslanike, da u ovim vrlo kritičnim trenutcima odlučno protestuju protivu takvih smicalica „štićenika Austrije" i prijatelja Njemačke.

Vijesti o odstupanju Cadorne.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Berlin, 13. decembra.

„Tägliche Rundschau" javlja iz Lugana: Pariski dopisnici talijanskih listova potvrdjuju, da je ishod savjetovanja francuskog tajnog odbora, obrazovanje jednog direktorija za vrhovnu upravu rata, po primjeru Lloyda Georgea. Tako na primjer izjavljuje „Corriere della Sera", da je sreća za sporazum, što je Lloyd George sada izazvao jedan kemljiski proces, koji opšte političko stanje čudnovato prečišćava. Engleski direktorij mora brzo riješiti najteža pitanja, u toliko prije, što je razvijanje njemačke snage daleko veće, no što se predpostavljalo.

Sporazum iznudio dalje pozivanje pod zastavu u Italiji.
(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Ženeva, 13. decembra.

Po pouzdanim izvještajima iz Pariza, talijanska je vlada u posljednjoj pariskoj konferenciji bila primorana, da primi na sebe obvezu, da u što kraćem vremenu poveća brojno stanje vojske pozivanjem nekolikih godišta pod zastavu. Dolaze u obzir godišta 1870. ili 1871. do 1875.

Engleska i kolonije.

Prva sjednica donjeg doma.

Kb. London, 13. decembra.

Reuterov ured javlja: U donjem domu, koji se danas opet sabrao, vladalo je veliko kretanje i uzbudjenje. Članovi raznih stranaka zauzeli su u glavnome svoja predjašnja mjesta. Palo je u oči, da su predjašnji liberalni ministri zauzeli mjesta u prvim klupama opozicije. Pošto su Lloyd George i Asquit zbog slabosti bili odsutni, to će opsježna izjava o vladinom programu biti odložena do iduće sjednice.

Francuska.

Novi kabinet u Francuskoj.

Kb. Paris, 13. decembra.

„Havas" javlja: Novi kabinet je ovako sastavljen: Predsjedništvo i spoljni poslovi Briand, pravda i prosvjeta Viviani, financije Ribot, unutrašnjih poslova Malvi, vojni Liatey, mornarica Lacaze, narodna privreda, trgovina, industrija i obrt Clementel, prenosi, gradjanska i vojna opskrba Herriot, kolonije Donmerque, naoružanje i spravljanje ratnog materijala Thomas.

Odstupanje Joffrea.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Ženeva, 13. decembra.

Pariska štampa ne smije istina još ništa da saopštava o odstupanju Joffrea, ali prema vijestima, koje su ovamo stigle, potvrdjuje se vijest o predstojećem smjenjivanju francuskog generalisima.

Danas saopštava „Genevois" o uzrocima odstupanja ovo:

Od dužeg se vremena predbacuje Joffreu neodlučnost i štednja u upotrebi vojske pri napadima. Pored svega poštovanja i divljenja prema njegovoj zapovjedničkoj darovitosti, ipak je pariska vlada mišljenja, da je ogromna odgovornost, koja već dvadeset i osam mjeseci leži na Joffreu, morala ga zamoriti, a ta zamorenost nepovoljno djeluje na njegove ratne smjerove.

Isti list, koji je uvijek vrlo dobro obaviješten, saopštava, da će mu zamjenik biti general Petain ili Nivelle; obojica su se odlikovali kod Verduna.

Dalje „Genevois" nagovješćuje vjerovatni ulazak Clemenceaua u kabinet Briandov.

Najotvorenije se od pariske štampe izražava „Petit Journal" o predstojećoj promjeni u francuskom vrhovnom zapovjedništvu, naime, Pichon već naglašuje odlazak Joffrea; on piše: Svi patrijoti Francuske zahtjevaju danas bolje vrhovno zapovjedništvo, jednu odlučniju volju, odlučnost i predvidjenje, stvari, kojih dosad sasvim nije bilo.

Iskrice.

Pustolovina u Srbiji.

Neki čovjek, kome su otvorene oči i uši, pa možda još raspolaže i sa tajanstvenim šestim čulom, vidi i doživljuje stvari, koje običnom gradjaninu ove zemlje ostaju za sva vremena skrivene. Njemu je moguće, da pod zaštitom noći predje iz Rumunije preko Dunava u Srbiju i da ga tu prime srpski časnici i vojnici (!!), a treba još znati, ne u prošlom mirnom vremenu, nego u jeseni ove 1916. ratne godine, dakle u vremenu, kada osim u Bitolju nema u cijeloj Srbiji ni časnika ni vojnika srpske vojske. Taj čudnovati putnik, koji je došao preko Dunava, zadržao se na srpskom zemljištu, kako on veli, samo nekoliko sati, ali je on ipak zato, u tako kratkom vremenu, doznao čudnovate stvari: da oko 10.000 srpskih vojnika, pod zapovjedništvom časnika i podčasnika, veselo i raspoloženo ratuju protiv austro-ugarskih i bugarskih četa u zaposjednutoj oblasti, da su za neko vrijeme zauzeli bili grad Gornji Milanovac, i da u svojoj sredini imaju šta više i jednog srpskog generala. On je, sad već više ne neobičnim putem, prenešen ovamo jednom francuskom letilicom iz Soluna. U toj neobazrivosti, kojom se središne vlasti, kao što je poznato, razlikuju od ostalih kulturnih naroda, važno je to, što se u Beogradu sa svim mirno i bezbrižno živi i baš se ništa ne čuje o tome, da je jedan grad, koji je odavde jedva sto kilometara udaljen, u sred austro-ugarske upravne oblasti, sjedište okružnog zapovjedništva, iznenada zauzela neprijateljska vojska! Ali mi u to ne treba da sumnjamo, jer je onaj, koji je tom rekošću iznenadio javnost, novinar sporazumnih sila, a oni tek vode računa o istini. On se zove Henry Barby i do skora je djelovao kao bukareški dopisnik pariskog „Journala". Gdje se on sad nalazi, nama je nepoznato. U Bukareštu se svakako nije nalazio medju onima, koji su Mackensenu klicali, ali prema pustolovnim izvještajima, kojima on usrećuje svoj list, nije isključeno, da se taj novinarski vještak nalazi u našoj sredini. Ali mi u našoj prostoti još manje od toga što primjećujemo, nego li o tome, da su tajanstvene srpske čete zauzele Gornji Milanovac!

Asquit i Bukarešt.

„Frankfurter Zeitung" dobija slijedeći dopis: Bukarešt i Asquit pali su istog dana; oba imena ostaće dakle u istorijskoj vezi. Taj ne baš slučajni dogadjaj opominje me na jedan doživljaj iz godine 1914. koji je oba imena doveo u neobičan, sad već ne i pikantnna splet. Jedan od poznatih vodja njemačke kolonije u Bukareštu upravio je s proljeća 1914. jedno pismo engleskom ministru predsjedniku i dobio je na isto obratnom poštom odgovor. Kuverat toga odgovora nosio je slijedeći napis:

Dr. N. N.

Bucarest

na čelu koverta naštampano: Turkey (= Turska!)

The Prime Minister. (= Ministar predsjednik, prvi ministar).

Dakle, Asquit koji se i na zavoju jednog pisma naziva engleskim „prvim ministrom", šalje nekoliko sedmica prije početka rata pismo adresovano u Bukarešt „u Turskoj"! Da nijesam imao lično zavoj pisma u ruci i kad ne bi mistifikacija bila potpuno isključena, ja bih jedva smio vjerovati u takav anahronizam. Ono do duše, Englezi su u svojoj ravnodušnosti prema geografiji i povjesnici nenadmašimi, pri čemu za divno čudo, time ne samo da imponuju ignorisanim narodima, gradovima i t. d., već umiju tamo u opšte čak i dobre poslove da prave. Ali Asquitov sekretar kao da je učio geografiju još prije berlinskog kongresa i kao da piše još uvijek odlučno turkofilskim perom, jamačno nekim starim guščijim perom, koje je u Engleskoj još tako omiljeno. Možda je rat uticao na znanje sekretarovo i njegovoga učitelja u pogledu Balkana. Turci, koji baš sada sa Nijemcima ulaze u Bukarešt, svakako će se radovati, kad im taj Nijemac bude pokazao tu relikviju bivšeg „prvog ministra".

Mi na to dodajemo da je ovo tipično nepoznavanje balkanske geografije konstatovano u ostalom toliko puta i kod nas u Beogradu.

Jedan vrlo ugledan beogradski ljekar priča, da je prvih dana balkanskog rata stiglo „Srpskom Crvenom Krstu" pismo iz Engleske, adresovano: „Društvu Crvenog polumjeseca — Beograd."

Grad i okolica.

Previšnje odlikovanje don N. Mazareka.

Iz Kosovske Mitrovice pišu nam, da je 6. o m. u uredovnim prostorijama tamošnjeg okružnog zapovjedništva a u prisustvu časničkog zbora, činovnika i predstavnika gradjanskih korporacija g. okružni zapovjednik na svečan način predao tamošnjem rimokatoličkom sveštenику don N. Mazareku red Franje Josipa, kojim ga je Njegovo Veličanstvo milostivo izvoljelo odlikovati. Prilikom predaje ordena g. okružni zapovjednik pozdravio je slavljenika prikladnom jezgrovitom besjedom, u kojoj je spriznanjem istakao blagotvorni rad odlikovanoga sveštenika po njegovu pastvu. Tronut tolikom počasti, odlikovani se zahvalio na toj milosti, poželivši svako dobro previšnjem vladalačkom domu i monarhiji. U počast slavljeniku priredjen je toga dana u časničkoj menaži svečan objed. To odlikovanje izazvalo je u svima slojevima tamošnjeg stanovništva dubok utisak.

Upotreba hljebnih karata.

Izvršenom revizijom u svima kotarevima i privatnim stanovima utvrdila se izvjesna zloupotreba sa hljebnim kartama od strane pojedinih privatnih lica, uslijed čega su izvjesna lica i predložena za kaznu.

Utvrdilo se, da su upotrebljavane karte na umrla i otputovala lica; kao i da su izvjesne porodice, koje primaju opštinsku pomoć, koristile se hljebnim kartama i kao stalnim i kao privremenim.

Da bi se ubuduće izbjegle nepravilnosti u ovome poslu i zaveo pravilan i jednostavan rad u svima kotarevima, učinjene su slijedeće odredbe:

od 1. januara 1917. god. zavode se novi registri za stalne i privremene hljebne karte u svima kotarevima;

svakog 25. u mjesecu sam lično starješina kotara svršavaće obračun za izdate i uzimaće nove hljebne karte za nastupajući mjesec;

izdavanje karata držaće sam starješina kotara u svojim rukama i strogo kontrolirati zapisivanje u registre;

izdavanje karata vršiće se prema zaglavlju stare karte i prijavnoj listi od stana;

preseljeni stanovnici moraće imati sprovodnicu kotara, u kome je dotle stanovao, a odselenje da u registru zabilježi sa naznačenjem, gdje se odselio i kad mu je sprovodnicu na drugi i koji kotar izdao. Kod lica, koja donose nove prijavne redarstvene liste, obratiće se naročita pažnja, da li iste nijesu vadjene u cilju obmane;

prijave izgubljenih karata odmah će se bilježiti u registar, a u odgovarajućoj rubrici i tako se obezbijediti od zloupotrebe nepravnog lica, ako bi isto pokušalo da u nastupajućem mjesecu uzme novu kartu na tudje ime. Licima, koja su svoje karte izgubila, ne će se izdavati nove karte za tekući mjesec, bez naročitog odobrenja takseno-tarifnog odjelenja, a tek u nastupajućem mjesecu izdavaće i bez naročitog ovlašćenja, samo će se u ovom slučaju uzimati pismena izjava lica, koje je kartu izgubilo i ista će se mjesto zaglavlja držati u arhivi.

U slučaju kad staraoc djeteta pismeno izjavi, da je dijete napunilo šestu godinu i traži hljebnu kartu za odraslo lice, karta će se izdati na odgovornost dječijeg staraoca, a pismena izjava čuvaće se u arhivi.

Izdavanje hljebnih karata za nastupajući mjesec otpočinjaće svakog 26-og tekućeg mjeseca i svo stanovništvo kotareva biće snabdjeveno kartama najdalje do 2. u novome mjesecu. Da stanovništvo ne bi čekalo pred vratima kotara za karte, napravlće se uvijek raspored izdavanja karata, odredjujući, iz kojih će ulica stanovnici kojega dana moći podići svoje nove hljebne karte.

Izradjivanje mesnih preradjevina.

Da bi izradjivanje mesnih preradjevina, koje su namijenjene za prodaju, bile sastavljene od zdrave robe, a na osnovi člana 27., tačke 5. zakona o opštinama, a oslanjajući se na naredbu c. i k. vojnog zapovjedništva u Srbiji odeljak 8., broj 6773, 1916. g., zastupnik gradjanskog povjerenika pri opštini grada Beograda propisuje slijedeći:

PRAVILNIK

za izradjivanje mesnih preradjevina, koja su namijenjena za prodaju u području opštine grada Beograda.

1. Kobasice obične suve:

10 od sto svinjsko meso, ostalo govedje meso masno, so, malo bijela luka, biber i malo paprike, creva svinjska, govedja i ovčija, skroz osušena i dobro dimnjena.

2. „Krenvršle" i „cervelade":

65 od sto govedje (bez žila) meso, 35 od sto svinjsko meso, 2 do 4 od sto mrvice od hljeba ili brašna, so i biber, crijeva ovčija ili govedja, dimnjene slabo, sušene i prokuvane, ne smiju imati suvišne vode.

3. Pariske kobasice.

60% govedje (bez žila) meso, 30 od sto svinjsko meso, 4 od sto slanina i

kockama, 2 od sto mrvice od hljeba ili brašno, so i biber, crijevo govedje ili ovčije, dimnjen, sušen i prokuvan, ne smije imati suvišne vode.

4. Debrecinske kobasice:

30 od sto govedje meso, 70 od sto svinjsko meso, so, paprike, crijeva govedja i svinjska dimnjena dobro, sušena i prokuvana.

5. Krvavice:

Svinjsko meso, crne svinjske džigerice i pluća svinjska kuvana, 20 od sto kožure, 25 od sto mrvica od hljeba ili bijeli hljeb, krvi svinjske i čorba od mesa, so, biber, crni luk, crijevo svinjsko ili govedje, kuvati dobro.

6. Džigernjače:

Svinjsko meso od glave, svinjska pluća kuvana, crne svinjske džigerice, žile, 20 od sto kožure, 25 od sto mrvice od hljeba ili bijeli hljeb, biber, malo bijela luka, majoran, crijeva svinjska, dobro kuvana.

7. Švargle:

Svinjsko meso od glave, kožura, srce, jezik, krv svinjska, čorba od kobasica, biber, so i paprika, svinjski stomak, dobro kuvane.

8. Salame obične (ljetnja salama):

50 od sto svinjsko meso, 50 od sto govedje meso, so, biber, vrlo malo bijela luka i paprike, debelo crijevo govedje, kuvana i sušena (dimnjena).

9. Salame krakovske.

80 od sto svinjsko posoljeno meso (iz salamure), 20 od sto govedje meso, so i biber, crijevo govedje, kuvane dobro sušene (dimnjene).

10. Mortadele:

50 od sto svinjsko meso, 50 od sto od junadi meso, 10 od sto krupno sečene slanine, so, biber, crijevo bešika, kuvati, dimiti i sušiti.

Prekršioc ovoga pravilnika kažnjava se sa 200 kruna ili 20 dana zatvora, a mogu se i obadvije kazne spojiti. U ponovljenom slučaju pored kazne oduzima se i koncesija za rad.

Prilozi za božićnje darove.

C. i k. pričuvnoj bolnici „II Brünn" stigli su dalje za božićnje darove ranjenim i bolesnim vojnicima slijedeći prilozi: intendant Novak, iz Zemuna K 20, mjernik Heim, iz Zemuna K 14, prikupila sestra Wilhelmina Mikula u vojnom gradjevinskom odjeljku u Beogradu K 178, prikupila sestra Lina Glas u 409. pričuvnom etapnom bataljunu K 120, prikupila sestra Milla Sperat K 10. — Zapovjedništvo bolnice izjavljuje svima priložnicima svoju iskrenu blagodarnost.

Izdavanje priznanica za pomoć.

Izdavanje priznanica za pomoć činovnicima, umirovljenicima i umirovljenicama počeće od danas u uredima komisije za potpis činovnika i umirovljenika svakoga dana samo od 3 do 5 sati poslije podne. Prije podne se od sada neće više nikome bez razlike izdavati priznanice za pomoć, te s toga neka se zainteresovani u to vrijeme i ne obračaju za iste.

Kao i do sada prilikom prijema priznanice treba imati uza se redarstvenu prijavu (žutu legitimaciju) radi utvrde indentičnosti.

O ovome se izvještavaju svi oni, koji primaju pomoć radi znanja i upravljanja.

Izgubljen boa.

U kancelarijama uprave monopola duvana zaboravljen je crn boa („Skunks„) pošteni se nalazač umoljava, da ovaj boa donese gospodji Rozi Korbelly, duvandžinica, Makenzijeva ul. 45.

Kretanje stranaca.

Izvještaj prijavnog ureda od 12. decembra: prijavljeno 24, odjavljeno 30, preseljeno 34, u gostionicama prijavljeno 79, odjavljeno 93, ostalo u gostionicama prijavljenih stranaca 161.

Da se jave.

Leposava Djurić učiteljica i Djordje Protić sveštenik iz Rirnja, treba da se obrate ili pošalju tačnu adresu g. Dragutinu Karauliću trg. u Čika Ljubinoj ulici broj 3, radi izvjesnog hitnog saopštenja.

Korespondencija za Svajcarsku.

Javlja se opštinstvu, da je zabranjeno svako dopisivanje posredstvom „Croix rouge Serbe, Geneve". Sva pisma, koja idu u Švajcarsku, moraju biti adresovana na Izvještajni ured u Zürichu.

Ujedno se primjećuje, da pisma odredjena za inostranstvo nijesu dovoljno frankirana. Upozoruje se svatko, da se u buduće nedovoljno frankirana pisma u opšte neće otpremati.

Požnja! Najbolje preservativno sredstvo protiv epidemičnih bolesti (Cholera, tiphus i t. d.) jeste prirodno čisti
KRONDORFER
SAUERBRUNN. 456
Djeluje ljekovito, osvježavajući i okrepljujući, izvrstan dodatak vinu i šampanjcu. Adress: Krondorfer, Budapest, Zoltángasse 16.
Glavno stovarište za Srbiju i Beograd:
Apoteka Protić, - Beograd,
Kralja Milana ulica 82.

Narodna privreda.

Stočarstvo u Staroj Srbiji i Maćedoniji.

Još u dalekoj prošlosti naročito u krajevima, koji čine Staru Srbiju i Maćedoniju, stočarstvo je bilo za dugo pretežna privredna grana stanovništva. Slovenska plemena, koja su se u ove zemlje u VII. vijeku doselili, zatekli su ovdje Vlahe, koji su se isključivo bavili stočarstvom. I Arbanasi, koje su Sloveni zatekli, bili su stočarski narod. Po Balkanskom poluostrvu, i to naročito njegovom zapadnom polovinom, pasla su mngobrojna stada i kretala se s jednoga na drugi kraj. I još mnogo docnije, u XIV. vijeku, vidi se iz zakona cara Dušana, da je po njegovoj državi bilo kretanje ogromnih stada prelazeći sa sjevera na jug i s juga na sjever prema godišnjim vremenima.

Da se slovenski narod u Staroj Srbiji i Maćedoniji i prije XII. vijeka mnogo bavio stočarstvom, mogao bi poslužiti kao dokaz i vijesti krstaškog putopisca arhidjakona Wilhelma, koji je 1169. god. išao kao diplomatski poslanik caru Manojlu u vremenu Manojlova ratovanja sa Nemanjom. Tom je prilikom Wilhelm ovo zabilježio o Srbiji: „Srbija je zemlja planinska i šumama pokrivena. U ostalom narod... nije vješt zemljoradnji (agriculturae ignarus), bogastvom je stoka, koju u veliko gaji, obiluje mlijekom, sirom, maslom..."

U Staroj Srbiji i Maćedoniji stočarstvo se razvilo do te mjere, da je ono u XIV. vijeku bilo jače nego danas. U ostalom, stočarstvo kao jača privredna grana, bila je poglavita odlika srednjega vijeka. Pored samoga zemljišta, jako povoljnog za stočarstvo, sa mnogo pašnjaka, ove su zemlje u to doba bile opkoljene više nego i jedna druga zemlja, najnapučenijim gradovima, kakvih je bilo tada u Italiji, a bile su na domaku Carigrada i Soluna. To su bili najbogatiji trgovi za stoku iz Stare Srbije.

Stočarstvo ovdje nije bilo nomadsko kakvo se zateklo u Vlaha, već baćijsko, kakvo se u Staroj Srbiji i Maćedoniji i do danas održalo. Pokret stočarstva bio je vrlo živ, da se osjetila potreba, da se ono reguliše zakonskim odredbama. To je dosta opsežno učinjeno u zakoniku cara Dušana. Iz ovog se zakona vidi, da je stočarstvo bilo jedan od važnih izvora za dohodak ne samo privatnog svijeta, već i kraljeva pa i crkava i manastira.

U zemlji je bilo po unutrašnjosti jakih trgova za stoku, na koje su dolazili trgovci iz Dubrovnika. Iz ovih zemalja izvozila se ne samo živa stoka nego i suvo soljeno meso. Izvoz je išao na Dubrovnik ili neposredno u Veneciju. Sačuvano je u mletačkoj arhivi nekoliko spomenika iz prve polovine XIV. vijeka o tome kako se pomišljalo da se uvećaju državni prihodi. Predloženo je bilo i da se udvoji uvozna carina na stoku i suvo soljeno meso, koje je stizalo s mora iz Stare Srbije i Maćedonije.

Gajene su bile sve vrste krupne i sitne stoke: ovce najviše, pa volovi i konji. Za vrijeme Stevana Prvovjenčanog i docnije izvjesne globe plaćane su bile u stoci, i to najviše u ovcama, pa u volovima. Tako je n. pr. meropah za lakomisleno raskidanje braka kao kaznu davao kralju dva, a episkopu jednog vola. Konji, tako isto morali su biti mnogo odgajivani, jer se na konjima u to doba održavao sav karavanski trgovinski saobraćaj.

Svinje su u XIII. i XIV. vijeku u krajevima današnje Stare Srbije i Maćedonije mnogo više gajene nego docnije kad su ove zemlje pale pod tursko gospodarstvo. U ovim krajevima bilo je mnogo šuma u kojima su odranjivane svinje. Vidi se iz Dušanova zakona, da su u narodu svinje mnogo gajene, i da je u carevoj privatnoj ekonomiji bilo bezbrojnih čopora svinja rasturenih po svoj državi. Svaka župa dužna je bila da polovinu žira daje caru, a polovinu vlastelinu čija je župa. Inače vidi se iz drugih odredaba ovog zakona, da je odgajivanju svinja bila obraćana velika pažnja.

U tursko doba stočarstvo je uporedno sa ostalom privredom opalo. Sa krajnjom nesigurnošću imovnom stočarstvo je prvo osjetilo najjače udare. Zbog nasilnog pljačkanja stoke, čemu vlasti nijesu mogle, a često nijesu smjele da stanu na put, odgajivanje stoke svodilo se sve na manje razmjere.

Prema poslijedajem zvaničnom popisu, kojega je još pred balkanski rat provela Turska, iznosio je broj stoke u vilajetima, koji sačinjavaju Staru Srbiju i Maćedoniju:

	Konji magarci mazge		Goveda		Ovce i koze			
	Broj grla ukupno	Koliko na jedan km²	Broj grla ukupno	Koliko na jedan km²	Broj grla ukupno	Koliko na jedan km²	Broj celokune stoke	Koliko na jedan km²
kosovski	116.869	33	405.338	113	1,662.797	477	2,168.004	613
bitoljski	108.451	52	302.269	145	1,748.607	841	2,159.327	1038
solunski	150.630	66	419.523	169	2,743.643	2104	3.313.786	1340

Dakle najviše stoke ima u solunskom vilajetu, zatim u kosovskom i bitoljskom. Po množini stoke na jedan kvadratni kilometar dolazi vilajet solunski, pa bitoljski i kosovski.

Posebno u kosovskom vilajetu ovako je bilo brojno stanje pojedine vrste stoke:

Konja i kobila 44.743, tegleći konja 33.167, mazgi 1.879, magaraca 37.079, volova 134.817, bikova i krava 162.393, telad, junad 81.925, bivola, bivolica 15.970, ovaca 1,185.585, koza 478.212.

Tabela koja slijedi daje posebne podatke o količini stoke u pojedinim sandžacima kosovskog vilajeta:

VRSTA STOKE	SANDŽACI					
	skopski	prištevski	pećski	senički	plevaljski	prizrenski
svinja	26.588	10.940	9.068	45	445	4.204
konja	12.020	6.230	2.293	2.350	1.750	7.525
mazgi	1.115	53	150	2	15	644
magaraca	28.920	2.360	1.520	4	10	4.265
krava, bikova	46.190	50.600	20.774	17.550	7.300	20.010
telad, junad	17.720	15.700	20.215	15.200	7.600	5.490
zaprežnih volova	52.162	39.000	9.960	13.500	6.600	13.585
bivolica	4.380	2.840	2.000	—	—	2.750
bivola	7.261	1.090	70	—	—	800
ovaca	585.656	194.641	62.297	115.110	72.840	15.031
koza	234.506	100.770	16.929	24.480	48.800	52.735

Najviše ovaca i koza ima u skopskom sandžaku, tako isto i svinja. Krava i bikova ima u prištevskom sandžaku nešto malo više nego u skopskome. Poslije skopskog sandžaka dolazi prištevski po broju stoke u opšte.

U skopskom sandžaku najviše konja ima u štipskoj kazi (2400), pa u palanačkoj (2300); krava najviše u maleškoj kazi (10.500); teladi i junadi opet u maleškoj kazi (3500); sprežnih volova u veleskoj kazi (9850); pa u štipskoj (8000); kumanovskoj (7100); i radoviškoj (7000). Ovaca najviše u štipskoj kazi (107.438), pa u kumanovskoj (97.045), maleškoj (70.780), veleskoj (64.640), kratovskoj (58.681). Koza ima najviše u veleskoj (30.040), pa skopskoj kazi (29.500), u kratovskoj i kumanovskoj bez malo podjednako (23.000). Svinja u najvećem broju ima u kumanovskoj kazi (5.932), pa u štipskoj (3.789) i veleskoj kazi (3.457). Stokom su, dakle najbogatije štipska kaza (sa Ovčim Poljem), pa maleška, kumanovska, a dosta i kratovska kaza.

U prištevskom sandžaku konja najviše ima u preševskoj kazi (6200) gnilanskoj (2300), mitrovičkoj (1000); bikova i krava u novo-pazarskoj kazi (16.000); teladi i junadi ima najviše u novopazarskoj kazi (8000), mitrovičkoj (2500), gnilanskoj (2370); sprežnih volova najviše ima u gnilanskoj (12.500), preševskoj (9000), prištinskoj i novopazarskoj kazi po 5000. Bivolica ima najveći broj u gnilanskoj kazi (3600), prištinskoj (2000) i preševskoj (1000). Ovaca najveća je množina u gnilanskoj kazi (57.000), pa u preševskoj kazi (50.000), prištinskoj (30.000), novo-pazarskoj (25.000) i vučitrnskoj (22.000). Koza najviše je u gnilanskoj kazi (37.000), pa u novo-pazarskoj (18.000), mitrovičkoj (10.475) i vučitrnskoj (10.285). Svinja u najvećem broju ima u preševskoj kazi (4000), gnilanskoj kazi (3600), prištinskoj (2815). — Stokom je najbogatija preševska, pa gnilanska, a za njima tek dolazi novo-pazarska i prištinska kaza.

U sjeničkom sandžaku najveći broj konja ima u sjeničkoj kazi (1900); zaprežnih volova u sjeničkoj (7500), pa u novo-varoškoj kazi (3000); bikova i krava u sjeničkoj (9000); pa u bjelopoljskoj (3580) i novo-varoškoj kazi (3500); teladi i junadi najveći broj ima u Donjem Kolašinu (11.000), pa u sjeničkoj (10.700) i bijelopoljskoj kazi (2600). Ovaca ima najviše u sjeničkoj kazi (52.600), u Donjem Kolašinu (30.622). Najveći je broj koza u bjelopoljskoj kazi (7800), pa u sjeničkoj (7500) i novo-varoškoj (5243). Svinja u sjeničkom sandžaku gotovo i nema.

U pećskom sandžaku najbogatija je stokom pećska kaza. Bikova i krava pećska kaza ima 18.300, teladi i junadi 20.000, zapreženih volova 7800. Ovaca pećska kaza ima 38.087, koza 10.400. Svinja ima nešto malo u Gusinju.

U pljevaljskom sandžaku ima dosta ovaca i to u pljevaljskoj kazi najviše (40.000), a u prijepoljskoj 32.740. Koza u pljevaljskoj kazi ima 30.000, a svinja malo (300).

U prizrenskom sandžaku ima više sitne stoke (ovaca i koza) nego krupne. Ovaca ima najviše Gora i Ljuma (58.000), pa tetovska kaza (45.000) prizrenska manje (33.799), a gostivarska najmanje (18.252). Koza najviše ima tetovska kaza (18.500), pa Ljuma (15.000), gostivarska kaza ima 10.078, a prizrenska najmanje (9157). Svinja ima najviše u tetovskoj kazi (3200), a sasvim mali broj u gostivarskoj kazi (684) i prizrenskoj (300).

Ovce. — Pored statističkih podataka o množini stoke u pojedinim krajevima, treba se naročito zadržati s malo više riječi na ovcama, koje čine ovdje najveći dio stoke.

Stara Srbija i Maćedonija je bio prvobitna postojbina jedne od najrasprostranijeg tipa ovaca, koji se, kako utvrdjuje profesor Freitag, jedan od prvih stručnjaka za stočarstvo južne i istočne Evrope, danas nalazi u svima zemljama na donjem Dunavu i Savi, u Madjarskoj, Erdelju, Bukovini, Bugarskoj, Srbiji, Bosni i na cijelom balkanskom Poluostrvu, ra Kreti, u južnoj Rusiji. To su vitoroške ovce, sa ušima duguljastim i u stranu zavaljenim, poznate kao planinske ili crnovunske ovce. Ovaj isti tip ovaca zapaćen je jako i u jugoistočnom dijelu Srbije: u timočkom, vranjskom, svrljiškom i pirotskom kraju, koji je ovamo prenesen od strane Gnilana i Kumanova. Meso im je vrlo ukusno, a ne goje se mnogo. Daju mnogo miljeka, koje je gusto i masno. Sračunato je, da u mlijeku ove vrste ovaca nadje se 7—10 od sto masti. Imaju vlasastu vunu. Osobito su čuveni krupni ovnovi, naročito oni iz sjeničkog i novo azarskog kraja. Ali s brojnim opadanjem ovaca, i kvalitativno se pogoršava njihov soj, a s tim raste i skupoća ovaca.

Koza poslije ima najviša. I kod koza iz godine u godinu sve više raste njihovo brojno opadanje. U godini 1905. koza je bilo u cijelom kosovskom vilajetu 524.539, a godine 1906. broj je njihov spao na 509.232, a u 1907. godini iznjeo je 478.310.

Volova i krava u poslijednjim godinama prosječno je bilo do 120.000, s bivolima zajedno do 250.000. Govedi u opšte u kosovskom vilajetu prosječno je bilo za poslijednje godine od 300—400.000 grla. Bivoli se ovdje mnogo više gaje nego ma u kojoj drugoj evropskoj zemlji. To je još najbolje odgajena stoka. Upotrebljava se naročito za teglenje.

Sva je ova stoka vrlo sitna, i ostavlja utisak zakržljalosti. Najbolji vo jedva da dotjera visinu jednog metra, a većinom su goveda oko i ispod 90 cm. Dužina najboljeg vola varira izmedju 1.60—1.40 m. Izuzetak od opšte zakržljavosti čine samo ovce, i to u oblastima bogatim suvatama.

I konji imaju strahovito jadan i zakržljali izgled. Ništa, gotovo, nijesu veći od magaraca. Visina konja jedva pretjera nešto više od jednog metra, i varira izmedju 1.10—1.20 m. Natobičnija dužina konja ne ide više od 1.60 m.

KORESPONDENCIJA.

Gospodinu Jovi Premoviću. Odbor Kragujevačkog Crvenog Krsta moli da dostavite sljedeće:

G. MILANU RISTIĆU, glavnom blagajniku željezničke direkcije, Hotel Terminus, Ženeva, i željezničkoj direkciji. Najskromnije Vas molimo gospodine Ristiću kao i direkciju, da nam što prije pošaljete od naših primanja novčanih, jer se sa svojim porodicama nalazimo u teškome položaju:

JOVAN MILOVANOVIĆ, mladji mašinovodja, mjesečno primanje 250 dinara. Sarajlina ul. br. 3;

DRAGOLJUB STOJADINOVIĆ, magacioner, mjesečno primanje 108 dinara. Nemanjina 22;

BORIVOJE STANKOVIĆ, lampista, mjesečno primanje 108 dinara. Brdjanska ul. br. 2;

JEVTIMIR TODOROVIĆ, kondukter, mjesečno primanje 180 dinara. Boračka ul. br. 24;

BOŽIDAR ŽIVADINOVIĆ, stanični zvaničnik, mjesečno primanje 190 dinara. Sarajlina ul. 9 a;

TOMA MITROVIĆ, nadzornik pruge, mjesečno primanje 18 dinara. Fijalova ul. br. 37. Svi se nalazimo u Kragujevcu. Novac se može poslati na Wiener Bank Verein, Schottengasse 6, Wien;

JOSIFU JOVANOVIĆU, trgovcu, Ženeva. Dragi brate! Molim te, javi mi, šta je sa Sretenom. Ako je živ, pošalji mu ovaj oglas. Neka mi odmah novac pošalje; jer mi je neophodno potreban. Pozdrav Draga.

JOVI PREMOVIĆU, Ženeva. Javi Voji Bunjaku, da se nalazim ovamo. Pozdravljam ga. Milan Blagojević, Kragujevac.

G. DJORDJU KOSTIĆU, sudiji, Josifu Jovanoviću i svima dobrim ljudima, Ženeva. Molim, da me izvjestite, da li je živ moj brat Vladimir S. Petrović, kaplar kombinovanog bataljona, III. poziva, XI. puka, a prije toga bio je kod majora Milenka Bojovića. On mi se do sada nije javio. Blagodari vam brat Božidar S. Petković, Kragujevac, Palilule 106.

MILORADU DJURDJEVIĆU, Solun. Novac sam dobila. Svi smo zdravo. Svi pozdravljamo. Javi se opet. Rosa.

MIKI JANKOVIĆU, pisaru glavne intendanture vrhovne komande. Molim Vas, da dostavite mome Žiki, sa djecom sam zdravo u istoj kući. Novac odma da pošalje. Gdje je Mile? Pozdrav Živka Ivović, Ljunjevićina 6, Kragujevac.

MILANU JOVANOVIĆU, narednику muzike, XI. puk. Zdrava sam, sa djetetom u našoj kući. Pošalji novac odmah. Pozdrav tvoja Mara, Gružanska 33.

RADIVOJU GAJOVIĆU, pismonoši iz Kragujevca. Zdrava sam sa Milanom. Pošalji novac, neophodno potrebno. Mileva Gajović, Sarajlina 21, Kragujevac.

Vesi Milosavljeviću, komandantu pukovske 11. okružne komande. Javljam ti, da sam dvared primila novac. Javi preko ovog lista za Dragoslava i Radu. Ja i Dobrila zdrave. Pozdrav, Kruna.

Gospodinu Jovi Premoviću, Ženeva. Odbor Kragujevačkog Crvenog Krsta moli za izvještaj o niže imenovanim licima:

MILOSAVU BRALOVIĆU, artiljeriskom putniku. Primila sam novac preko Wiener Bank Vereina. Velika ti hvala na pažnji. Primi pozdrav od majke Drage.

STEVI ACIMOVIĆU, advokatu, Geneve, Hotel Terminus. Molim vas, izvjestite moga sina Vasu Kovačevića, da sam u četiri maha primila šest stotina kruna. On kaže, da mi je pratio još dva put. Ja to nisam dobila. Neka se raspita, šta je bilo sa novcem. Vas poštuje i pozdravlja, a svog sina ljubi Božana Kovačević, Glavna ulica 165, Kragujevac.

MIKI DIMITRIJEVIĆU, Ženeva. Molim te Miko, poradi kod uprave fondova, da mi se pošalje moja godišnja penzija, Zorina plata. U oskudici smo. Poslednju smo primili oktobra 1915. godine. Broj moje knjižice 397. Za isto te moli Zorina drugarica Natalija Stamenković, učiteljica u Borču. Poslednju platu primila u oktobru prošle godine. Novac pošalji što prije preko Vlade u Kragujevac. Molim te, javi, ako znaš što za Velju i Vladimira; jer je godina prošla, kako ne znam za njih. Ako znaš gdje je, javi mu, da mi i on novac pošalje. U isto vrijeme javi, ako znaš, je li živ: Isidor Stamenković, učitelj iz Borča. Javi mu, da pošalje ženi novaca. Njegovi su kod kuće svi zdravi. Blagodari ti i pozdravlja te sestra Rosa Blagojević, udova.

KOSTI ALEKSIĆU, Hotel Terminus, Geneva. — Molim, dostavite mome mužu Srećku Vasiću, kapetanu, da sam ogias pročitala; neka novac odmah pošalje. Petka je umrla. Pozdrav Nikoli i Srećku od Mileve Vasić, Jovanovac, Kragujevac.

G. SVETOZARU MILOJKOVIĆU, „Gradistancu", Geneve. Molim Vas, javite mojim sinovima: Nikoli i Vasi Konstandinovićima, majstorima iz Kragujevca, da su Miloš i Dragutin Dada i otac zdravi, i neka novac pošalju. Takodje javite Mladinu Sotijaniću i Miti Mladenoviću, majstorima drecima, da su im porodice zdravo, no u oskudici. Neka novac odmah pošalju. Vama blagodari Blagoje Konstandinović, obućar, Kragujevac.

G. BRATISLAVU PETROVIĆU, Geneve. Dijepo. Vas molim, da mome mužu Pavlu S. Miloševiću, inžinjer. kapetanu, komandiru II. telegrafskog odjeljenja, štab I. armije, dostavite slijedeće: Mili moj Pajo! Već je tri mjeseca odkad od tebe nemamo nikakvog izvješća, a takodje i od Nenada i Miloša. U velikoj smo brizi, da li ste zdravi i da li si na istom mjestu. Gdje je Nena i šta uči? Poslah ti nebrojeno karata i pisama, a sliku moju i Srbinu još jula. Molim te odmah me izvjesti opširno o svemu ovim putem. Prošle nedjelje dobih dvije uputnice, a još septembra jednu, na svemu ti hvala. Srba je veliki i napredan. Svima preti sa njegovim taticom. Mama, tata kao i mi svi srdačno vas pozdravljamo. Slikaj se i pošalji nam sliku; to isto neka učine Nenad i Miloš. Mi smo vas se mnogo uželeli. Sa najvećim nestrpljenjem očekujemo odgovor. Mome dobrom čika Mići neizmjerna hvala. Od njega dobismo prvi izvještaj o vama. Vole vas i ljube, moleći Boga, da vas zdravlje i sreća stalno prate. Tvoja Ana i Srba. Gospodinu Petroviću neizmjerna hvala i pozdrav.

Gospodinu Jovi Premoviću, Geneva. — Odbor kragujevačkog Crvenog Krsta moli za izvještaj o niže imenovanim licima:

DOBROSAV JANKOVIĆ iz Kragujevca, poručnik bregalničkog vozarskog eskadrona u Štipu. Otišao sa vojskom i nije se javio. Njemu dostavite, neka mi novac pošalje. Otac je umro. Blagodari Vinka Janković, Palilula 119, Kragujevac.

SVETOZAR SABLJAREVIĆ iz Obrenovca, vojni obveznik zanatlijske čete, pri fabrici kragujevačke.

VELIMIR RANKOVIĆ iz Kragujevca, podnarednik šoferskog odjeljenja, vrhovne komande, koji se do danas nije javio. Ako je u životu, neka javi za braću.

DRAGOLJUB RADOVIĆ iz Kragujevca, đak V. razreda gimnazije, otišao pred vojskom, nijo se javio do danas.

SVETOZAR TALOVIĆ, kapetan, blagajnik XI. okružne pukovske komande.

MIJAJLO MIJAJLOVIĆ iz Mečkovca, obveznik, vozar I. puka dopunskog, šumadijske divizije. Blagodari Bosiljka Mijajlović, Mečkovac, Kragujevac.

DRAGOSLAV KRSTIĆ iz Zabojnice, V. poljbaterija, šumadijske divizije i neka javi za brata Bogdana. Blagodari mati Lena Krstić, Zabojnica.

MILIJA VUČETIĆ iz Drenovca, III. četa, III. bataljuna, XI. pješad. puka. Sestra Persa, Zabojnica, Kragujevac.

RADISAV MILOSAVLJEVIĆ, bio kočničar I. željezničke čete u Skoplju i Preševu. Otišao sa srpskom vojskom. Blagodari mati Milica Milosavljević, Batočina.

ĆEDOMIR POPOVIĆ, šofer pri vrhovnoj komandi. Otišao sa srpskom vojskom. Blagodari mati Smiljana Mijajlović, Stari Adžibegovac.

LJUBOMIR TODOROVIĆ iz Batočine, narednik II. čete, II. bataljuna, XI. puka, profijant komore. Blagodari žena Milka Todorović, Batočina, Kragujevac.

VOJISLAV MILOSEVIĆ iz Badnjevca, obveznik IV. pozicijske baterije, II. poziva.

VOJISLAV MILOVANOIVĆ iz Badnjevca, IV. pozicijska baterija. Blagodari Milica Milovanović, Badnjevac, Kragujevac.

TODOSIJE MILOSAVLJEVIĆ iz Petrovca, obveznik I. baterije, II. diviziona, zaplijenjenih topova, II. poziva, timočke divizije.

DRAGOMIR STANKOVIĆ iz Petrovca, I. baterija, II. diviziona, zaplijenjenih topova, timočke divizije, II. poziva.

ŽIVOTA MILOSEVIĆ iz Bukurovca, regrut iz 1896. Otišao sa srpskom vojskom. Blagodari mati Stanija Milošević, Bugurovac, Kragujevac.

Najljepše molim za izvještaj o mome mužu DOŠANU DJORDJUMOVIĆU, koji je bio komandir čojne komore pri stanici kragujevačkoj. Nije se javio nikako do danas. Blagodari vam Katica Djordjumović, Daničićeva 28, Kragujevac.

A. 1488—8

OBJAVA SELIDBE.
ADMINISTRACIJA
„BEOGRADSKIH NOVINA"
Nalazi se od sada
Topličin Venac br. 21.
Telefon br. 25.
gde se prima pretplata.

PRIMANJE OGLASA:
KNEZ MIHAJLOVA 38.

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

NESTALI I KORESPONDENCIJA.

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

Manoju Lazareviću, Hotel Terminus, Ženeva. Andra i Dobrica su u Rusiji, najmladjeg brata je adresa ovo: Dragiša Popović, Colege Carnot, Fontenebleau, Francuska. Šest mjeseci o njima nemamo nikakva izvještaja, i u velikoj smo brizi. Molim te, učini sve, da me preko „Beogradskih Novina" izvijestiš o njima, a njih, da smo mi svi zdravo i dobro. Uzmi i pošlji mi preko Balkanske Banke Sofijinu penziju i invalidu dječiju. Tvoji su u Ćupriji zdravo. Prvo pismo dobih od njih onomad. O sebi naročito vodi računa, i pomiri se sa sudbinom. Svi te srdačno pozdravljamo, a najviše tvoja snaja Mara V. Avramovićka, Episkopska ul. 69, Niš. 23080—8

Gosp. **Rajku Vintroviću,** Solun. Svoga muža Lazara K. Nikolića, kapetana VI. puka, II. poziva, drinske divizije, izvještavam, da novac redovno primam, i sa najljepšim željama čestitam Božić i krsno ime, šaljući mu bezbroj toplih pozdrava. Milka L. Nikolića, Kralja Milana ul. 80, Beograd. 23076—8

G. JOVANU PREMOVIĆU, za Dušana A. Nikolića, okružnog načalnika. Odavno nemamo nikakovih vijesti od vas. Javljajte se preko „Beogradskih Novina". Izgleda, da je to jedini siguran način. Mnogo za sve vas brinemo. Sliku sam dobila, vrlo sam se obradovala. Hvala ti. Primila sam i u novembru i u decembru, do sad sam svega dva put novac primila. Za nas ne brinite, zdrave smo. Otac, djeca, Desa i njeni dobro su. Mnogo svesrdnih pozdrava za sve vas šaljemo svi, najviše tebi, tvoja Milica. Novi Pazar, Kronprinzstrasse 4. 23124-8

Gosp. **JOVANU PREMOVIĆU, za Dušana A. Nikolića, okružnog načalnika. Molim vas, ovaj oglas dostavite Nikoli. Dragi Nikola! Svesrdno ti čestitamo slavu i želimo svaku sreću. Od tebe i naših već odavno nemamo izvješća. Zar ti ne možeš lično, da mi pišeš? Javljaj se često Dušanu, a on će nas izvještavati o tebi i našima. Mnogo brinem. Kako ste svi? Mi smo dobro. Ocu često pišem, ali odgovor teško dolazi. Novac ne šalji, imam. Sve vas mnogo pozdravljamo, a najviše tebe, tvoja Ančica N. Petrovića, Kronprinzstrasse 4, Novi Pazar.** 23123—8

Gosp. **DJORDJU RADOJLOVIĆU, Ženeva. Vašom dobrotom primila sam izvještaj kartom od 16.-XI., da je moj muž Mata M. Matić, pješ. poručnik 5. puka, 3. poziva zdrav, na čemu vam blagodarim i molim vas, da ga izvijestite, da sam ja sa djecom zdrava, kao i Laza sa svima njegovima, osim Lazinog sina Mileta, o kome ništa ne znaju. Ja se u stovarištu nalazim, ništa za nas neka ne brinu, i neka mi se preko vas češće javlja. Vama gospodine unaprijed blagodarim, Matu mnogo svi pozdravljamo. Aleksandra Matić, Bitoljska ul. 18, Beograd.** 23066—8

Gosp. **STEVI AĆIMOVIĆU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim vas lijepo javite mom sinovcu Dr. S. Moačanin, da se radujemo, da je zdrav. Dobio sam tek sada njegovo pismo. Novac nam je potreban. Novac neka pošlje preko Wiener-Bank-Vereina, Beograd. Javite mom sinovcu, da je naš kućni broj izmijenjen, sadašnji je broj Mutapova ul. 44. Vami i mom sinovcu srdačan pozdrav. Petar Mohačanin, Mutapova ul. 44, Beograd.** 22999—8

G. MILANU MATIĆU i g. Aćimu Jovanoviću, Ženeva. Primila sam izvještaj za Dragu, Branka i Rajka, na čemu ću vam biti vječito blagodarna. Molim vas, da ovaj oglas dostavite Dragi i Branku, da smo svi zdravo i dobro i da želimo, da nam se što češće javljaju preko vas. Zora, Mile i Anka ljube svog taticu i ujkicu, pozdravlja ih Boja i Boža. Vama mnogo blagodari, a njih pozdravlja Stana D. Sevića, Valjevo. 22991—8

MILANU MATIĆU i Aćimu Jovanoviću, Ženeva. Izvještaj za moje zetove Milorada i Tiosava veoma me je obradovao, na čemu ću vam biti vječito blagodaran. Ujedno vas molim, da ovaj oglas dostavite Miloradu i Tiosavu, da smo mi kod kuće sa djecom živi i zdravi i želimo, da nam se češće javljaju preko vas. Tako isto Mihajlu Vujoviću, da je njegova sestra Jelenka sa nama zajedno i pita Mihajla za brata Miljka, a brat Djordje je u Austriji zarobljen. Djeca ljube ruke očiki i teči. Vama unaprijed mnogo blagodari, a njih mnogo pozdravljamo, Matija Purić, Valjevo. 22990—8

G. KOSTI ALEKSIĆU, Hotel Terminus, Genéva. — Poštovani gospodine Aleksiću! Pročitasmo u „Beogradskim Novinama" vaš izvještaj za našeg brata Mirka Ž. Vasiljevića, što nas je sve veoma obradovalo. Velika blagodarnost na pažnji. Mi vas molimo, da nas i u buduće o bratu izvještavate i javite mu, da za nas ne brine. Zdravi smo, i ako mu je moguće neka se preko vas češće javlja. Za učinjene ranije kao i buduće usluge zahvaljujemo vam, a Mirka mnogo pozdravljamo. Darinka Vasiljevićka sa sestrama i bratom, Valjevo. 22989—8

Gosp. **Djordju Radojlovi'u** i gosp. **S. Aćimoviću, Ženeva. Molim, da mi se što skorije pošalje što veća suma od mog primanja. Godinu dana od novembra pr. god. živim sa 20 kruna mjesečno. Više ne mogu. Obraćah se gosp. Zariji Popoviću i gosp. Anti Mladenoviću. Vidite, je u li oni što šiljali, da reklamiram. S poštovanjem Atanasija Majzner, učiteljica, Knjeginje Ljubice 35. Beograd** 23126 8

Peri Mladenoviću, činovniku uprave fondova, Krf. Primila sam poslati novac, a Dana prije 2 mjeseca. Lijepo hvala. Molim te pošalji još, veoma mi je potrebno. Pozdrav od seka Julijane Živković, Ćuprija 23122-8

Gospodinu **Ljubomiru Srećkoviću,** Ženeva. Primila sam novac poslat preko Wiener banke. Molim, da mi se po mogućstvu i dalje šalje. Sa velikom blagodarnošću i poštovanjem Sofija Vojina Protića, Zorina 47. Beograd. 23120-8

Gosp. **Milanu Todoroviću,** Ženeva. I drugu pošiljku novaca primila sam. Mnogo vam blagodarim, Sofija Vojina Protića, Zorina 47. Beograd. 23121-8

Dragomiru K. Petroviću, Ženeva. — Imajte dobrotu i ovaj oglas dostavite Maši. Ruža Sokić. Čujem od Ruže, da ste javili, da su Voja i ujak dobro i da su zajedno. Hvala m iz sveg srca na toj vijesti. Kažite im molim vas, da bih sretna bila, kada bi htjeli i lično da mi se jave. Ja sam im toliko puta pisa'a i nikako odgovora nedobih. Tata moli Voju, ako je ikako moguće, da mu ispošlje njegove uložne knjižice, vrlo su mu potrebne, naročito ona od Andrejevića, a u svakom slučaju neka javi tačne numere istih. Vami pozdrav i zahvalnost. Voju i ujka volu i pozdravljaju Jela V. Vukovića sa djecom. Fruškogorska 9., Beograd. 23125-8

Gosp. **Dobri i Cvetku Brajovićima,** Pariz. Mili moji sinovi! Dobro, tvoje dvije pošiljke novaca i Cvetko tvoje dvije karte primila sam. Hvala. Kolika je radost bila za mene brižnu majku, kad sam vaš lični rukopis ugledala, da li možete da zamislite? Javljaite se često kao i o Dragom i Žiki. Čestitam vam slavu. Majka se moli Bogu i sv. Nikoli za vas dobru djecu moju. Ljube vas i grle sestre i majka Persida Ag. Brajovićka, Beogradska 3., Kragujevac. 23119-8

Stanica Jašić, Vrčina, srez deočanski, pošta Grocka, moli svoje prijatelje, da je izvjeste preko novina, da li je živ njen sin Milan Jašić, vojnik seiz I. prekobrojnog puka, 1. batalj., 4. četa, dunavske diviz., 1. poziva. 23118-8

Dušan Mil. Šijački, Rue de Berne 15, Ženeva. Molim vas javite mome Milivoju slijedeće: Mili moj Mile! Od gospodina Šijačkog izvještena sam, da si zdrav i da si dobro. Blagodarim dobrome Bogu šaljući mu sa djecom tople molitve, da nam te i u buduće čuva. Čuvaj sebe i javljaj se često preko „B. N.", jer kad dobijemo vijesti od tebe, to je za nas velika sreća i radost neopisana, a dugo nejavljanje briga velika. Primila sam dvije posljednje pošiljke. Da li si dobio dječiju i moju fotografiju? Javi, kako je Bora? Majka mnogo brine za obojicu. Kako je braca Dragi? Ljubica mnogo brine, jer se odavna nije javio. U mislima uvijek pored tebe pozdravljaju te i vole tvoji Ratko, Rada i Vida M. Lukić, Kosovska 33., Beograd. 23117-8

Gospodji **Desanki Arandjelović,** Ženeva. Primila sam novac preko Wiener banke i predala gospodjama: Nestorović, Dedović, Dragutinović i gospodjici Predić. Žalim, što i meni ne poslaste akonto mog primanja, pošto do sada ništa nisam dobila Gospodje zahvaljuju na sjećanju. Pozdravlja vas Milka M. Lešjaninova, Velikog Miloša 48., Beograd. 23116-8

Gosp. **Jovanu Premoviću,** Ženeva. Molim lijepo, da me izvjestite za niže imenovana lica, da li su živi i zdravi: Svetozara Uroševića i Stanislava Mijajlovića, redovi 3. čete, 2. bataljuna, 19. puka, 1. poziva; Dušana Mitrovića i Miliju Matića, mladići od 17 godina, otišli sa vojskom; Mihajlo Antonijević, obveznik pri niškom depou; Radojica Miladinović, redov. 4. čete, 3. bat., 11. puk, 2. poziv i njegov otac Radojica; Milivoje Mijajlović, redov 4. čete, 3. bat., 11. puka, 2. poziva; Vasilije Mijajlović, redov 3. čete, 4. bat., 11. puka, 3. poziv; Sibin Milovanović, regrut 11. puka okružne komande, Božin Simić, redov 3. čete, 2. bat., 4. puka, 1. poziva, koji je nestao u okolini Aleksinca i Radoje Simić, obveznik posljednje odbrane mladića, 11. pukovske komande i Vukoje Milovanović, obveznik 11. puka, 2. poziva; svi iz Rajinca, srez Trstenički i Nikola Apostolović iz Bogdanja, redov mitraljez. odjeljenja, 2. eskadrona, 2. konjičkog puka, 2. poziva, za koje se ništa ne zna više od godine dana. Sav trošak javite, da vam naplatim. Pozdravlja vas Brativoje Antić, Stojadinovića 5., Trstenik. 22926-8

Milutinu Kovačiću, Ženeva. Molim vas pitajte Živojina Manojlovića, sreskog načelnika u penziji, šta je sa mojim sinovcem Kostadinom Gitarićem iz Dobrog-Dola, koji je sa njime tamo otišao, i po saznanju molim vas, da me izvjestite na adresu Milovan D. Gitarić, Dobro-Dol, Palanka. 22799-8

G. Stevi Aćimoviću, Hotel Terminus, Ženeva. Na osnovu vašeg oglasa u „Beogradskim Novinama", obraćam vam se s' molbom, da poradite, da mi se pošalje moja penzija, koju od novembra mjeseca prošle godine nisam primila. Broj knjižice 2380. Nalazim se s' ćerkom i unučetom u oskudici. Sofija Čizmić, Kraljevo, Kirchengasse 19. 23087-8

G. Stevi Aćimoviću, Hotel Terminus, Ženeva. Rešenjem ministarstva vojnog invalidskog odjeljenja broj 2292 od 9. maja 1915. god., primala sam invalidu 360 dinara godišnje, za muža Radojicu Lazarevića, koji je umro na vojnoj dužnosti. Posljednji put primila sam za septembar 1915. — U oskudici sam sa dva djeteta. Molim vas učinite, da novac dobijem što prije, Milka Lazarević, Valjevo, Kneza Miloša ul. br. 34. — Istim rešenjem br. 828 od 10. marta 1915. primala je invalidu i Anka Perić sa dva djeteta, a za muža Pavla Perića, koji je umro na vojnoj dužnosti. Posljednji put je primila septembra 1915. Moli, da se i njoj pošalje najnužnija pomoć. Anka Perić, Valjevo, Ilije Birčanina ul. 69. — Darinka Čikić, sa troje djece, nalazi se u bijedi, muž joj je u Austriji. — Moli za najmanju pomoć. Darinka Čikić, Valjevo, Kneza Miloša ul. 43. — Persa Ilić sa djetetom, tako isto je u bijedi, a muž joj je u Austriji. Moli za najmanju pomoć. Persa Ilić, Valjevo, Kneza Miloša ul. broj 41. A. 1491-8

Uredništvu „Kurira", Ženeva, za Nikolu Janjića. Inspecteur d' ecole primarie superieure des Serbes, Bagnols (sur Seze) Gard France. Poštovani g. Janjiću! Molim vas lijepo, dostavite Simi Cvetkoviću, profesoru, da me izvjesti odmah, šta je sa mojim Novom. Posljednjom kartom od prije dva mjeseca javlja mi, preko vaše gdje, da putuje za Rusiju. Od tada ne znam ništa. Neka mi Sima odmah javi, u velikoj sam brizi. Zašto u svojim kartama i ne spominje moga oca? Da mi Nova ne javi, da je otac zdrav sa njime, ja bih vjerovala rdjavim glasovima pronetim o njemu. Ovako još imam nade. — Svakih 15 dana neka me preko „Beogradskih Novina" izvještava o njima, ja ću mu se u svoje vrijeme zato odužiti. — Ocu neka poruči, da mi se sam javi. — Njegovo me ćutanje strašno muči. Ja sam sa djecom kod kuće. Djeca su zdrava i sva trojica vrlo dobro napreduju. Vaši su takodje zdravi, ne brinite. Sestrinski zagrljaj Simi. Vas pozdravlja i zahvaljuje vam, Danica N. Markovića, učiteljica u Kloki. 23089-8

G. Stevi Aćimoviću, Hotel Terminus, Ženeva. Ovoga časa primih kartu od moje braće preko Ženeve, koji traže izvještaj o nami. S toga vas učtivo molim, izvjestite moju braću, da smo mi: ja, sestra, zet Milan i Ruža sa djecom zdravi i neka nam se jave preko „Beogradskih Novina". — Moja braća se zovu: Branko Bogdanović, narednik muzike 7. puka, iz Beograda i s njim drugi brat Sreten Bogdanović, mašinovodja. Molim za odgovor. Blagodarna sestra, Natalija Miličević, Kralja Aleksandra ul. 31. Beograd. 23088-8

G. Jovanu Premoviću, za g. Tomu Antića, Vranjanca, artiljerijskog majora. — Molim te braco, pomogni me koliko možeš, jer sam u nevolji. Ovdje sam bez ikakve pomoći, a Mihajlo se nije nikako javio. Pozdravlja te tvoja snaja, Lenka Antić, Bačvanska ul. 16. Beograd. — 23067-8

Mihailo Ristić, učitelj „Djaurac", Salonique. Novac sam primila. Velika hvala. Bolešću djetinjom i operacijom mojom potroših sve. Predraga sam od smrti otela. Hvala Bogu. Otkako smo u Valjevu, svi smo napredni, a naročito ja. Djeca se mole Bogu svaki dan za zdravlje i povratak svoga tatice. Predrag u veliko govori, a trči već odavno. Dušan neka mi pošalje odmah po mogućstvu jednu sumu, a u buduće redovno. Pismo od Olge dobih, svi su dobro. Ne brini. Novac pošalji Olgi. Potrudi se za dječiju invalidu, a raspitaj za Svetu, jer Djolu poznaješ. Pozdrav tebi, Dušanu i svima našima. — Panta neka pošalje Timki novac. Milan, Lena, Stanislava Janić sa djecom, Karadžićeva ul. 25. Valjevo. 22955-8

G. Stevi Aćimoviću, Hotel Terminus, Ženeva. Molim vas g. Aćimoviću, dostavite ovaj oglas mome sinu Dušanu Milosavljeviću, majoru kadrovcu XII. puka, moravske divizije, da sam novac primila, a takodje i posljednju pošiljku preko Bečke Banke. Ja se nalazim u Valjevu od avgusta mjeseca. Svi smo zdravi, samo brinemo za njega i Raku i molim ga, da mi se češće javlja i on i Raka. Ostaću stalno u Valjevu. Mnogo pozdrava Dušanu i Raki. Vama blagodari, Anka Milosavljević, Valjevo, Braće Nedića ul. br. 20. 22978-8

Stevi Aćimoviću, Ženeva. Javi g. Vlastimiru Nikoliću, pukovniku, da je njegova gdja Draga primila svega jednu pošiljku preko mene poslatu. Neka opet istim putem šalje novac gospodji, jer je ona s djecom u oskudici. Zdravi su. Primi pozdrav, Adolf Münch, Paračin. A 1496-8

Mikiću, Bd. Pont d' Arve 8, Ženeva. Zašto se nikako ne javljaš? Tri mjeseca kako nemam ništa od tebe. Jesi li dobio bar jednu moju kartu? Kako zdravlje? Piši češće ili se javi ovim putem. Srdačno pozdravlje, Dobra. A 1495-8

Gosp. **Ilji Mihajloviću,** poslaniku, Krf. Gosp. Ilija! Molim vas, da me izvjestite za moga unuka, je li živ i zdrav Živadin Šundić, 8. puk, 2. poz. dunav. div. I za ove imenovane: Živojina Joksimovića, komandira 2. odjeljenja, provijant kolone i Vučića Joksimovića, 1. četa, 4. batalj., 19. puk. Na tom ću vam veoma biti blagodarna. Mi smo svi kod kuće živi i zdravi. Sa poštovanjem Gjorgje Šundić, selo Stojnik, Arandjelovac. A 1484-8

Gosp. **Jovaru Premoviću,** Case 3545 M. B. Ženeva. U izvještaju o Milanovčanima javljate za moga sina Dragišu Stefanovića, 3. četa, 1. bat., 8. p. puk, 1. poz. dunavske div. Srdačna vam hvala. Molim dostavite istom, da smo živi i zdravi samo u oskudici. Novaca neka pošalje odmah što više. Blagodari Kristina Stefanović, Gor. Milanovac ul. IX./1. A 1483-8

Mihajlu Čoliću, Ženeva. Hotel Terminus, Rue des Alpes 20. Tvoj oglas preko novina pročitali smo. Kako se osjećaš poslije banje? Miloša, Milovana i Milorada mnogo pozdravi. Dobili smo tvoje tri fotografije i mnogo smo se obradovali. Dobijaš li naše karte. Javi, kako ste. Djeca i mi zdravo smo. Ako znaš o Lazaru Iliću, regrutu 2 poziva, 1. puka, moli te njegov otac Mile Ilić iz Visibabe, da za njega raspitaš i da ga izvjestiš. Mnogo pozdrava od djece Kate i Jelisavete. A 1481-8

Gajić Vojin, pješak 19. aktivnog puka obrana grada Beograda, rodom iz Natalinaca, okrug kragujevački javlja ovime, da se nalazi u robstvu i da je sada zaposlen kod željezare u Varešu. Moli, da mu se rodbina javi. A 1482-8

Petru Periću, Nica. Dragi Pero! U neograničenoj radosti zbog dobivene fotografije tvoje i Ace kao i novca hitam, da ti se zahvalim. U naknadu za to dobićeš uskoro sliku moju sa svom djecom. Tvoj prošli oglas pričinio nam je takodjer mnogo radosti. Javi se opet po mogućstvu i opširnim pismom. Naš Milutin je umro prije dva mjeseca. Sva djeca i ja zdravo smo i šaljemo mnogo pozdrava tebi i Aci, kao i svima našima i od svih naših, koji su takodjer zdravo sa puno želja za skorim vidjenjem. Tvoja Saveta.

Simi Periću, Nica. Poštovani oco! Oglas majkin, koji je poslala, pročitali ste. Postupite po istom, ako može seja Mica da dodje kod vas. Ovaj oglas molim vas pošaljite Miladinu. Dragi moj Miladine! Tvoje tri karte dobila sam, koje su nam donele vrlo mnogo radosti, ma da su od maja, ipak smo srećni i molimo Boga, da vas sve sačuva da ste nam zdravi. Svi smo željni, da vas vidimo, a naročito tvoja Mira stalno zove dedu i taticu. Poslaću ti njenu fotografiju preko teče Jove. Takodjer tražimo, da nam vi svi pošaljete vaše fotografije, bar sa tim da se zadovoljimo. Šta je sa mojom Ljubicom i zetom. Mama je zdravo. Oca neka se javlja što češće po mogućstvu i ti, jer mnogo brinemo. Mi smo svi zdravo i svi vas mnogo pozdravljamo. Tebe ljubi tvoja Dara i Mira. A 1480-8

Gospodinu PERI KUŠAKOVIĆU, rue de Conseil General 3, Geneve. Izvještaj o mome bratu Maurisu Avramoviću, Paris preko gospodina A. Kabatel, profesora, primio sam, na čemu blagodarim. Molim dostavite mome bratu, da se mi svi hvala Bogu zdravi nalazimo, samo smo do sad za njega brinuli i molimo ga, da nam se što češće javlja. Ako je moguće neka nam njegovu fotografiju pošalje. Unaprijed vam blagodarim. Nachman Avramović, Šabac. 23001-8

G-dji OLGI ANDJELKOVIĆKI, Ženeva, Schweiz. Poštovana gospodjo! Molim vas izvjestite moga brata Petra Andjelkovića slijedeće: Mili moj brate! Tebi i Djoki srdačno čestitamo krsno ime Sv. Nikolu, sa željom i molitvom Bogu, da ste zdravi i da se što skorije vidimo. Tvoju kartu od 22 oktobra primili smo, koja nas je neobično obradovala, jer to nam je sada jedina radost. Zato se javljaj češće. Pisali smo ti nebrojeno puta na razne adrese kao i Dragoslavu. Da li ti se on javlja često? Mirko je u Austriji, Lager B. Baraka 9 No. 2896. Za njega se mnogo brinem. Mi smo svi hvala Bogu zdravi. Kum Dragomirovi dobro, sve naše prijatelje i srodnike pozdravi. Tebe, Dragoslava i Djoku grli i šalje mnogo poljubaca tvoja sestra Mileva sa Jovom i djecom. Kruševac, Denkmalstr. 25, Beograd. 23060-8

G-dji OLGI ANDJELKOVIĆKI, Ženeva, Schweiz. Poštovana gospodjo! Molim vas lijepo izvjestite moga muža Petra Andjelkovića, koji se nalazi zajedno sa g. Milanom Gavrilovićem slijedeće: Dragi Pero! Ja sam sa svima svojima zdrava, i sedmu partiju novaca primila sam. Žika javlja, da je tvoju kartu primio, ali nije novac još primio. Dragi Pero, čestitam ti slavu sa željom, da se što skorije vidimo. Svi te mnogo pozdravljaju, a najviše tvoja Mileva. Vama gospodjo pored blagodarnosti šalje i pozdrav Mileva Pere Andjelkovića, Laudanova 46, Beograd. 23059-8

G. STEVI AĆIMOVIĆU, — Ženeva. Jesu li u životu: Milorad Petrović, vojnik I divizjona III baterije dunavskog artiljeriskog. puka I poziva; Dragoljub Ivanović, — dječak nepunoljetan iz Draževca; i Radojica Ranković, komordžija dunavske divizije I poziva VII puka. Poštovalac Marko Petrović, Draževac, srez Umka, okr. Beogradski. 22987-8

G. STEVI AĆIMOVIĆU, — Ženeva. Pošto ne mogu doći u vezu sa mojim mužem Milovanom Maslaćom, aktivnim poručnikom 13 pješ. puka, koji mi se nekoliko puta javio, to vas učtivo molim, da mi se pošalje što pre ma kakva pomoć, pošto sam sa djetetom u bijedi. Molim da i njega o ovome izvjestite. Zahvalna Natalija ... Sedmokći 212, Beograd. 23015-8

G. STEVI AĆIMOVIĆU, — Ženeva. Učtivo molim, da posredujete za pomoć, koju nisam primio od januara tekuće god., nalazim se u oskudici sa ženom i petoro djece. U naprijed zahvalan Dragutin Milojević, pisar fabrike monopola duvana, Bitoljska 3, Beograd. 23014-8

G. STEVI AĆIMOVIĆU, — Ženeva. Molim za izvještaj ovim putem jesu li živi Dragutin Mitrović, iz Železnika i Stevan Pajić, iz Sremčice, oboje sreza vračarskog; Miodrag Živanović, iz Lisovića kosmajskog, sva trojica VII puka I poziva i Dragomir Rajković, iz Zevke sreza kolubarskog VII puka II poziva. Blagodari Ljub. Janačković, Dračka 8, Beograd. 23064-8

Gosp. **Aci Diniću,** Ženeva, Suisse, Hotel Terminus. Molim vas javite g. Milutinu Radivojeviću, carinskom činovniku, slijedeće: Dragi braca! Javite odmah mome Draganu, da mi odmah pošalje novac, jer sam bolesna i u oskudici, a vi pošaljite staroj majki, jer su i oni oskudni. Novac i za mene i za njih neka se pošalje na moju adresu, Vas, Kosaru i malog Voju pozdravlja Ruža Radivojević, Ružina (Skadarska) 28., Beograd. 22800-8

Milutinu Kovačiću, Ženeva. Učtivo vas molim, da se izvjestite za moga brata Stojana Begovića, inžinjerskog kapetana I. klase, koji tamo otide kao komandir I. telegrafskog odjeljenja pri vrhovnoj komandi, pa mu javite, da se ja nalazim kod svojih u Lozoviku, i da mi pošlje novaca za liječenje i ti preko vas, a vi zadržite za tu izvjesnu sumicu. Resto pošaljite i izvještaj o mom bratu Stojanu na moju adresu. Nikolija Ž. Manojlovića, Lozovik, okrug smederevski, Pošta Palanka. 22798-8

Madame Bachofen, Bd. Karl Vogt Nr. 55. für Blagoje Andrić, Ženeva. Dragi Blažo! Molim te izvjesti me tačno ti i Sima Nikolić, što je sa mojim Životom, da znam sigurno. Isto tako izvjesti me, ko je tebi javio za njega. Razberi, što je sa našim Ješom, jer za njega još nismo ništa doznali. Ovo odgovori odmah, s pozdravom Rosa Pantića, selo Parćane, srez kosmajski, okrug Beograd. 22792-8

G. Draganu Božoviću, Zürich. Molim vas javite mome bratu Aleksandru Popoviću, cariniku na Krfu, da smo ranije izvještaje o njemu i novac preko Ženeve primili, da smo dobro, i da nam novac opet pošalje. Vrlo brinemo za njega, neka nam se javlja preko vas, ako je moguće. Pozdravlja vas Vukosava Popović, Vrtljanska (Molerova) 66, Beograd. 22785-8

Gospodinu **Mihajlu Vitoroviću,** Ženeva, Hotel Terminus. Ja sam sa Vericom ovdje još od maja mjeseca. Mnogo sam slaba. Pošalji odmah na račun moje penzije, koju nisam primila od oktobra 1915. godine novac, jer sam u oskudici. Broj knjižice je 515. To isto učini i sa Katinim primanjem. Ona ti je nekoliko puta o tome pisala. Tvoja majka Nastasije Vitorović, Beograd, Nebojšina 1. 22933-8

Gosp. **Dragoljubu Radojloviću,** Ženeva. Molim vas podejstvujte, da mi se na račun moga primanja pošalje što više i što brže na moju adresu. Mnogo vam blagodari i iskreno pozdravlja vaš Sibin Tavrić, sudija, Poljna (Bezirk Rekovac, Kreis Kruševac). 22683-8

Gosp. **Dragiću Soldatoviću,** Ženeva. Molim vas da izvjestite moga muža Vitomira Vasića, advokata i rezervnog kapetana: Ni jednu pošiljku novaca poslatog na adresu Bože Jeličića nisam do danas primila, a primila sam od Dr. Veljkovića i od Josimovića. Novac mi je veoma potreban, neka da veću sumu Nikoli Jeličiću u Ženevi, pa mene će njegovi ovdje u Brusu isplatiti. Molim vas odgovorite mi, je li dobio izvješća o nama? Mi mu pišemo. Mi smo od njega dobili nekoliko karti prije dva mjeseca, izvjestite nas je li zdrav i gdje se nalazi? Djeca su zdrava. Miša je u Ugarskoj. Brane je kod mene. Blagodari i neka mi za odgovor, Kosara Vasić, Brus. 22900-8

Gosp. **Bogoljubu Stojanoviću, Ženeva.** Blagodarim vam na izvještaju o mom Hranislavu i molim vas dostavite mu slijedeće: Dragi Hranislave! Zdrava sam sa Milom, što i tebi želim. Primila sam preko Wiener Bank-Vereina dvije pošiljke novca, a od Kommercial-banke dobila sam pismo za uputnicu, ali uputnica još nije stigla. Žena Jovice Andjelkovića, dala mi je tri stotine kruna, od toga dvije trećine uslijed Boginog pisma. Javi mi, jesi li po drugi put dao Milanu Prokiću 300 kr. Javljaj se češće da ne brinem. Izvjesti se i javi mi, je li živ i zdrav Stevan Milenković, 4. četa, 3. bataljun, 4. prekobrojnog puka, sin Stojče Milenkovića iz Palanke, jer ništa ne znaju o njemu. Mnogo srdačnih pozdrava šalju ti, tvoja Mila i Ruža. Vas g. Bogoljube poštuje Ruža Hr. Lazarevića iz Palanke. 22829-8

G. JOVANU PREMOVICU, Ženeva. Molim Vas, javite mome mužu Miloradu Aniću, desetaru 80 družine, 27 sreza, 6 sekcije biv. srp. drž. željeznice, da se preko Rajka Crnogorca, iz Bukovika ili ma koga drugog odmah izvjesti, da li ko šta zna o mome bratu Milanu Markoviću, iz Bukovika, poslednjem regrutu koji je otišao sa Rajkovim bratom Živkom, za koga Rajko javlja, da je živ. Ja sam sa djecom zdravo. Sjedim kod Drage u Vrbici, u oskudici sam; neka Milorad pošalje novaca. S poštovanjem Vida Anić, Vrbica. Arandjelovac. A. 1494—8

G. Stevi Aćimoviću, Ženeva — Odbor Kruševačkog Crvenog Krsta moli za izvještaj jesu li živi:

VLADIMIR MILIĆ, iz Poslona, sr. ražanjskog, vojnik XIV. puka šum. divizije;

ŽIVOTA DJORDJEVIĆ, iz Poslova, sr. ražanjskog, bolničar zavijališta šum. div., I. poziva;

DRAGUTIN ANDJIĆ, skretničar željezničke stanice u Čačku, pita otac Radosav Simonović, iz Lučine, sreza ražanjskog;

SVETOLIK SIMONOVIĆ, iz Lučine, sr. ražanjskog, kaplar komordžija XIV. puka, I. poziva;

RADISAV ŽIVOJINOVIĆ, iz Golovode, sr. rasinskog, vojnik XII. puka kadrovskog;

MOMIR DJOKIĆ, iz Okruglice, sr. trsteničkog, vojnik ubojne komore II. prekobrojnog puka:

Moli da saopštite:

DIMITRIJU PETROVIĆU, Ženeva. Molim izvjestite moga muža Todora Stošića, rezervnog kapetana XIV. puka, da sam sa djecom zdrava i po drugi put primila novac 200 dinara preko Tise. Neka šalje tako i dalje. U oskudici sam. Neka javi, šta je sa Dragčetom Didićem. Jela je ovdje. Desanka Žižović moli, da javite, šta je s njezinim mužem Budimirom Žižovićem, poručnikom X. kadrovskog puka; još se nije javio. Natalija Stošić iz Aleksinca.

KOSTI STOJANOVIĆU, narodnom poslaniku, Krf. Svi smo zdravi. O svima vama dosta često imamo izvještaje sem o Risti, za koga molimo, da nam odma javiš. Do sada smo dobili dvared novac. Hvala. Čestitamo vam svima krsno ime. Pozdravljaju vas: majka, strina, svi i prijatelj Joca. Hadži Trpkovićka, udova iz Aleksinca.

DIMITRIJI DJ. PETROVIĆU, Bäkerstrasse 102, Zürich. Primila sam novac. Hvala. Velja neka javi, kako je Milan, i nek pošalje još novaca. Zora, Kosa i ja zdravi smo. Maca Cvetković, Aleksinac.

BRATISLAVU PETROVIĆU, Ženeva. Molim, da sa Mitanče saznate i javite mi, jesu li živi i zdravi: Djoka Živulović, kom. XIII. puka, I. poziva; Aleksandar Živulović, pporučnik, morav. divizije, II. poziva; Ljubomir Trifunac, timočke divizije, II. poziva; Ljubomir Djordjević, kapetan tim. div. I. poziva; Milan Popović, kapetan 6. prekobr. puka; Mita Zace Radosavljević, III. poziv; Čedomir Živojin Stanković, vojnici iz Bobovišta; Radisav Mikić i Milun Mikić iz Subotinca; Milan Petrović iz Aleksinca i Kristivoj Atanacković iz Subotinca, vojnici. Bosa M. Trifunac iz Aleksinca.

DIMITRIJU DJ. PETROVIĆU, Zürich, Bäckerstrasse 102. Molim, da me izvjestite, da li je živ moj muž Petar Stamenković, hotelijer iz Aleksinca i Dragomir Janković, što je otišao sa Perom zajedno. Do danas ništa o njima nismo čuli. Perina adresa je ovako: Petar Stamenković, vojnik I. čete, I. bat., XIV. prekobr. puka, III. poziva. Unaprijed vam zahvaljujem. S poštovanjem Natalija Stamenković, Aleksinac.

DIMITRIJU DJ. PETROVIĆU, Baeckerstrasse No. 102, Zürich. — Molim te raspitaj se za moga sina Predraga I. Pešića, trg. pomoćnika, koji je otišao iz Aleksinca sa komandom 14. pukovske okružne komande, i do danas o njemu nisam ništa doznao i ako sam ga tražio više puta. Ako ga nadješ izvjesti me odma o njemu; javi, da smo kući svi živi i zdravi. Ako doznaš makar šta o njemu javi nam kartom ili preko novina da znamo. Vaš prijatelj Ilija P. Mladenović, trgovac iz Aleksinca. A. 1490—8

G. G. Jovanu Premoviću, Ženeva, — Čedi Uroševiću, Dragoljubu Radojeviću, Nica — Krf. — Moli se za izvještaj, jesu li živi i gdje se nalaze:

Obrež:

MILETA MLADENOVIĆ, peš. redov XV. puka, I. bat., 1. čete tim. div., star 37 god., od prije dvije godine nije se javio kao zarobljen na Kosmaju; traži ga žena Stojanka;

SVETOMIR MAKSIMOVIĆ, pješ. redov XV. j. bat., 1. čete, star 25 god., od mjeseca jula 1915. god., nije se javio iz Mauthausena. Baraka III, Novi Spitalj; traži ga brat Ilija Pešić.

Orašje:

VOJISLAV, Aleksandra Milenkovića, poslednji put javio se iz Niša oktobra 1915. god., i sa srpskom vojskom krenuo se dalje; do danas o njemu nikakva izvještaja;

DRAGOLJUB MILOSAVLJEVIĆ, sin Gaje Miškovića, nije se javio od oktobra 1915. god., po saznanju otišao sa trupama;

SAVA NESTOROVIĆ, sin Nestora i Milene, i

TOMA NIKOLIĆ, sin Milića i Drage, svi četvero regruti I. puka, III. bat., 1. čete niške rezervne trupe;

MARISAV, Stanoja Milojevića, redov pešak XIII. puka, 3. čete, II. poziva dopuna, posilni Tucakovića, pri odstupanju srpske vojske iz Rekovca otišao i do danas nije se javio.

D. Katun:

DRAGUTIN, Stojan i Milan, Avrama Obradovića, redovi pešaci XV. puka, I. bat., 1. čete, I. poziva, poslednji put javili se juna prošle godine iz Mauthausena, Oberoesterreich, od toga vremena nikako. Za Milana čuje se, da je umro. Traži izvještaj šurak Božidar Milosavljević i žena Stojanova, Milka;

MILOJE OBRADOVIĆ, komordžija XV. puka tim. divizijske komore, pri povlačenju srpskih trupa sa I. pozivom otišao od Pirota za Leskovac i dalje, do danas nije se javio. Traži ga žena Hristina;

SAVA MITROVIĆ, komordžija bojne komore XV. puka, II. poziva tim. div., nije se javio od oktobra prošle godine, pri povlačenju srpske vojske svraćao kući. Traži ga žena Mileva;

MILAN RADOJEVIĆ, komordžija XV. puka, I. bat., 1. čete, I. poziva tim. div., i Ljubomir Radojević, redov pešak XIII. puka, III. bat., 1. čete, regrut breganičke divizije, od mjeseca oktobra prošle godine nisu se javili. Traži ih Grujica Radojević;

DRAGOLJUB MILENKOVIĆ, dopuna kruševačke trupe, zarobljen na Ljubivoji 1914. godine, posljednji put javio se iz Boldogassona 9. maja ove godine i Čedomir Milenković, redov pešak XIV. puka, IV. batalj., 4. čete, II. poziva, nije se javio od mjeseca aprila ove godine iz Nadymedjera. Oboje traži otac Toma;

KOSARA NESIĆKA, učiteljica, izvještava muža Blagoja Nešića, pri XIV. puku, 4. batalj., 2. čete, I. poziva, da je od njega dobila više karata, svi su zdravi, mjeseca juna dobio sina Dragomira. Da joj pošalje novaca preko kuma Tasića, koji je i pomaže;

DJORDJA NIKOLIĆA, ordonansa pri XV. pukovskoj komandi tim. div., i njegovog šuraka Živka Kraljevca, izvještava Rosa Nikolićka, da je njihove karte dobila, radnjom radi, i ovdje su svi zdravi;

VUJICU MILENKOVIĆA, komordžiju trupne komore XV. puka, I. poziva, izvještava otac Miladin, da je o njemu dobio izvještaj, njegovi su svi živi i zdravi.

Potočac:

MILETA I DOSTANA TODOROVIĆ, učitelji, mole nadležne i g. Peru Popovića, sveštenika iz Jovca u Ženevi, da se zauzme i što prije pošalje im se novčana pomoć na račun njihovog primanja za 1916. god. U oskudici su, opterećeni su sa šest članova porodice.

Varvarin V.:

ŽIVOJINA SIMONOVIĆA, kapetana I. kl. pri intendantskom vozu I. armije, izvještava žena Vukosava, da je novac u dvije pošiljke primila preko Blaže Živkovića. Na njega više da ne šalje, jer nije više u Kruševcu, već na Proku Lotića, trgovca, Kruševac, da pošalje hiljadu kruna, nužno je. Otac i Vukosava zdravi su.

ČEDI UROŠEVIĆU; djeca su kod babe, svi su zdravi i traže, da im pošalje novaca, tako i Peri i Danici Popović na račun primanja. Canova karta o Draganu primljena; neka oboje jave tačnu adresu. Dragoljuba Radojevića porodica zdravo je i dobro, kao i porodica Rajka Uroševića.

Orašje:

STEVANA MATIĆA, redova, pješaka XX. puka, III. bataljuna, III. čete, timočke divizije, izvještava otac Miloš Matić, da je izvještaj o njemu dobio, da su u porodici kod kuće svi živi i zdravi.

Gor. Katun:

BOŽIN STOJANOVIĆ, poljske artiljerije, II. baterije, V. puka, I. poziva, timočke divizije, nije se javio od mjeseca avgusta 1915., kad je bio kod kuće na odsustvu. Početkom mjeseca novembra pros. god. vidjao se u Peči pri magacinu svoje jedinice. Traži ga otac Živojin Šišković.

Cernica:

STANOJE NIKOLIĆ, redov, pješak XX. puka, II. bataljuna, II. čete, timočke divizije, mjeseca avgusta prošle godine javio se iz Kočana, a pri povlačenju srpske vojske viđao se u N. Pazaru i Mitrovici. Traži ga otac Stojan Đokić. A. 1489—8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Za Bošku G. Pavlovića, trgovca iz Knjaževca. Boško! Primila sam novac poslati mi preko Olge. Javi Gaši i kaži mu, da sam sa Tankom ovdje u Kragujevcu, Beogradska ul. br. 26. Da smo svi zdravi i za nas da ne brine. Djeca ga neprestano pominju. Ako je Duško s njime neka ga čuva, ili neka javi gdje je. Neka se pismima češće javlja i novac šalje. Srdačno ga svi pozdravljamo kao i Duška i tebe. Dara G. Stanković. A. 1514-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Umoljavam, da me izvjestite ovim putem: jesu li živi i zdravi: moj sinovac Joviša V. Radojković, regrut od 1897. god. i sin Živorad Radojković, kaplar drugog divizijona brdskog šumadiskog puka. Ponizno umoljava Sreten Radojković, Loranj. A. 1510-8

KOSTI ALEKSIĆU, Geneve. Molim te javi pop Voji, da smo svi zdravo i da smo dobili dvije njegove karte od juna i da od tada nemamo od njega nikakve vijesti. Neka se javi preko novina, nek javi za sve naše, naročito za Boju, jer o njemu ne znamo ništa dali je živ. Neka kaže zetu Dragutinu Spasoviću da pošlje Kati novaca. Neka javi Dragi Krstiću i Tiki Krstiću, da su njihovi u Ljuboviji zdravo u svojoj kući, da rade sa dućanom. O njima da ne brinu. Novaca ako treba Krstiću neka javi da pošaljemo. Angelina Portić, Ljubovija. A. 1513-8

JOVANU R. JOVIČIĆU, poste-restante, Ženeva. Molim vas izvjestite me za moga muža Miloja Bogosavljevića, vojnika 4. puka 4. čete 1. bataljona I. poziva i brata mu Stojana Bogosavljevića, vojnika 4. puka 2. čete 2. bataljona I. poziva, koji se nikako nisu javili. Po saznanju izvjestite njih, da smo svi kod kuće zdravi. Unaprijed blagodarim Vinka Bogosavljević, selo Kremna, Užice. A. 1512-8

JOVANU R. JOVIČIĆU, poste-restante, Ženeva. Molim vas izvjetite me za moga sina Petra Bogosavljevića, vojnika 13. puka 1. čete 1. bataljona I. poziva, koji se nije nikako javio. Po saznanju izvjestite njega, da smo mi u kući svi živi i zdravi. Unaprijed blagodarim Mika Bogosavljević, selo Kremna, Užice. A. 1511-8

G-đji DESANKI ARANDJELOVIĆ, Ženeva. Najtoplije vam zahvaljujem na izvješću o mojim sinovima. Molim javite im, da sam sa Babetom i Božidarkom zdrava i dobro i da sam novac već deset puta primila. Svu trojicu mnogo pozdravite, vas takodje mnogo pozdravlja Sofija Uskoković, Užice. A. 1509-8

ILIJI MIHAJLOVIĆU, poslaniku, Geneve. Molim, da me izvjestite oglasom za mojeg brata Ljubomira Pavkovića iz Zagorice 1. četa 1. bataljon 11. puk II. poziv, je li živ i zdrav? Ako vam je moguće dodajte mu sto kruna, koju ću sunu ja ovdi dati vašoj familiji, na što ću vam biti blagodaran Miloš J. Pavlović, Arandjelovac. A. 1507-8

G. MAKSI I DE MAJO, Lausanne. Vaša karta od 7./11. silno me je obradovala. Večito sam vam blagodarna Molim javite mome mužu Velimiru, da novac koji mi je pratio, kao što vi javljate, ja nisam dobila, samo sumu od 73 krune. Zato odma neka na vas prati novac, a vi meni, i to najmanje hiljadu dinara a vi mi u ratama ispratite. Neka javi moj muž, kako je moj brat Živojin i što se on ne javlja. Sestra njegova je sa djecom, a zet je umro u ropstvu. Sa njome nemam veze. Novac neka odmah isprati. Sa djecom sam zdrava, a njega mnogo pozdravite. Vas poštuje Živka V. Ivanović, Kruševac. A. 1505-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Učtivo molim za izvještaj o mome mužu Dragoljubu Špagoviću, obveznika 4. čete 3. bataljona 19. pješad. puka šumad. divizije I. poziva. Zahvalna Mara Špgović z Vrdila kod Kraljeva. A. 1504-8

ŽIKI IVKOVIĆU, advokatu, Ženeva. Javi, molim te, Miloju, da sam dvije pošiljke novca primila od njega i neka uzme od Nate moju knjižicu od penzije, pa neka mi pošlje nepodignutu penziju. A Miloju i Stevi javi, da mi prati novac i kaži Nati, da mi se javi. Sammom je Mica i Mara. Ja s djecom sam dobro. Nikola neka mjesečno šalje Mici novac. Novac šaljite preko braće Müncha i odgovorite preko njemačkih „Belgrader Nachrichten". Mika Tabaković, Paračin. A. 1496-8

GVOZDENU ZDRAVKOVIĆU, Ženeva. Izvjestite nas za Čedomira Stankovića iz Ćuprije, redova sanitetske kolone timoč. divizije I. poziva. Neka se javi svojim roditeljima, koji su svi zdravi preko njemačkih „Belgrader Nachrichten", Milan Tasić, Paračin. A. 1496-8

G. ACI DINIĆU, Ženeva. Molim izvjestite Zafira Jovanovića, učitelja, da sam mu reču pošiljke novaca primila. Djeca kao i mi zdravi smo. Neka me izvjesti o Milivoju Živ. Milivojevića i za sinove Marka Simića. Vami blagodar,, Zafiru djeca ljube i ona, ostali pozdravljaju. Danica Jovanović, Kamenica valjevska. A. 1497-8

G. Dr. JAKOVU BRIKU, sanitetskom potpukovniku, Krf i PERI NECIĆU, apotekaru, Geneva, Berne 1. Mili moji! Najsrećnija sam i najveća mi je radost na ovome svijetu, kad od vas dvoje dobijem izvješće, da ste mi živi i zdravi. Samo mi uvijek pravu istinu javljajte i neka je vašom rukom napisano, jer mi je to sve u ovoj nesrećnoj samoću. Bog je dobar, valjda će jednom uslišiti molitvu ojadjenih žena i majera i vratiti im njine mile i drage u zagrljaj. Tvoju milu Jakove kartu poslatu početkom novembra a i novac poslat koncem novembra primila juče, više ne. Prije februara mi novac ne šalji. Tvoje pismo, sine Pero, dobila sam od polovice septembra. Zašto mi ne javljate, jeste li još na starom mestu? Zdrava sam i sve bi lakše podnosila, kad bi znala, da ste vas dvoje zajedno, da se jedno drugom nadjete i potpomažete. A Bog neka je na pomoći svima. Pozdravlja i sve ko dobro vam želi vaša Kata Dr. Jakova Brika. Novi Pazar. A. 1502-8

M. ZOTOVIĆU, Schwarzlorstrasse 71, Bern, Schweiz. Dobio sam kartu od polovice oktobra, kojom me izvještavate o zdravlju Mihajla Madžarevića, kapetana. — Molim vas g. Zotoviću, da izvjestite Madžarevića, da smo svi zdravo i da nas izvjesti o Svetozaru Boškoviću. Kartu, koju su poslali koncem avgusta dobili smo i odgovorili. Neka Madžarević pošalje oko dvesta kruna. Vami ostajemo blagodarni i pozdravljamo vas, Madžarevića i Svetozara Boškovića. Lenka, Leposava i Cale Djurdjević, Desanka i Spasoje Bošković, Živana, Kosta i mala Katarina, Valjevo, Opštinska 61. A. 1503-8

JOVANU PREMOVIĆU, MB. 3545, Geneve, Suisse. Za Manojla Lazarevića. Dragi tatice! Mi smo svi zdravi, za nas ne brini, već vodi računa o sebi i nami se češće javljaj. Molimo te piši što je moguće češće. Izdaj Dragutinu Šošiću i Bori Miloševiću — Belješu po pola hilade dinara i odma nas o tome izvjesti. Nemoj slati kao do sad. Molimo te ponova, da nam što češće pišeš. Majka te pozdravlja. Pozdravljajute i vole tvoji Mita, Dragi, Rada, Olga i Ristosija Lazarević, Ćuprija.

DRAGUTINU ŠOŠIĆU, Hotel Eiger, Nica. Dragi brate! Mi smo zdravi ne brini. Kako si ti? O Rosi ne vodi računa, ne zaslužuje. Manojlovoj ženi do sada izdali smo svega 800 dinara, javi preko „B. N.", kada ti on bude dao i koliko! Pozdrav od sviju, a najviše od tvoje sestre Savete. A. 1498-8

G. STEVI AĆIMOVIĆU, Hotel Terminus, Geneve, Suisse. Anka Anastasijević, nastavnica više ženske škole u penziji, ostala je bez ikakvih sredstava za život. Primala je na blagajni okruga beogradskog do početka rata, a od tog doba na blagajni okruga moravskog, do oktobra 1915. Stanuje u ulici Prinz Boris 42, Ćuprija. Prema vašoj anonsi u novinama molim vas, da joj pomognete. Zahvaljuje vam Olga Manojla Lazarevića, Ćuprija. A. 1498-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Veliko vam hvala o izvještaju moga muža Radoja Milosavljevića, da je zdrav. Molim vas javite mu, da sam dobila u dva maha novac sa Krfa. Iz Nice nisam ništa dobila. Izvjesti moga brata Jovana Prvanovića, da je Branka kod majke i da su zdrave. Neka se odmah sa Milanom jave, jer brinu za njih. Joca novac neka odmah pošalje rodjaku Dušanu Uroševiću. Pozdrav i veliko hvala. Mnogo pozdravite moga muža i brata od moje snaje Branke sa majkom i moje djece Miodraga, Branimira, Vladimira i mene. Svi ih željno očekujemo. Blagodari vam mnogo Kosa Rad. Milosavljevića, Valjevo. 23083-8

DUŠANU MIL. ŠIJAČKOM, Geneve. Vašu kartu dobila sam. Mnogo vam hvala! Molim vas, da me opet izvjestite o Savi i svoj mojoj braći, a Savi dostavite slijedeće: Mili moj Savo! Tvoje i Mihajlovo izvješće, kao i g. Šijačkog kartu dobila sam, na sam dan naše slave. Bili smo srećni, da smo čuli za vas sve. Molim te javljaj mi se češće, kao i sva braća, da majka ne brine. Novac sam do oktobra primala redovno, a sad još nisam dobila. Zato molim te pošalji mi novac odmah što više. U Požarevcu su svi zdravi. Javi za Micu Dušanovu, gdje je? Javi Mariću, da Dari odmah novac pošalje. Dušica i Slobodanka sad su dobro. Sa braćom primi mnogo pozdrava od nas sviju, tvoja Jelica S. Dimitrijevića, Carice Milice 7, Beograd. 23104-8

G. MILIVOJU JOVANOVIĆU, Geneva. Dragi Milivoje! Javi Miloradu slijedeće: Dragi Milorade! Tvoju šestu kartu primila sam kao i novac u dva puta. U isto doba, kad od tebe, dobila i od Mike novaca. Javi mu se i zablagodari na bratskoj pažnji. Novac od Svetozara tražila sam, kad je bio ovdje, ali mi ne htede dati. Kad sam bila u najvećoj bijedi dade mi g. Nikola sto i pedeset kruna. Od Dojčinovića dobih takodje novaca s tim, da ih vratim, kad od tebe primim. Novac mi šalji redovno, jer sam u oskudici i sada više radi zimnice. Stanoju javi, da je Desa zdrava, samo u oskudici. S toga novac neka odmah pošalje. G. Nikola sa njegovima sa zdravljem prilično je. Došao je iz Crne Gore, nije nigdje uposlen. Pozdravlja te. Sa djecom sam zdravo, što i tebi želimo. Pozdravlja te mnogo tvoja Darinka sa djecom, Valjevo, Pančićeva 37. A. 1499-8

G. ŽIKI MLADENOVIĆU, upravniku poreskog odjeljenja iz Arandjelovca, Ženeva. Vama, mome deveru Dragutinu Matijaševiću, Čedi Simoviću, Boži Nikoliću, Blagoju Damnjanoviću i Miloju Lukoviću i ovim putem najsrdačnije blagodarim i zahvaljujem na vašoj plemenitosti i velikoj dobroti, koju mi učiniste i prema mojim traženjima izvjestiste me za moga dragog sina Žiku za kime sam kao majka tugovala i dan i noć misleći, da li je živ? Vaši roditelji kod kuće živi su i zdravi. Kaje i djeca nisu ovdje već u Kragujevcu, javljaju, da su zdravi. S poštovanjem Leposava Matijašević, Arandjelovac, Mladenovačka 61. A. 1493-8

SVETOMIRU STEVANOVIĆU, Geneve. Dragi Svetomire! Javila sam ti, da je naš tata umro. Znaš li? Ostali u Brusu svi zdravi, kao i ja sa djetetom. Nana je isplatila sve po tvome oglasu. Tako i ja g-đji Borinoj Golubovića i Ruži M. D. Jovanovića. O svemu ovome javi Tozi. Neki Cvetko Jovanović iz Lozane traži za tebe tri hiljade kruna. Ako ti je potrebno, javi mi, da ti pošaljem, ili nekom ovdje isplati mi Tozu, tebe, Milojka i Milutina pozdravlja tvoja sestra Spasenija Vučić, Kruševac. A. 1485-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Učtivo molim, da me izvjestite o Miloradu Bogićeviću, redovu 4. puka II. poziva drinske divizije i Radosavu Djurdjeviću, redovu 17. puka I. poziva drinske divizije. Ako je moguće neka se i sami jave. Kod kuće su im svi zdravi. Unaprijed zahvaljujem Katarina Šaponjićeva, Kralj Milanova 4, Sabac. A. 1501-8

Kosti Aleksiću, Hotel Terminus, Ženeva. Pročitao sam tvoj oglas, kojim izvještavaš, da si novac poslao Iliji, na čemu vam hvala. Dopisujte se sami i šalji mu novaca. Piši mu, da za kuću ništa ne brine. Za ljude što izvještavaš njihove porodice blagodare vam na vašoj trudbi, i umoljavaju vas, da ih i u buduće izvještavate, i da ih izvjestite, da su njihove porodice zdravo. Izvjestite Milenka Teodosića, podnarednika bolničara 17. puka, i Lazara Teodosića, 3. četa, 1. bat. 5 kadrovski puk, da za kuću ne brinu. Dostavi im, da je kod kuće njihov brat Živojin i da se preko tebe javljaju. Prikupi podatke od niže imenovanih i o njima preko oglasa izvjesti: za Velička Protića, pitomca 5, čete, I. voda, iz Gornje Bukovice; Sretena Vidakovića, 3. četa, 3. bat., 15. puka, .I poziva, timočke diviz; Božidara Tomaševića, 1. četa, 3. bataljun, 14. kadrovski puk, timočke diviz; Dimitrija Katića, 6. poljska baterija, 2. artiljerijski puk; Božidara Vukojevića, 6. poljska baterija, 2. artiljerijski puk; Ljubomira Vukojevića, obveznika 3. poziva, 5. puka; Luku Jevtića, 2. četa, 3. bataljun, 5. puk, 3. poziva, javi mu, da mu je brat Radoje kod kuće; Milana Vidakovića, pontonjera kaplara 1. poziva; Stanoja Spasojevića, podnarednika bolničara 17. puka, da izvjesti njihovu braću, da su njegovi kod kuće zdravo; Vojislava Maksimovića, mitraljesko odjeljenje 5 kadrovskog puka. Porodice imenovanih učtivo vas mole, da za ova lica prikupite podatke i da ih o tome izvjestite, na čemu vam unaprijed blagodare. — Kojo! Za dole imenovana lica izvjesti me što skorije: za Milivoja Milivojevića, 3. četa, 2. bataljun, 14. kadrovski puk; Živojina Milivojevića, obveznika 3. poziva, 5. puka; Dušana Žarkovića, 3. opsadna gradska baterija, niški odred; Svetislava Žarkovića, regruta 3. čete. 1. bataljuna, 1. puka, kragujevačka dopunska trupa, drinske diviz; Vojislava Žarkovića i Milana Nastića, 2. četa, 1. bataljun, 14. kadrovski puk. — Kojo! Izvjesti Dragića Milivojevića, da su djeca njegova primila kartu, a do danas novac nisu primili, za koji pišeš, da je poslat preko Milana Godjevca. Ja sad te molim, tvoja Stojana za izvještaj za Dušana Aleksića, Miloša Goloskokovića, Zlatarić, Živorada Miletića, Kličevac, Rada Tomić, delegat III. armije, Vojislava Tomića, delgradska četa, kombinovane diviz, Simu Ljubisavljevića, konjanika timočke diviz, Dobrivoja Stojnića, pješ. kapetana, 6. puka, drinske diviz. svi Valjevci. Primila sam pismo što si poslao preko Milana, jer ja sam razumela. S pozdravom, Stojana Aleksić. — Isto vas i ja molim, da se Iliji javljate i da mu novac šaljete. Stoja sa djecom u Valjevu, zdravo je. Ja često dolazim kod njih. Milan i njegovi zdravi su, i ja sa mojima. Primite pozdrav zajedno sa Božom i Miloradom. Panto Janković, Kamenica, — Valjevo. 23103-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Casse 3545 MB., za Stanoja Dimitrijevića. Preko mene pošalji plate Marici i Stanici Kijametović telefoniste, i meni šalji. Pozdrav Mara, Kos. Mitrovica. A. 1506-8

Milanu Zdravkoviću, Krf. Dragi Milane! Novac smo primili i po treći put, na čemu ti mnogo hvala. Zdravi smo svi. Javi odmah, šta je sa Acom Mati je dobro, samo brine mnogo za tebe. Pozdrav od sviju nas, Kosa Poličević, Beograd, — Jovanova ul. 54. 23127-8

Josifu Jovanoviću, Rue de Maraichers 46. Geneve. Molim vas dostavite ovaj oglas mome bratu Živojinu Dukiću, pješ. majoru 7. puka, 2. poziva: Dragi bato! Vijest o tebi, da si živ i zdrav, jako nas je obradovala. Mi smo svi zdravi, ništa ne brini za nas, samo sebe čuvaj. — Čeda je u Austriji. Novac preko Bečke Banke dobili smo početkom novembra. Javljaj se češće, da ne brinemo. Javi za Dušana i Iliju. Pozdrav od tetke i teče. — Pozdravi sve naše. O tebi neprestano misli i moli se Bogu, da se živ vratiš. Tvoja sestra, Mila. Unaprijed vam blagodari Mila Dukićeva, Kragujevac, Cetinjska ul. I. 23105-8

G. **Stevi Aćimoviću,** Hotel Terminus, Ženeva. Prema vašem oglasu dostavljam vam adrese porodica, koje su u bedi, a nemaju mogućnosti, da se lično obrate: Persa Sokolović, Mileva Pavlović, Julka Sv. Mihajlović, Jelena Jovović, Nasta Zlatanović, Zora — Mileva Škriljić, Jevrosima Stefanović, sve učiteljice iz Vranje; Danica Vučka Joksimovića, profesora, koji je u Bugarskoj, a porodica mu u bijedi živi u Leskovcu. Svima poslati novac — što veću sumu — preko bugarske banke u Vranji i Leskovcu; za tim: Živki S. Bunuševac, učiteljici iz Vranje, sada u Beogradu, Kursulina (Avakumova) ul. 24. i Katarini Nikolićevoj, nastavnici gimnazije u Vranji, sada u Beogradu, Bitoljska ul. 38. Unaprijed blagodari, Živka S. Bunuševac, učiteljica, Avakumova (Kursulina) ul. 24. Beograd. 23078-8

G. **Čedomiru Arandjeloviću,** činovniku, Ženeva, (Švajcarska). Dragi Čedo! Poslati novac preko „Wiener Banke", primila sam prije tri dana. Hvala Dragom kao i tebi. Neka nam Dragi redovno šalje mjesečno, jer nam je to jedino izdržavanje. Zora mi piše prije neki dan da javiš Dragom, da je novac primila početkom novembra preko „Wiener Banke". Za raniji novac, za koji me pitaš, da li je Zora dobila, ja ne znam. Ona mi je pisala, da je novac primila, ali da li je to taj novac, za koji pitaš, ne znam. Dragom javi, da novac iz Atine, koji nam je poslao 1915. ili početkom 1916. nismo primili. Za Linu i djecu ništa ne brini. Mi je posjećujemo skoro svakog dana. Čuvaj svoje zdravlje i pazi na sebe. Svi te mnogo pozdravljamo i volimo tvoja sestra, Draga Ž. Obrenović, Stiška ul. 59. Beograd. 23102-8

G. **Dragoljubu P. Radojloviću,** Gerichtspräsident, Genf, Schweiz, Clos Belmort, Villa „Ker Anas". Poštovani gospodine! Molim vas za dobrotu, da dostavite mom mužu Ljubomiru Markoviću, pješadijskom majoru 17. puka, da sam sa majkom zdravo, da sam prvu pošiljku novca primila, i da mi i u buduće pošalje veću sumu. Po mogućstvu neka me izvjesti za vojnike, za koje sam ga pitala u prošlom oglasu, upućenom preko vas. Ljubu mnogo pozdravite i pišite mu, neka me što češće o sebi izvještava preko vas. Primite uz poštovanje blagodarnost, Dobrilka Marković, Beogradska ul. 115. Valjevo. 23101-8

G. **Stevi Aćimoviću,** Hotel Terminus, Ženeva. Prema vašem oglasu najpokornije vas molimo, da se zauzmete, da nam se pošalje novčana pomoć, jer moji sinovi: Rista, Jevrem i Dragutin Mitrović, pješ. poručnik u 6. puku drinske diviz., I. poziva, ostavili su mene staru i bolesnu bez sredstava, snaju i unuče u bijedi i oskudici. Zahvalne: Mileva Mitrović i Sofija R. Mitrović, Šljivarska (Knez Danilova) ul. 16a., Beograd. 23086-8

G. **Jovanu Premoviću,** za Tomu Cvetkovića, magacionera željezničara iz Niša, Ženeva. Saznala sam od gospodje Božanovićke, da si živ i zdrav, što me je mnogo obradovalo. I mi smo svi zdravo i srdačno te pozdravljamo. Pošlji novaca, ako možeš. Tvoja Persa Cvetković, Niš. 23084—8

Dragutinu Panteliću, advokatu iz Petrovca. Dragi zete! Molim te budi dobar i odmah me izvijesti, kako je moj Mika, jeli živ. Nemam mira, jer sam čula hrdjavo za njega. Molim te, samo mi odmah odgovori, ako je dobro, neka pošalje novaca. Pozdravlja te tvoja teka Persa Kostićka, Valjevo. 23082-8

Raša Ćuković, Ženeva. Preko firme Anastasa Pavlovića primila sam jednu pošiljku, a od g. Marka Vuletića ček. Pozdravite Stevana. Ja i Julka smo zdrave. Ako ikako možete, izvijestite me o Ljubi Hadži Djordjevića, činovnika direkcije, Miti Dimitrijeviću, regrutu djačke čete sinu Toše Dimitrijevića, kafedžije-amamdžije iz Niša i Jovanu Topuz Kociću. Njihove su porodice zdrave, ali u brizi. Vas pozdravlja Marija Pešić, Niš. 23081—8

Gosp. **Nikoli Petroviću,** Ženeva. Poštovani gospodine! Kao na dobrog poznanika moga muža obraćam se na vas, sa najljepšom molbom, za izvješće o njemu. Bio je adjutant načelnika saniteta vrhovne komande. Od 31. maja sam bez ikakve vijesti u velikoj brizi. Za vaš ljubezni odgovor biće vam mnogo zahvalna Kosa Dr. Jakšića Lukića, Požarevac. 23079—8

Milanu Jakšiću, Genf, Chemin des Roches 9. Dragi Mićo! Dobila sam tvoju kartu, koja me mnogo obradova. Brine me tvoje zdravlje; pišeš mi, da si bio mjesec i po dana slab. Javi mi odmah, kako si sad sa zdravljem. Tvoje karte dobijam, ja ti vrlo često pišem. Javi mi za Acu, kako je on. Mi smo hvala Bogu svi zdravo. Dobra je zdrav i javlja mi se često. Naši u Selevcu dobro su svi. Pitaš za majku. Zdrava je, samo se mnogo za vas brine. Radovala bih se, kad bi mi se Aca javio. Mićo! Nemoj ništa da se brineš i sekiraš, samo se vas dvoje čuvajte, da nam živi dodjete, pa će sve biti dobro. Javljaj te se češće, jer su nam vaše karte jedina utjeha. Acu pozdravi i poljubi mjesto mene, tebe grli i ljubi tvoja sestra, Dara D. Mitrovića, Ralja beogradska. 22945-8

G. Milenku Popoviću, advokatu, Ženeva. Zahvaljujem vam na dosadanjoj učinjenoj mi pažnji. Molim vas dostavite Tasi, da sam u novembru primila dve posljednje partije novca. U isto vrijeme svi sa malom Vericom, čestitamo mu slavu. Pozdrav Sidonija Krstić, Carice Milice ul. 8. Beograd. 23034-8

Našoj rodbini, prijateljima i poznanicima ma gdje po svetu bili. čestitam Božićne praznike i nastupajuću novu 1917. godinu. Svakom Bog ispunio ono, što sami sebi poželeli dobra. Za **Vojislava Vesovića.** Mili sine! — Najsrdačnije čestitam ti pražnik Hristova Rodjenja i novu nastupajuću 1917. godinu. Bog ti podarlo sa zdravljem duga života i sreću. Od prijatelja primili izvješća o tebi; no najmilije su mi dvije poslate karte, u kojim mi se od tvoje strane čestita slava i praznici i karta ranija od oktobra. Neizmjernom čežnjom ljubi te majka, Jelica Vesovićka. — I ja vam gospodine sa najljepšim prijateljskim željama praznike čestitam. Ana, Makenzijeva ul. 8. — Beograd. 23032-8

Djordju Radojloviću, Ženeva. Molim vas izvjestite moga sina Mihajla Markovića, vojnika XVIII. puka, stalnog kadra, da sam njegovu kartu primila i da sam zdrava. Unaprijed blagodari, Caja Marković, Zorina ul. 44. Beograd. 23030-8

G. **Dušanu Jankoviću,** route de chenes 20. Ženeva. Poštovani gospodine! — Molim vas dostavite mome mužu Luki Bojoviću, sljedeće: Dragi Luko! Poslije dva mjeseca kako od tebe nikakve vijesti ne dobih. Danas dobih novac preko Wiener Banke, a bila sam u velikoj brizi, što mi se tako dugo ne javljaš. Molim te češće mi se javljaj, i to preko „Beogradskih Novina". Ja sam ti se preko g. Jankovića i preko g. Božidarevića javljala, a i tebi lično kartom na Krf. Ne znam, da li si dobio. Zašto mi se lično ne javljaš? — Srdačan pozdrav od tvoje Mire. Vami, g. Jankoviću, velika blagodarnost na usluzi, Mirosava Bojovićka, Svetog Save ul. 14. Beograd. 23028-8

Miloradu Pejčiću, kafedžiji, kod kafana „Dobra Šljivovica", Niš. Za Kostu Jovanovića. Dragi bato! Ja i mama zdravi smo, i mnogo brinemo za vas. Javi, kako ste, jeste li svi zdravo, javi se i kuma Gaji. On je u Beogradu. U tome mnogo pozdrava tebi, snaji Fani i maloj Soki, koju mnogo ljube, Mama i sestra Persida Ranković, Artiljerijska 43. Šabac. 23025-8

Molim sve prijatelje i poznanike moje i moga muža Dušana Malenice, crtača uprave za gradjenje srpske željeznice, da me izvjeste ovim putem, ako što znaju za moga muža Dušana, jer do danas ništa nisam čula o njemu, kao i o mom bratu Mišošu Jakovljeviću, nadzorniku pruge željezničke, u Kruševcu, kao i za zeta Aleksu Pantića, službenika željezničke ložionice u Kraljevu. Ovaj apel i molbu upućujem i na njihove pretpostavljene. Porodice pomenutih su žive i zdrave. Vječito blagodarna, Zorka Malenica, rodjena Jakovljević, Natalinci, okrug Kragujevac. 23050-8

Dragomiru Mijatoviću blagajniku ministarstva vojnog. Novac primila sam. — Svi smo zdravo; ništa ne brini. Kartu tvoju od polovine oktobra primila sam, kao i tri ranije. Jako su me obradovale, kad sam videla tvojeručno napisane. Još samo od Pere da dobijem, jer od njega ne dobijam ništa. Molim te javi mu, da se javi preko novina, ako može i opomeni ga, da se dobro čuva od nazeba i neka za nas ništa ne brine. Svi smo zdravo. Javi mi naziv zavoda Perinog u Bastiji. Javljaj se češće, da ne brinem. Novac mi molim te šalji svakog mjeseca, jer nikakvo primanje nemam, osim to što mi ti šalješ. Javi mi, preko koga ti je najsigurnije da ti se javljam. Moj dolazak za Ženevu nemogućan mi je. Javila sam ti. Peri šalji novac, da ne oskudjeva dijete; pazi na sebe i dijete. Za nas ne brini. Djeca idu troje u školu, a Dana sa mnom kući. Ništa ne brini. Pozdrav od svija, tvoja Draga D. Mijatovića, Stiška (Baba Višnjina) ul. 24. Beograd. 23044-8

Voji Paliću, Casse 9. Ženeva. Molim vas dostavite što prije mome mužu Milovanu Nikoliću, sekretaru slijedeće: Dragi Milovane! Dvije pošiljke novaca primila sam. Sa djecom sam zdravo, ništa ne brini. Pomoć dobijam od naših. Javi Milosavu i Maksi, da su kod kuće svi zdravo. Uvijek svi mislimo na vas i molimo se Bogu za vaše zdravlje. Javljajte se češće. Svi vas mnogo pozdravljaju, Vera i Saša ljube tati ruku, a najviše tebe pozdravlja tvoja, Ruža M. Nikolić, Rudnička ul. 22. Kragujevac. 23106-8

G. **Zariju R. Popoviću,** Ženeva. Za sad kod kuće sve u redu. Ja sam zdrava. Veliko hvala i vama i Relji, što se često sjećate na mene. U buduće vas molim, sve što imate šaljite na gospa Slavku ili lično na moju adresu. Primite iskren pozdrav od Marije Burdi, Knićaninova ul. 10. — Beograd. 23067g-8

Savi Veličkoviću, inžinjeru, Zürich. — Izvještaj o našem Voji i Miši pročitali smo. Velika vam blagodarnost. Veoma ste nas obradovali. Javite im, da smo svi zdravi, samo za njima mnogo brinemo. Mišina mama i brat u selu i trebaju novaca. — Voja neka javi, šta je sa Zorkom i Milenom, sa Nikolom, Borom i Milićem Panovićem, sa Živkom Prodanovićem, jer je Savka u brizi za njima. Voja neka umoli kum Miku, da pošalje novaca meni i Ljubi odmah. Nužno je. Svi mnogo pozdravljamo Mišu, Voju i vas. Nada Nedićka, — Šabac. 23091-8

G. **Stevi Aćimoviću,** Ženeva. Molimo vas za izvještaj o vojnicima Miloradu i Tihomiru Milutinovićima, obojica u II. četi, 3. bataljuna, VII. puka, I. poziva; Dragomiru Milutinoviću, I. četa, 3. bataljun, VII. puka, II. poziva i Todosiju Milutinoviću, I. četa, I. bataljun, IV. prekobrojnog puka. Zahvalna, Draginja Marković, iz Dučina, pošta Sopot. O Jevremu Popoviću, 3. četa, 2. bataljun, VII. puka, 3. poziva; Radojka Popović iz Dučina, pošta Sopot; O Ljubomiru Ivkoviću, vojniku u dunavskoj diviz., star 30 godina, rodjen u Dučinu, Živka Popović, pošta Sopot, selo Dučin. 23077-8

Iliji Mihajloviću, poslaniku, Ženeva. Molimo, da nas izvjestite za: Velimira Filipovića, narednika I. poziva, 4. puka, III. baterije; Živojina Simića ,podnarednika XIX. puka, mitraljesko odjeljenje; Milutina Pavlovića, XIX. puk, 3. četa, I. poziv; Borisava, Milovana i Milinka Mijajlovića; Simu Simića, III. poziv, X. puk; Simu Todorovića, II. poziv, V. prekobrojni puk; Radisava i Dragoljuba Vujanovića, svi iz Brezovca. Vami blagodari na usluzi i moli, da nas izvjestite, jesu li živi i zdravi. Milutin Vujanović, Brezovac, — Arandjelovac. A. 1508-8

G. **Milutinu Protiću,** studentu prava, Ženeva. Hvala na izvještaju. Molim dostavite Selimiru što prije slijedeće: Dragi Selimire! Javljala sam ti se više puta oglasima i pismima preko našega Čila, gosp. Dinića i gosp. Damjanovića, i začudjava me, što me izvještavaš preko gosp. Protića, da nemaš vijesti o meni. Primila sam novac. Molim te piši mi lično, i javi mi za tetinu djecu. Tebi i svima našima čestitam slavu i pozdravljam. Marija Vesović, Artiljerijska ul. 15. Šabac. 23090-8

Dragiću N. Soldatoviću, Ženeva. Dragi čiko! Već od dužeg vremena ne dobismo izvješće o Risti i braći, pa smo mnogo u brizi za njima. Zato vas molimo, da nas izvjestite, je su li živi i zdravi. Ristu izvjestite, da sam ja, mati, Spasa i Vasa u Beljini i da smo svi zdravi. Radimo sa dućanom. Koka se nalazi u Ugarskoj, zdrav je i mi mu šaljemo redovno novaca. Vinograd smo obrali, imali smo nešto vina, a i zemlja je dosta obradjena. Moju braću izvjestite, da sam bila u Bastavu. Mama tugom utučena, dosta slaba. Otac, čika Živko, tetka Anka i svi naši ostali zdravi. Molim vas, ako bi mome Risti i braći trebalo novaca, vi im podajte, a mi ćemo Kosi položiti. Ovdje sam kod Kose! Ona je kao i svi njeni dobro, moli te, da ne zaboraviš g. Savića. On je primio tvoju pošiljku i mnogo ti blagodari. To je prva u toku cijele godine. Možeš za njega na Kosu slati. Svi te mnogo pozdravljamo. Mara i tvoja Kosa Soldatović, Kosovska ul. 15. Beograd. 23092-8

Gosp. **Sotiru Iliću,** rue Abauzit 1., Ženeva. Vašu kartu od početka novembra primio sam; poslati mi novac iz Ženeve nisam do danas dobio. Javite Bori, da smo zdravi i da ga pozdravljamo. Vama i g. Vladi blagodari na trudu i pozdravlja Stevan Kiš, Ratarska 7., Beograd. 22338-8

Gdji Olgi Andjelković, Ženeva. Ponovo molim, poradite kod g. Milana R. Gavrilovića, računoispitača, da mi što prije pošalje hiljadu kruna. Dimitrije Stefanović, pensionar, Avakumova 11., Beograd. 23031-8

Aci Diniću, Aleksandru Jeremiću, Rue du Lac 10 i ostalim prijateljima, Ženeva. Molim vas raspitajte se odmah da li je zaista moj jedinac sin Pera Panjević, p. poručnik (poručnik) 1. puka, moravske divizije 1. poziva poginuo, kao što sam čula. Učinite sve, da doznate istinu, jer smo očajne. Nesrećne sestre i majka blagodare vam, Persa pok. Manojla Panjevića, Valjevo. 22817-8

Dragiću Soldatoviću, Ženeva, za Vladislava Petrika, telegrafistu pri vrhovnoj komandi. Dragi prijatelju. Molim te budi tako dobar izvjesti me, kako su moj sin Milan Pejić, vojnik i zet Aleksandar Josifović, pješadijski oficir, jer smo u velikoj brizi. Njih po mogućstvu izvjesti, da smo kod kuće svi zdravi kao i Cana sa ćerkicom, koju je dobila 21. jula. Acine sestre su u Vrnjcima zdrave, pišu često. Mnogo ih svi pozdravljamo i želimo mnogo sreće. Prija Milica i svi ostali zdravi su, tebi i gospodinu Soldatoviću, unaprijed blagodati i pozdravlja Pavle M. Pejić, Lešnica. 22828-8

G. STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. —

Prema vašem oglasu obraćaju vam se dole imenovana lica, koja su u novčanoj oskudici i mole:

Iz Brusa: DARINKA DRAGOLJUBA BEOČANINA, učitelja, moli svoga muža, da joj pošalje novac u protivnom od vas pomoć.

ALEKSANDRA DANOJLOVIĆEVA, učiteljica, svoju platu ili ma kakvu pomoć, živi kod tudjih ljudi, bez ikakvih sredstava, odvojena od svojih.

JULA, udova BLAGOJA JOVANOVIĆA, sa troje djece, invalidu od januara ove godine, broj rešenja 6722.

RANKA OBRADA STAMATOVIĆA sa troje djece, pomoć, a muž joj sa srpskom vojskom.

OLGA BOŠKA ERĆEVIĆA, sreskog ekonoma, (koji je tamo umro), sa jednim djetetom, moli pomoć, živi od tudjeg rada.

RAKILA MIHAJLA PAVLOVIĆA sa čestoro djece, pomoć, muž joj je tamo sa srpskom vojskom.

STOJANKA, udova ARANDJELA JOVANOVIĆA, starica sa ćerkom, pomoć, a sin joj tamo sa srpskom vojskom.

LEPOSAVA DAMJANA VELJKOVIĆA, sa četvoro sitne djece, starim svekrom i svekrvom, pomoć, a muž joj je tamo sa srpskom vojskom.

MILKA PREDRAGA KNEŽEVIĆA, sa petoro djece, pomoć, a muž joj je zarobljen.

LEPOSAVA MILUTINOVIĆ, pomoć od muža Bore, polic. pisara iz Brusa.

STANIKA OBRADOVIĆKA sa familijom, pomoć, a muž joj sa srpskom vojskom.

CINA DJORDJEVIĆ sa familijom, pomoć, sin joj sa srpskom vojskom.

ANKA KOSANIĆEVA, telefonistkinja, platu.

NATA BRAČOVIĆKA sa djecom, učiteljica, svoju platu ili pomoć.

Prota HRANISAV POPOVIĆ izbjegao iz Prištine, svoju platu.

JOVICA DOBRIČIĆ, sreski načelnik, svoju platu ili pomoć.

Iz Kruševca:

STANA SAVIĆ, invalidu br. rešenja 5052.

BOSA ILIJE GOLUBOVIĆA (sa djetetom), poreznika V. kl. iz Brusa, koji je umro na Krfu, na vojnoj dužnosti, posmrtnu platu, ulog i invalidu ili pomoć.

ŽIVKA SRETENA GOLUBOVIĆA, sa dvoje djece), konduktera Srp. Držav. Željez., IV.kl., njegovu platu, a on je u Austriji.

SAVETA PERE NEČKOVIĆA sa familijom, pomoć, muž joj je u XII. puku, I. poziva, sa srpskom vojskom.

JELA ČEDE TOMIĆA, sa familijom, pomoć, a muž joj je u XII. puku, I. poziva, sa srpskom vojskom.

DARA JOVICE RADOVANOVIĆA, sa petoro djece i starom majkom, a muž joj je u XII. puku sa srpskom vojskom.

DARINKA POPOVIĆ iz Testenika, moli pomoć ili invalidu, koja je ostala nerešena.

ZORA ANDRE TODOROVIĆA iz Kruševca, podnarednika, vodnika I. bataljuna, I. armije, hanbičkog puka, moli da joj izvjestite muža, da od njega od avgusta ništa nema, a ona mu se češće javlja, neka joj pošalje novaca ili vi pomoć.

STANIJA I ANTA MAKSIMOVIĆ iz Kruševca, invalidu, broj rešenja 8283.

JELENA D-ra AL. PROTIĆA iz Brusa, moli za penziju i invalidu svoga muža, fizikusa bitoljskog, rez. sanitet kapet., umrlog od pegavog tifusa, 19. februara 1915. god., od kojih do danas ništa nije primila, jer i penzija i invalida ostale su nerešene. Naplaćenu sumu molim predajte g. Budi Jeliću, Bernestr. 1.

ALEKSANDRA D-ra MILUTINA JANKOVIĆA, moli za neprimljenu platu do 21. jula ove god., svoga pok. muža, koji je umro tad u ropstvu i za penziju, koja mu od tada pripada. Takodje naplaćenu sumu, molim predajte g. Budi Jeliću, Bernestrasse 1.

MILAN BADULOVIĆ, policijski pisar iz Niša, koji je sada u Brusu, moli za svoju neprimljenu platu.

RUŽA STANKOVIĆ, sa dvoje djece iz Kruševca, pomoć, muž joj je sa srpskom vojskom u XII. puku, II. poziva, a takodje i brat Živojin Živanović, poručnik X. puka, I. poziva.

GVOZDENA ILIJE UNJIĆA, sa dvoje djece, pomoć, muž umro u ropstvu, a invalida ostala nerešena. (Kruševac).

DARINKA MILANA CVETINOVIĆA, podnarednika, koji je umro u ropstvu, pomoć, invalida ostala nerešena-nepotpisana, sa njom troje djece zeta Spasoja Vukojevića, koji je sa srpskom vojskom, V. puk, II. poziva, kombinovane divizije, izvjestite im oca za novac ili vi pomoć pošaljite. (Kruševac). 22901—8

Radiši Andjelkoviću, Ženeva. Molim te pokušaj, da se raspitaš za Stevana Stojče Milenkovića, iz Palanke, vojnika IV. prekobrojnog puka, 4. čete, 3. bataljuna. Budi vredan kao i uvijek. Kartu dobih. Hvala. Tvoj D. R. Mihailović, Palanka.

Radiši Andjelkoviću, Ženeva, za pop Svetozara Ivoševića, iz Belosavaca. Dragi Svetozare! Kartu preko g. Nadaškovića dobih. U Palanci kod kuće sam od 23. maja. Kod tvojih sam bio 5. novembra. — Svi su zdravi, kao i prijatelj Acini u Savanovu. Brat ti Radojko sahranjen u novembru 1915. god. u Saranovu. Raspitaj za Životu Ivoševića čikinog, posilni pri Vrhovnoj Komandi, pa javi. Od tvojih, mojih i mene srdačan pozdrav. Nikola Ivošević, berberin iz Palanke.

Milanu Jakšiću, Ženeva. Dragi brace! Dostavite mome Mići ovo: Dragi moj Mićo! Sa Savom, Jovom, snajkama i Rosom kod kuće sam, i zdravi. Ne brini ništa, već nas često o sebi izvještavaj preko brace i Bogoljuba. Ti si za nas sve. Mama je dobro. Sava ide u školu i moli se Bogu za tebe. Jova veliki i zlatan. Dadoh gdji Babić 200 kruna, a za Božić daću još toliko. Toliko uzmi od g. Babića i javi mi. Raspitaj za Voju Milanića—Simića. Od sviju mnogo pozdrava. Uvijek tvoja Nata Todorović, iz Palanke. — 22813-8

Dragoljubu Milovanoviću, Ženeva. Rue Charles Cusin Nr. 1. Izvjestite, molim vas, Jaroslava, da smo djeca i ja i svi naši zdravi. Neka mi se od sad češće preko novina javlja. Jaroslava svi mnogo pozdravljamo, a djeca ga grle. Pozdrav Bajloni Katarina, Malo Crniće. 22924-8

Gosp. Aci Diniću, Ženeva. Lijepo vas molim da dostavite mome Jordanu, da sam dobila njegovu kartu od 11. oktobra i da nas je jako obradovala. Od profesor Dr. Ortnera dobila sam pismo sa dosta povoljnim odgovorom. Šta mi bude dalje javio, izvjestiću ga. Javite Jordanu, da želim malo detaljne vijesti o njemu i Vlajkanu. Vama srdačan pozdrav a Jordanu i Voji puno iskrenih pozdrava i poljubaca šalju Stajić. Lela, Vlada i mama. Valjevo. 22972-8

Velimiru Ž. Aćimoviću, Ženeva. Javite Radosavu, da sam novac primila. Neka i u buduće šalje preko Perke. Mi smo svi zdravi. Neka javi, šta je sa Radojkom, odavno se nije javio. Vas, Radosava i Isu pozdravlja Zora i Damnjanka. Neka nas Radosav izvjesti, kako su Diša, Dragoljub, Vlajko i Aca Janićijevići. Dragoljub neka javi za njegovog druga Miladina iz Požarevca. Miloš se javlja iz Austrije. Ja sam u Beogradu, sutra idem kući. Sve pozdravljaju i blagodare Damnjanka Tomić, Mitra i Milenija Janićijević, selo Umčari. 23093-8

G. **Sotiru i Vladi Iliću,** 1. Rue Abauzit. Novac poslat primila sam. Velika hvala. Molim vas lijepo, dostavite mome mužu Dragutinu Stamenkoviću, činovniku ministarstva vojnog, da on i ujka preko redovne sume, koju šalju mjesečno, pošalju jednu veću sumu, jer je majka jako bolesna, pa joj je potrebna veća njega, a i inače bojim se smrti njene, jer se ne bi imala kome ovdje obratiti za novac. Tu sumu poslati na majkinu adresu. S poštovanjem Persida D. Stamenkovića, Trnska ul. 17. Beograd. 23043-8

Strahinji Jagodiću, Hotel Nicole, Ženeva. Dragi Strajo! Tvoje sam karte primila sve i dve fotografije, koje su me mnogo obradovale. Javi mi, jesi li sav novac primio, koji sam do sad položila. Od Milana Matića imaš još da primiš četiri stotine dinara. Za nas se ne brini; zdravi smo. Javili su se Dobrisav i Borisav, Milivoj nije. Saznaj gdje se nalazi Milan Savić (Mošo), u 17. puku, 3. četa, 2. bataljun, pa nas izvjesti. Javljaj se često. — Posao ide dobro. Mića je veliki, ljubi tati ruku. Mnogo te pozdravlja i ljubi Zora Jagodić, Valjevo. 23039-8

G. **Dušanu Mil. Šijačkom,** Ženeva. — Vašu kartu sam primila. Hvala. Molim lijepo izvjestite moga Voju, da sam zdrava, da veoma brinem, što se on nikako ne javlja, i da mi što prije pošalje što više novaca. Pozdrav. Danica Blaznavac, Knez Mihailova ul. 45. Beograd. 23037-8

G. **Dr. Ljubi D. Stojanoviću,** Krf. Primila sam novac. Mnogo blagodarim i pozdravljam. Anka Vukašinovićka, Obilićev Vjenac br. 34. Beograd. 23036-8

G. **Aćimu N. Jovanoviću,** Ženeva. — Molim vas učinite mi dobrotu, te me izvjestite za moga muža Milana K. Hadžića, učitelja iz Petnice, pisara municione kolone, dunavske diviz. I. poziva, za Mihajla Janjića, iz Petnice, bolničara XVII. puka, I. poziva drinske divizije, jer smo dobili izvještaj, da nisu živi, u što sumnjamo, jer ste vi prije izvjesnog vremena javili oglasom, da su živi. Tako isto molim vas izvjestite po mogućstvu moga sina Slobodana — djaka, da sam dobro i da mi se lično javi, jer sam u velikoj brizi za njim. Dalje molim vas, raspitajte za Dragoljuba Rasulića iz Petnice, regruta rodjenog 1896. godine V. puka, jer njegovi o njemu nisu čuli već godinu dana. Troškove, koje budete učinili, naknadiću vam. U nadi, da ćete mi ovo učiniti, unaprijed vam blagodarim. Marija M. Hadžićka, Petnica. — 23038-8

G. **Dušanu Mil. Šijačkom,** Ženeva. — Molim lijepo, izvjestite moga brata Miloša N. Rašića, konjičkog majora: dobila sam dve pošiljke. Karte sam dobila i odgovorila sam. Javi odredjeno o Voji. Kaži mu neka se javlja i neka šalje novac. Pozdrav svima. Danica Blaznavac, Knez Mihajlova ul. 45. Beograd. 23035-8

Gospodinu **Aci Diniću** za gosp. **Savu Dubljevića,** Krf. Moja tetka primila je novac preko Wiener banke. Veoma zahvaljuje i moli, da se što skorije opet sjetite. Mogu li se nadati, da i meni akonto mog primanja pošaljete. Karolina očekuje, da joj novac pošaljete akonto njenog primanja. Primite i od moje strane veliku zahvalnost i mnogo pozdrava od mojih i mene. Milka M. Lešjaninova, Velikog Miloša 48., Beograd. 23115-8

Aleksandru D. Bodi, Ženeva. Molim te Nandi poradi, da se što prije pošalje moja plata i tatina penzija, jer do danas niko nam ništa nije poslao. Hvala ti, na ranijim izvještajima o Bošku. Molim te izvjesti nas, kad god možeš. Mnogo te svi pozdravljamo. Jelica Lomić, Major-Ilić 13, Beograd. 23114-8

Gosp. **Djoki Radojloviću,** Ženeva. Molim izvještaj o niže imenovanim Topolcima, koji se nisu javili još nikako svojim porodicama, koje su žive i zdrave, ali u velikoj brizi za njima. Petar Ristić, ordonanc pri štabu konjičke divizije, Milivoje Reljić, 10. puk, 3. poziv, Ljubomir Tadejić, komordžija bolničke čete, 2. poziv, šumad. divizije, Dragutin Marković, 10. puk, 3. poziv, Nikodija Reljić, 10. puk, 3. poziv, Miladin Reljić, posljednji regrut, Milivoje Pavličević, posljednji regrut, Petar Marinković, 1. puk, 2. poziv. Izvještaj kartom na adresu Stojan Vesić, Topola, Arandjelovac. 23107-8

Dragutinu Stamenkoviću, advokatu, Solun. Dragi i mili moj Duta! Novac sam primila. Novac poslat preko gospodina Nadanovića i novac od gosp. Ninića isposlat mi je, i to dobrotom gospodina Čajkanovića. Mnogo ti blagodarim. Sad bez strahu zimu možemo očekivati. Majka je primila oko pet stotina kruna. Dragi tatice! Za nas ne brini, mama nas čuva, tako isto deda i ujka Bora. Čuvaj sebe, da bi sačuvao i nas. Mnogo te ljubimo i pozdravljamo Dobra, Bane, Aca, Vera i Kaja Stamenković, Jagodina. 23112-8

Tihomiru Arandjelloviću, majoru, geografsko odjeljenje, Solun. Prvi novac primila sam, ali do danas ni jedne riječi od tebe ne dobih. U velikoj sam brizi, piši i pošalji mi veću sumu novaca. Svi smo zdravi. Mnogo te vole i pozdravljaju Vera Branko i Sofija Arandjelović, Smiljanićeva 17., Beograd. 23113-8

Anki Božidarević, Kreso, Mila Anka. Tvoje i Ružine a i Brankinu kartu sa Krfa dobila sam. Ja pišem svima vrlo često a naročito Miloju. Vidim, da moje karte ne dobijate. Adresu koju su mi poslali ne mogu se koristiti, jer nije čitka i zato ću se češće oglasom javljati. Novac sam u devet partija primila. Mi smo dobro. Vasu i sve naše mnogo pozdravi, a Miloja najviše. Vas dvije ljubi nebrojeno puta vaša Ljubica Jelisijević, Smiljanićeva 17. Beograd. 23111-8

Jovanu Draviću, profesoru. Čestitamo ti krsno ime s najljepšim željama. Tako isto ti čestitaju majka i sestre. Petu pošiljku novca primila sam kao i tvoje dvije karte, koje su me jako obradovale. Javljaj se češće. Svi smo zdravi kao i majka u Užice. Ja se o njoj izvještavam. Djeca se školuju. Novac sam vratila prija Ljubici. Svi te mnogo pozdravljamo, tvoja Stanojka J. Dravića, Obilićev Vjenac 11, Beograd. 23110-8

Gospodinu **Stevi Aćimoviću,** Hotel Terminus, Ženeva. Najučtivije vas molim, da poradite, da i ja mogu dobiti moju neprimljenu invalidu mog poč. muža Nikole Tikića, pod brojem 371. Invalidu nisam primila od oktobra prošle god. Nalazim se u oskudici. Katarina Tikić, Hadži Rufimova 17., Beograd. 23109-8

Ljubi Vasiću, Hotel Terminus, Ženeva. Pročitao sam tvoju kartu i oglase upućene Milovanu i meni. Dvije hiljade kruna sam poslao Milovanu. Da li si taj novac dao mojoj djeci, ili je on za Milovana, što te je on tražio? Tvoji su svi zdravo i mi. Javi Milanu, da sam od Ilije Miloševića iz Krčmara dobio karte i da mu je sva familija zdravo. Pozdrav svima Anta Živanović, Rača kragujevačka. 22985-8

G. Milanu O. Maksimoviću, Krf. Molim vas Maksimoviću, ako je moguće, da saznate o mome Milivoju da li je živ i zdrav. On je u 2. pozicijskoj bateriji, 2. poziva šumadijske divizije, inače gvoždjar. Ako saznate što, molim vas, da mi javite, jer se dosada nije javio. Unaprijed blagodarna poštuje vas Emilija M. Pešićka, Obrenovac. 22790-8

Stevi Aćimoviću, hotel Terminus, Ženeva. Poštovani gospodine! Molim vas poradite na nadležnom mjestu, da dobijem invalidu, koju sam trebala primati od 1. oktobra 1915. po smrti moga muža Petra Marića, koji je kao zarobljenik umro u Ugarskoj. Riješenje je ostalo u okružnom načelstvu. Blagodarna Andja Marić, Baba-Višnjina) Stiška 36. Beograd. 23018-8

Mihajlu Tadiću, Ženeva. Molim vas, javite mami, da je čika primio paket i zamolite je da pošalje i Vladimiru. Njegova adresa glasi: An das Komando des Kriegsgefangenen Lagers für serbischer Kgf. Kadet Vladimir Simić, Oesterreich, Gruppe IV., barake 19, Nr. 6274. Naglasite, da to učini što prije. Zahvaljuje i pozdravlja vas Danica J. Prodanović, Ratarska 6., Beograd. 23056-8

Miki Mitroviću, Rue de Bern 15, Ženeva. Izvjestite moga muža Iliju Atanackovića, da sam ja sa djecom i cijelom familijom zdrava. Takodjer i Ljubica Čedo Obradovića sa familijom zdrava je i nalazi se u Rači. Za nas neka ne brine ništa, nama je dobro i novac imamo. Pozdrav od sviju naši, Natalija i Ljubica Obradović, Rača kragujevačka. 22983-8

Gosp. **Dragutinu Deniću,** Hotel Terminus, Ženeva. Najpokornije vas moli svastika pok. Milana Drobža, da dostavite slijedeće na adresu: Miss Louise Kositch for Mrs. H. B. Harris, Esplanade, Pelhammanor, N. Y. (Amerika): Draga mati, ja sam sa djecom zdrava, Mihajlo je umro, u oskudici sam, molim vas, pošaljite mi veću sumu novaca, prvu pošiljku i pisma sam primila preko tetke. Ljubi ruke vaša kći Zagorka sa djecom Dara i Olga. — Zagorka udova Mih. Bugarčića, Beograd, Bacetina ulica 6. 23047-8

Gosp. Milivoju Periću, advokatu, Ženeva. Pročitala sam tvoj odgovor. Hvala. Molim te postaraj se i primi koliko god možeš od moje učiteljske plate, koja nije primljena od novembra iste godine. Broj 18.340. Zatim invalidsku pomoć broj 2011 od oktobra 1915. godine. Traži odmah od g. Koste hiljadu kruna od našeg novca. Stvar je hitna, svojski se zauzmi. Troškove zadrži, ostalo u krunama na moju adresu prati. Zahvaljuje i pozdravlja Leposava Živ. Lukić, Palanka, Miloševac. 23022-8

Gosp. Milutinu Miciću, Odos Akademie 9., Atina. Dragi Milutine! Primila sam tvoje dvije karte, jednu od 21. septembra i drugu od 25. novembra i Kaji u od 20. oktobra. Ne znaš, kako nas obradjuješ tim tvojim kartama. Micić nam je dao novaca i kazao je, da će nam dati i ostale namirnice. Novac sam dobila. Hvala ti na sjećanju. Mi smo zdrave. Voli i pozdravlja svoje sve tetka Caja Bogdanović, Kralja Aleksandra 152., Beograd. 23061-8

G. DRAGOLJUBU RADOJLOVIĆU, Ž n va. Za gosp. Jovu Mihajlovića, č novnika ministarstva inostr. dela. Primila sam od Wiener-Banke novac. Usrdno blagodarim. Molim, da mi što prije pošljete veću sumu novaca, jer je, što p s a-te suviše malo. Uglješa i Vojin bolesni, veliki troškovi. Vi nas nikako ne razumijete. Djordje u Beogradu zdrav. Vaši su svi zdravi. Dj ca Vam ljube ruke, a ja i Ivan usrdno pozdravljamo. Gospodinu Radojloviću iz sve duše blagodarimo. Persida Iv. Vujića. Beogradska 47, Beograd. 23064—g

Gospodinu **Stevi Aćimoviću**, advokatu, Ženeva. Lijepo vas molim zauzmite se kod moga dužnika Ace Dinića, trgovca iz Beograda, da mi pošalje dužni interes, pošto mi je novac veoma potreban. Unaprijed vam blagodari i očekuje što skorije od ovor Angelina M. Spasojevića, Beograd, Jugovićeva ul. 14. 23040-8

Blagoju Andiću, Bd. Karl Vogt, No. 73. Ženeva. Dragi Blagoje! Tvoje karte redovno dobijamo. Mi smo zdravo, koje i tebi želimo. Mašinu smo kupili drugu i sada smo postavili mlin i radimo sa njime. Milanu smo dali novac, za koji si pisao, a za dalje uzimaj od Sime, a mi ćemo davati njegovoj porodici. Samo piši, koliko uzmeš. Izvjesti ako znaš za Petra, Nikolu i Svetozara Mirkovića; njihovi su kod kuće zdravo i mnogo ih pozdravljaju. — Isto tako javi za tvog šuraka Životu iz M. Požarevca, Milisava Bugarčića iz Ropočeva, i za ostale naše seljake, za koje nisi javio. Mnogo te pozdravljaju svi, a najviše tvoj brat Živan Andrić, iz Parcana, — kotar V. Sopot. 22874-8

Čedomiru Arandjelovići, Ženeva. — Molim vas budite dobri i izvjestite moga muža Borivoja Zarića, rezervnog kapetana. I. klase, 2. četa, 2. bataljun, II. prekobrojni puk, 3. poziv, moravske divizije, da sam poslati novac primila, da mi i u buduće redovno šalje i da mi se, ako je moguće, preko vas javlja. Unaprijed vam blagodari, Mara Bor. Zarića, Jakšićeva ul. 11. Beograd. 23024-8

Čedomiru Arandjelovići, Ženeva. Lijepo vas molim, slijedeće izvjestite moga muža Miloša Baltića, činovnika željezn. direkcije, da sam do sada primila šest pošiljaka novca, da mi se javi ako je moguće preko vas, da poradite da se mojoj majci Savki T. Djurić pošalje pomoć, na ime njene penzije, broj penzione knjižice 1921, da me izvjestite o mome bratu Aleksandru Djuriću, đaku, rezervnom p.poručniku II. puka, 2. poziva, moravske divizije. Unaprijed blagodari, pozdravlja i moli za što skoriji odgovor, Mara Mil. Baltića, Avakumova (Kursulina) ul. 42. — Beograd. 23023-8

G. **Djordju Radojloviću, Ženeva.** Molim vas lijepo, da poradite, da mi se ispošlje novčana pomoć na račun moje učiteljske plate. U isto vrijeme vas molim, da izvjestite moga muža Čedomira Radovanovića, poreznika — blagajnika mostovskog trena, II. poziva, dunavske divizije, da sam sa djecom zdrava, no u oskudci. Zato neka mi odmah što god novaca pošalje, i neka mi se ovim putem javi. — Unaprijed vam blagodari, Leposava Radovanović, učiteljica, Miloševac, Palanka. 23021-8

Gdji **Djurić, Pension** Adelphie, Rue Caroline 1. Lausanne. Draga kumo! Vaša me je karta vrlo obradovala, na koju vam mnogo blagodarim. Molim vas javite mome Aci, da sam danas primila i petu pošiljku novaca. Svi smo zdravi. Boka već zna nekoliko deklamacija. Sa Jovankom sam često i svi su zdravi. Neka me Aca izvjesti, gdje su moja braća. Otac vas sve pozdravlja. Vas, moga Acu, Djoku i Dragog mnogo pozdravlja, vaša Zora Kuzmanović, Resavska ul. 22. Beograd. 23020-8

Stevanu Aćimoviću, Hotel Terminus, Ženeva. Pročitala sam vaš oglas. Hvala vam. Ljubičina je plata sedamdeset dinara od Klasne Lutrije, moja penzija trideset dinara iz svešteničkog fonda. Broj knjižice 307. Ništa ne primamo. Invalida nije regulisana. U oskudici smo. Molim vas pošaljite nam novaca. Sestra Branka Jagodića, Darinka Radulović, Kövösstr .39. Čačak. 23017-8

G. **Kosari Cvetković, Ženeva.** Molim vas budite dobri, dostavite mome suprugu Vitomiru L. Rajiću, rezervnom kapetanu, vojne željezničke inspekcije, slijedeće: Mili Vito! Mnogo sam brižna i neraspoložena, što mi se četiri mieseca ne javljaš i novac ne šalješ. Javljala sam ti se kartama i preko novina. Zašto ne umoliš koga tvoga poznatoga u Ženevi, da se preko njega dopisujemo, jer ovako ću izluditi. Ti znaš, da nemam nikoga bližnjega do tebe, zašto nisi više zauzimljiv. Stotinu kruna nisam još dobila. Bez novaca sam. Pošalji što prije i redovno šilji. Javi, preko koje banke. Mnogo pozdrava, vama gdjo pozdrav i blagodarnost. Zorka V. Rajić, Kosovska ul. 16. Beograd. 23016-8

G. **Stevi Aćimoviću, Ženeva.** Dragi Stevo! Pisah ti, oglasom se javljah, odgovora ne dobih. Molim te kao prijatelja i rodjaka, zauzmi se, da odmah dobijem akonto penzije, osiguranja ili invalide, po rešenju zaječarskog suda broj 6525 od 28. aprila 1915. što veću sumu novaca, jer se sa djetetom nalazim u oskudici. Pomoć ne primam, i ni od koje strane nemam nade do od tebe. Javi Živadinu, da smo svi zdravi, neka mi piše i on i moj sin. Kartu od 6.-IX. primila. Andja do sad primila od njega 3 pošiljke novaca i četvrtu preko mene. Mika neka daje novaca, da ne oskudjeva. Pozdrav, Mica Spasić, Hilendarska ul. 26. Beograd. 23013-8

G. **Stevi Aćimoviću**, Hotel Terminus, Ženeva, za Spasu Popovića. Dragi Spaso! Ja, Dobrila, Aleksandar zdravi smo sa svima našima. Novac sam primila u dva maha. Kako si ti, Boža i Joca sa zdravljem? Mi se mnogo brinemo za vas. Molim te vodi računa o Boži, podaj mu novaca, jer meni i djeci tata mnogo čini. — Ako možete javljajte se češće. Poslala sam ti moju i dječiju fotografiju preko J. Jovičića. Mi se sada nalazimo u Palanci. Tu tata dobro radi, za nas ne brini. Velja je u Nišu. Dragutin je zarobljen, javlja se često. Naše stvari su u istoj kući. Dobrila je velika, moli Boga za zdravlje svome tati i ujkama. Aca mi je dobar, i on je već porastao; ljube ruke svome kumu Stevi, ujkama, a tatu nebrojeno puta ljube. Pozdrav svima od sviju nas. Sofija L. Popovića, Kiseljačka ul. 10. Palanka. 23004-8

Stevi Aćimoviću, Hotel Terminus, Ženeva. Iz karata svoga muža Svetolika Avramovića, kapetana 4. prekobroj. puka dunavske divizije, 1. poziva, vidim, da još ne zna, gdje sam. Molim dostavite mu, da sam s djetetom i majkom u Miloševcu u bjedi, neka odmah pošalje veću sumu, da se razdužim. Još molim pošaljite mi pomoć akonto moje učiteljske plate. Godišnja plata 1300 K. Unaprijed blagodari Desanka Avramović, biv. učiteljica, Miloševac, Palanka. 22814-8

Gosp. **Raši Ćukoviću, Ženeva.** Molim vas lijepo budite tako dobri i dostavite slijedeće mome mužu Risti Jovančeviću: Dragi Risto! Tvoje pismo dobih, u kome mi javljaš, da gospodji Dari dam novaca. Ja sam joj poslala. Ona je zdrava sa djecom a takodjer i mi svi. Tebe i sve naše toplo pozdravljam. Olgica ljubi tati i ujku. Vole te tvoja Spasa Jovančević, G. Mladenovac. 22848-8

Milutinu Protiću, Ženeva. Javi, da li je Bogoljub još u Marselju. Odavno od njega nismo ništa dobili, pa se jako brinemo. Da li si javio Bogoljubu za ovaj oglas tetka Milke, što traži pare? Svi smo zdravi i mnogo te pozdravljamo. — Ljubi te tvoja, Soja Borisavljević, Poslanička ul. 36. Beograd. 23049-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Učtivo molim za izvještaj, da li je živ Petar Petrović, iz Bele Reke, okr. užičkog, vojnik — bolničar V puka I poziva drinske divizije. Njegova je familija zdravo. Nikola Munjić, Bela Reka. A 1487-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Ljubazno vas molim, dostavite mome mužu Miladinu Cvijoviću, kapetanu, slijedeće: Dragi Miko! Pre 10 dana dobih izvještaj, kojim mi javljaju, da si nam živ i zdrav i da ćeš nam svakog mjeseca slati novaca, a juče i primih. Hvala. Tim nas obezbjeđuješ od oskudice, pošto sada više ovdje ništa ne primam. Sve sam tvoje pošiljke primila, samo te molim Miko, da nam se i što češće javljaš, (koji put i oglasom), jer se mnogo brinemo, a tvoje karte nam neizmernu radost pričine. Ljube te grle i mnogo vole tvoji Rada, Nada i Katarina Cvijović, Resavska 76, Beograd. 23026-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva, za Dr. Dražu Pavlovića, profesora univerziteta. Poslati novac primile smo, kao što si adresovao. Mnogo blagodarimo. Bog ti pomogao, kao što si ti nas u poslednjem času. Molim te po mogućstvu opet. Nemoj da se ljutiš i čudiš. Ti znaš mene, nebih ti dosadjivala, ali od septembra prošle godine nisam penziju primala. Bez nužde se pesma ne ispoja.. Neizmerna ti zahvalnost za one u Arandjelovcu, jer su vrlo nesretni. Dva im krina u pupoljku Bogu odletela. Najveća radost najteži jad. Niko se ne seća za Ljubu Gjaju, od oktobra prošle godine ni od kuda pomoći. Molim te iz dubine duše za sve, a Bog neka ti vrati dobrotu, koju nam činiš. Sve, sve pozdravljam a tebe blagosilja Persida Stablovićka, učiteljica u penziji Zeleni Venac 15, Beograd. 23019-8

Gospodji RUŽICI MILOVANOVIĆ, Ženeva. Najljepše molim vas i tetka Zorku, da i meni od moga primanja za celu ovu godinu pošaljete što veći deo, jer sam bila jako bolesna i zbog toga mi je i suviše teško, da i preko zime radim koliko je potrebno. Toplo pozdravlja vas i djecu Jelena Dokić, Čubrina 8, Beograd. 23009-8

MIHAJLU ČOLIĆU, Ženeva. Molim te izvjesti moga tasta Avrama Avramovića, narednika, da sam ja sa Ljubicom, Milevom i ostalima zdravo i da za nas ne brine. Pozdrav. Nikola Munjić, Bela Reka, okr. užički. A 1 87-8

Gospodinu JOVANU PREMOVIĆU, Casse 3545. M. B., Ženeva. Kartu vašu od 20-X. u kojoj mi javljate, da su moja ćerka Darinka N. Djuričić i moja žena Milja u Ajaccio na Korzici zdrave, dobio sam. Ne mogu vam opisati moju radost i spokojstvo, srdačno vam blagodarim na vašem trudu. Svaka moja nagrada za vaš trud u ovakovoj prilici biće neznatna. Rad sam da im pošaljem pet stotina franaka te da im kao otac i kao muž bar u nekoliko ublažim bijedu i nevolju, s toga vas najpokornije molim budite tako dobri dostavite im što prije neka one tamo pronadju koga u Ajacciu i ja ću ovdje tražiti istu priliku, koji bi im sigurno isplatio pet stotina franaka, a ja ovdje istu sumu da isplatim njegovima, pa ako koga pronadju, neka me odmah preko vas izvjeste. Molim vas pošaljite im ovaj oglas i mnogo ih pozdravite. Sa navećom blagodarnošću i poštovanjem Petar Dimitrijević, Janjićeva 13, Beograd. 22995-8

Gospodinu S. M. LOZANIĆU, Lausanne. U oskudici sam. Molim pošaljite mi novaca od zadružnog novca za z us. G. Avramović vam je pisao o tome pre dva mjeseca. Darinka žena Milivoja Nikolića, Mladenovac. 23005-8

ACI DINIĆU, Ženeva. Tvoj izvještaj o Dragutinu Stankoviću, mom rodjaku, dobio sam. Javi njemu, da su svi njegovi ovdje zdravi, i da se često preko tebe javlja. Mnogo te pozdravlja tvoj Periša Stefanović, Takovska 35, Beograd. 22997-8

Gospodinu DJORDJU RADOJLOVIĆU, Ženeva. Još jednom vas lijepo molim, da i meni od mog primanja za ovu godinu pošaljete koliko god bude moguće. Jelena Dokić, Čubrina 8, Beograd. 23008-8

Gospodinu **Dragiću Soldatoviću**, Geneve. — Po preporuci moga devera slobodna sam, da se obratim vama i da vas zamolim za jednu ljubaznost na kojoj ću vam biti veoma zahvalna. Molim vas, javite mome mužu Dr. Radivoju K. Radenkoviću, da smo ja i djeca zdrava i živimo u Jagodini, jer u Orašju nemamo gde. Neka Radivoje dostavi mojoj braći Bori i Dušanu, da je majka u Nišu u oskudici i neka joj odmah pošalju novac na adresu braca Bdinu, kako bi što pre dobila. Radivoje, ako može, neka mi se javi malo opširnije preko vas. Moja adresa: Obere Hauptstrasse 22., Jagodina. Zahvaljuje vam i poštuje vas Natalija Dr. Radenkovića. 23010-8

Gospodinu **Vojislavu Paljiću**, sudiji, Ženeva. — Poštovani gospodine Paljiću! Biću slobodna, da vas zamolim, da budete tako ljubazni te uzmete moju platu i pošaljete mi, na čemu ću vam biti veoma blagodarna. Pozdravlja vas i unapred blagodari Vukosava Janjićeva, učiteljica, Bahnhofstrasse 10, Jagodina. 23012—8

Djoki Janjiću, Lausanne i Dani Janjić, Paris. — Dragi bato i sejo! Mi smo svi dobro i zdravo kao i svi naši. Novac smo dobili jedanput. Pošaljite opet što skorije novac, jer nam je potreban i vi se češće javljajte. Tebe, seju i Micu mnogo pozdravlja i vole vaša Vuka Janjić, Bahnhofstrasse 10, Jagodina. 23011—8

Gospodinu **Jovanu Premoviću**, Ženeva. — Najučtivije vas molim, da izvjestite moga muža Stojadina Stojkovića, kaplara I. poziva, VIII. pješadijskog puka, IV. čete, II. bataljona dunavske divizije, da sam njegove tri karte primila, te su me veoma obradovale, kad sam čula za njegov život i zdravlje. Ja sam dve karte pisala. Ja sam zdrava u kući našoj i radim. Mnogo i toplo pozdravlje šaljem mome mužu, a vami ostajem mnogo blagodarna. Kristina S. Stojković, Beograd. 23095-8

Gospodinu **Mihajlu G. Iliću**, Hotel Terminus, Genéve. — Zet Mihajlo! Molim vas dostavite slijedeće mome Saši: Mili moj sine Saša! Brinem mnogo za tebe. Odavno nikakvog izvještaja o tebi, zato se češće javljaj; pošalji nam odma novaca. Pomoći nemam, sretstva drugih takodje a bolujem od bubrega. Molimo se Bogu za tvoje zdravlje. Mnogo te vole i grle, a najviše tvoja majka Jelica i Zorka. Aleksandra Cincar Marković, Studenička 31, Beograd. 23096—8

Stevanu Pujiću, Krf. — Dragi Stevo! Tvoju kartu preko kum Mike primih. To je druga za celo vreme, otkad ode. Novac nisam primila, a za novac, koji je tebi kum Mika poslao, ja sam se odužila kuma Zagi. Ako ti je novac potreban, uzmi od kum Mike, a mene izvjesti. Ja ću ovdje položiti. Što se ne javljaš? Jesi li primio moju kartu? Mama je bila ovde. Grosmama je kod nje. Ne vidi ništa i ne zna ništa kao dete. Ja imam u stanu jednu gospodju sa mužem. Rudolf je poginuo, Pavle zarobljen. Dragoljub ovde. Ja sam bila bolesna od zapalenja plućne maramice, sada mi je hvala Bogu dobro. Čula sam, da je Sava u Knjaževcu zdrav. Izvjesti se i javi za kuma Milovana Nedeljkovića, vojnog šofera. Odgovori odmah oglasom preko novina opširnije. Mnogo te pozdravlja Milica. Kum Mihajlu Bokonjiću mnogo blagodarim na trudu i molim i u buduće, da održava vezu sa Stevom i po mogućstvu me izvještava. Dragoljubu Božinoviću svi zdravi kod kuće. Primite pozdrav, Milica St. Pujića, Vuk Karadžića 11, Beograd. 23097—8

SVETISLAVU TRAJKOVIĆU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim vas gospodine Tiso, dostavite slijedeće mojoj ćerki Dragici M. Golubovića, na čemu ću vam biti vrlo zahvalan: Mila kćeri! Tvoje karte dobivamo i srećni smo kad si ti i svi naši zdravo i dobro i molimo Boga milostivog da vas i u buduće čuva. Iz tvojih karti vidimo, da mnogo brineš o tvojim stvarima. Pošto smo mi u Obrenovcu sa radnjom radimo i dalje to, da ne bi kiriju na suvo plaćali preselili smo stvari kod našeg Miloša polovicom aprila. Pitaš za djecu, uče li šta. Mira i Marko uče privatno, a Jela, Dana i Mika produžile su i dalje svoj rad Dvije pošiljke novaca primili smo. Javi za Boška gdje je i zašto se on lično ne javlja, jer smo u brizi za njim. Od zeta Duška i Staniše dobili smo po jednu kartu, koje su nas mnogo obradovale. Ako ti je moguće, javi Dragiši i Ljubiši, da su Gina i Nada zdravo i da mnogo brinu što im se nikako ne javljaju. Mila kćeri! Tebe i zetu čestitamo krsno ime Sv. Stevana sa željom, da ga zdravo i veselo provedete. Javljaj me češće o tebi i svima našima, da ne bibrinuli. Svi smo zdravi kao i Golubovićevi. Mnogo vas pozdravljaju i ljube vaši roditelji brat i sestre. Aleksa D. Hristić, Obrenovac. 23007-8

STEVI AĆIMOVIĆU, Hotel Terminus, Ženeva. Na osnovu vašeg traženja u „Beogradskim Novinama" br. 275 molim vas da se kod nadležnih zauzmete, da se dole označenim pošalje novčana pomoć i to:

Mileniji Miletić iz Kličevca, na ime njene invalide po rešenju suda broj 3333—1915. godine.

Savk Radović iz Kličevca, na ime invalide po rešenju suda broj 4346—1915. godine.

Milevi Aleksić iz Valjeva, na ime penzije po rešenju suda.

Natalji Djekić iz Valjeva, na ime invalide po rešenju suda broj 2704—1915. godine.

Juki Rašković, Valjevo, na ime penzije po rešenjima.

Živni Simović, Valjevo, na ime invalide po rešenju suda broj 3497—1915. godine.

Lizi J. Bizmark, Valjevo, na ime invalide po rešenju suda broj 14698—1914. godine.

Darinki Terzić, Valjevo, na ime invalide po rešenju suda broj 2042—1914. god.

Velmir V. Nikolićki, Valjevo, na ime invalide po rešenju suda broj 3496—1915. godine.

Ivani Živković iz Kličevca, na ime invalide za njenog umrlog sina Srećka koji je kao pješadijski narednik u 1914. god. umro, a kojoj invalida nije rešena, na čemu će vam svi biti većito blagodarni. S poštovanjem Lazar S. Nikolić, ekonom, Valjevo. 22994-8

G. KOSTI ALEKSIĆU, Hotel Terminus, Ženeva. Dragi Kosta! Primio sam vašu kartu, a tako isto pročitah vaš oglas u br. 276. na čemu vam mnogo blagodarim. Izvjesti sina Mihajla, braću Miloja, Vasu i Jovana, kao i prijatelje Živka, Milenka i Milka, da smo svi zdravo, samo neka o sebi vode računa, a vas molim, da me redovno izvještavate o njima, a ja ću po vašoj karti postupati Sleduje karta. Budi tako dobar, te dostavi ovo sinu Mihajlu. Mili sine! Izvještaj g. Koste o tebi i čičama, da ste zdravi i da si u školi u Parizu mnogo nas je obradovalo. Javljaj se češće preko g. Koste sa čičama, gledaj te prati tvoju sliku, što bi nas jako obradovalo, pozdrav od sviju nas tebi i čičama. Grli te i ljubi tvoja majka Stamena. Vaši i Ristini zdravo su, za njih ne brinite. Mnogo te poštuje i blagodari. Tvoj Lazar Nikolić, ekonom, Valjevo. 22993-8

Gospodinu **Dušanu Jankoviću**, apotekaru, Ženeva, za Iliju Birčanina, medicinara. — I ovoga se puta obraćam Ilija tebi s molbom, da dostaviš Aci sledeće: Sa djecom sam dobro i zdravo u Valjevu. Pišemo često. Novac smo primili i po treći put, zato nek šalje i u buduće. Želimo od njega što skorije odgovor. Neka nam javi, šta zna za Peru, zetove i čika Ljubinu djecu. Naši su svi zdravi kod svojih kuća, samo Miljko i Milan u Austriji. Neizmjerno ga svi pozdravljamo. Tvoji su Ilija svi zdravi ne brini. Unapred ti blagodari na usluzi Kosara Alek .Mijuškovića, pukovnika, Valjevo. 23100—8

Gospodinu **Miladinu Djoriću**, inžinjeru, Hotel Terminus, Genéve. — Molim vas lijepo izvjestite Svetozara K. Jovanovića, šefa stanice iz Slovca, da je njegova porodica zdravo, ali u oskudici. Neka pošlje novac preko mene, Episkopska ulica 69. Neka javi preko „Beogradskih Novina" o sebi, o Živku Djokiću, gvoždjaru i Tomi Živanoviću. Njihove su porodice zdravo. Toma da pošlje ženi novaca. Izvjestite Savu Radulovića, šefa iz Zaječara, da je njegova porodica u bijedi u Kormanu, da joj telegrafski na moju adresu pošlje novaca. Učinite sve ovo gospodine Djoriću, da ove porodice nisu u nuždi, ne bih vam dosadjivala. Poštuje vas i pozdravlja Mara V. Avramovićka, Niš. 23085-8

Dušanu M. Jankoviću, apotekaru, Ženeva. — Kartu sam dobila. Hvala na sjećanju. Tvoji su svi zdravi i pozdravljaju. Danica treba lično da piše. Od Draže sam jedanput dobila, no nije dovoljno, jer sam bolesna. Troškovi su mi veliki. Javi mi molim te odma, da mi što pre opet pošalje. Nužno mi je. Ista adresa. Čestitam vam sina. Pozdravlja vas sve skupa vaša Mara Stojanović, Saborna 11, Beograd. 23075-8

Gospodinu **Jovanu Premoviću**, Case 3545: M. B., Ženeva. — Molim vas dostavite slijedeće mome mužu Marku Milanoviću, činovniku ministarstva inostranih dela. Dragi moj Marko! Primih četvrtu pošiljku novca. Hvala ti mnogo. Presretna sam, što ovim dokazom znam, da si mi živ i zdrav. Molim te izvještavaj me bar jedanput mjesečno preko ovih novina, da ne brinem, jer ih redovno čitam. Ako ti je moguće, uzmi Gavrinu penziju i pošalji na moju adresu za Gavru. Naši te svi mnogo pozdravljaju. O Kaji i djeci ništa ne znam. Mnogo te ljubi i pozdravlja tvoja Juca sa Milkom Milanović, Zorina 56, Beograd. 23074-8

Stevi Aćimoviću, Genéve. — Molim podignite i pošaljite mi penziju Obrada Avramovića penzionara (koji leži teško bolestan), koju nije primio od oktobra 1915. godine. Broj obračuna 1141. U oskudici smo, stoga molim pohitajte. Zahvalna Persa žena Obrada Avramovića, Kralja Aleksandra 63. 23009—8

MILORADU Ž. PROKIĆU, vojnom činovniku, Geneve. Nalazim se u Rači zdrava sa majkom, Stanom i ocem. Tvoje karte dobivam. Novac mi je potreban, šalji na majku. Draga Djaković, Rača, Krgujevc. 22984-8

Djoki Mikroviću, Ženeva. — Molim te saznaj i odmah me izvjesti, gdje se nalazi Vladimir Nenadović, vojnik 4. čete, I. bataljona, 18. puka stalnog kadra iz Begalice. Ako je živ, neka mi se odmah javi. Blagodari na izvješću Marko Nenadović iz Begalice, srez gročanski, okrug beogradski. 23068—8

Adamu Djermanu, Rue Thalberg, Genéva, Švajcarska. — Molim dostavite slijedeći tekst mome Iki: Dragi moj Iko! Ja ti se svakog mjeseca javljam preko „Beogradskih Novina". Djeca su nam zdrava. Mima je sa mnom, kod kuće. Ne ide u školu. Milče je u drugom razredu. Tuta uči za glumica. Sinovi ti čestitaju oceve i vezuju te, a ja ću te otkupiti. Čuvaj se za nas kao i mi za tebe. Djecu pozdravi. Sinovi te ljube. Naše mile i drage pozdravi. Ljubi te uvijek tvoja Pavlica. Slijedeće Miloradu: Sine, sreću moja, hristos se rodi! Budi mi zdrav. Mama moli Boga, da mi te čuva, daleko u tudjem svijetu. Dušo duše moje, braća su ti zdrava i dobro. Promisli, da li da polažeš za doktorat filozofije. Ti si pametan i ja to ostavljam tebi na volju. Čuvaj se. Tati piši često. Acu čuvaj, Andri piši. Znam, da tuguješ za nama. Nemoj sine — sve će proći. Piši mi ma kako. Ljubi te mnogo, mnogo tvoja mama Pavlica Petrović Kruševac, Etappenstrasse 3. 23065—8

G. **Stevi Aćimoviću**, Hotel Terminus, Geneva. Kao nepoznata, uzimam slobodu zamoliti vas, ako vam je ikako moguće, da se izvestite za moga muža Bogdana Jugovića, pisara intendant rezervnih divizije, jer sam čula da je umro na Krfu. Stoga se jedino obraćam vami s molbom u nadi, da ćete me izvestiti najtačnije o svemu, kad je i kakvoj je bolici podlegao. U napred vam mnogo blagodari Draga Bogdana Jugovića, Saborna 3. Beograd. 23062-8

Anti Mladenoviću, učitelju, Geneva. Novac dobih. Molim činite isto i u buduće, pošto nam je to jedino sredstvo za život. Učinite i za Milevu udovu Djordja Kuklića, učitelja. Pošaljite preko mene i za Savku Nikolajević, učiteljicu iz Lugavčine, stanu Princa Evgenija 6, potrebuju najbržu pomoć. Nadamo se izvestaju o Dragomiru. Blagodari Vidosava Cvetkovićeva, Baba Visnjina 61. Beograd. 23058-8

Gospodinu **Josifu Jovanoviću**, Ženeva. — Molim dostavite Dimitriju V. Miloševiću, inžinjerskom kapetanu, štab III. armije, ovo: Novac sam u dva maha primila u potreban čas. Neka šalje i dalje. Zdravi smo, ali klonuli duhom. Pozdravljaju ga djeca i njegova Draga D. V. Milošević, Daničićeva 4, Kragujevac. 23070—8

Molim svakoga poznanika i prijatelja, tko šta zna o mome deveru DRAGOMIRU VUKSANOVIĆU, regrutu iz 1915. godine iz sela Granica, opština kovačevca, sreza jaseničkog okruga smederevskog, da me izvesti preko „Beogradskih Novina" da li je živ i zdrav. Biću mu večito zahvalna. Roksandra Vuksanović udova iz Granica. 23006-8

RAŠI ĆUKOVIĆU, Geneve, Hotel Bellevue. Molim te Rašo uputi ovaj oglas mojoj djeci: Mila moja djeco! Čestitam vam slavu i želim, da vam Bog milostivi da sve ono, što vam mati želi. Zdravi smo, sve mnogo pozdravljamo svi. Ljubi vas sve vaša majka. Tebi Rašo, blagodarimo na dobroti. Ljubicu, Ljubu i tebe mnogo pozdravljamo. Aleksandra Zdravkovićka, Donja 49, Beograd. 22996-8

DJORDJU KURTOVIĆU, poslaniku, Nica. Mili moj Djordje! U brizi sam velikoj za tobom, jer do sad ništa ne dobih od tebe. Molim te, javi mi se odmah, jer znaš koliko i kako ja brinem o tebi, naročito što sam čula, da si bio operisan. Javi, kako si sad i kako je Paja i Andra. Pozdravi Paju i Andru, a tebe ljubi i uvijek misli na tebe tvoja Dana. Danica Dj. Kurtović, Bitoljska ul. 69, Beograd. 22986-8

STERIJI BODI, Ženeva. Vaš oglas kao izvještaj za moga Iliju pročitala sam i jako me obradovalo. Molim vas izvestite, da sam sa djecom zdravo, kao majka mi i svi ostali. Novac mi je veoma potreban što veća suma. Prihoda nemam nikakvih. Do sada sam primila svega jednu pošiljku novca preko Wiener Bank Vereina i to prije dva mjeseca. Iznenadjuje me, da mi Ilija do sada nije slao više novaca na toliko moje potraživanje. Radovala bi se, kad bi mogao Ilija češće, da mi se javi preko vas, jer sam ovako u velikoj brizi misleći neprestano za njim. Iliju, (Milana) mnogo i mnogo mi pozdravite. Vami blagodari Rosa Ilije Markovića, Beogradska 32, Valjevo. 22988-8

G. VLADIMIRU NEDELJKOVIĆU, Hotel Terminus, Geneva. Dobila sam vašu kartu, hvala vam na pažnji. Molim vas g. Vlado da dostavite mome mužu Dobrosevu Maksimoviću, majoru, sledeće: Dragi Dobro! Cestitam ti slavu i božićne praznike sa najlepšim željama. Dobila sam i treću sumu novaca u sumi 290 kruna. Svega 772 krune. Hvala ti. Salji i u buduće. Kada sam pročitala drugi tvoj oglas, bila sam u najvećem očajanju, pa sad hvala hvala Bogu i dobrim ljudima. Javljaj se češće da mi brigu olakšaš u ovim sudbonosnim danima. Uzdam se u u Svemogućeg Boga, da ćeš se živ i zdrav vratiti. Pisala sam ti nebrojeno karata i tri oglasa u novinama. Dobila sam tvojih 5 karata i jednu Svetinu kartu sa slikom, neka javi adresu; braca Jovine dve karte i braca Mijuškovu jednu, istim putem odgovarala. Vida je kod mene, dobila je 159 kruna. Zašto mi se Mita ne javlja? Sta je sa snajkom i decom? Sa našima u Skoplju i Paračinu nemam veze. Salje li zet Radovan Ljubici novaca u Skoplje? Sta je sa tvojim sestrom Dušanom? Pita njegova majka. Sve naše mnogo pozdravi, tebi najiskrenijih pozdrava od tvoje Lepe. Vami blagodari i pozdravlja vas Leposava Dobr. Maksimovića, G. Milanovac. 22498-8

Jov. Stojanović. — Kragujevac

JOVANU PREMOVIĆU Casse 3545, M. B. Geneva. Za Dragoljuba Atanackovića, artiljeriskog kapetana iz Kragujevca. — Javljam se preko novina, sretna slava. Pošalji novac odmah. Tvoja Bosa Atanaković, Moravska 45. J. 188-8

CIJENE OGLASIMA:
Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . . 10 helera
Priposlano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

CIJENE OGLASIMA:
Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . . 10 helera
Priposlano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Ljekarska pomoć.

ZUBNI LJEKAR
HRISTINA ORLUŠIĆ
Beograd.
Dečanska ul. 3.

Specialista za izradu veštačkih zuba i **celih vilica** u zlatu i kaučuku. Plombira zube, vadi zube bez bola, čisti zube, vrši opravke i prepravke.

Ord.: od 8—12 prije podne.
i od 2—6 poslije podne.
21919-1

Kupovine i prodaje

Drvene papuče prodaju se jeftino. Upitati u tapetarskoj radnji Saborna ul. 13 preko puta biv. narodne banke. 22489-2

Namještenja.

Služavku samostalnu mladju, žensku bez djece iz dobre kuće za ceo kućevni posao i kuvanje traži K. Feldman, Vuka Karadžića ulica 8 u blizini „Beogradskih Novina". 23282-3

Stanovi.

Pekarnica i kafana **„Crni Konj"** na Varoš kapiji izdaju se sa jedikom pod kiriju po 60 kruna mjesečno. Tu ima i stanova. Upitati Pozorišna 28, Nedića.

U Hilendarskoj ul. br. 32 izdaje se i stan sa 3 sobe, kujna, predsoblje i velika basta za 35 kr. mjesečno. Upitati Pozorišna 28, Nedića. 23503-4

Stanovi sa elektr. osvetljenjem. Od jedne, dve i tri sobe u velikom izboru u Ratarskoj 49 i 103, Šljivarskoj 35, Grobljanskoj 5 i Starine Novaka 9. Upitati u Šljivarskoj (Knez Danilovoj) 35 — peta vrata. 23378-4

Razno.

Izdaje se jedno veće imanje na Topčiderskom Brdu na pola ili pod zakup. Za uslove obratiti se Branku Kajčević. Prote Mateje 74. 22257-5

KORESPONDENCIJA.

G. Stevi Aćimoviću i Nikoli Jeličiću, Genf. Obraćam se sa najpokornijom molbom, da mi učinite da dobijem invalidu, koju nisam primila od novembra 1915. pa sve do danas. Broj rešenja 9327 a takodje i penziju od oktobra 1915. Br. knjižice 452. U oskudici sam sa šestoro sitne dece a pomoći nemamo ni s koje strane. Stoga vas molim, da mi se pomogne. Blagodarnost od Perse Popovića popadije iz Brusa. 22899-8

G. Peri Djordjeviću, Geneva. Svi smo zdravi; od poslednjeg oglasa pre tri meseca do sada, nismo od nikoga ništa čuli, već smo bili u velikoj brizi. Ni jedno pismo nismo primili. Imanje je, koliko je to moguće, u ispravnom stanju. Javljajte se što češće. Pozdravljamo sve. Molim raspitajte o Erihu i njegovom bratu Josipu i javite nam. Ujka. Mladen Kokanović, apotekar, Duševna bolnica, Beograd. 22734-8

G. Vojislavu Pavloviću, — Lausanne. Kartu vašu od 27-XI primila sam. Dostavite Milanu, da se za Jovu mnogo brinemo. Zdravi smo svi kao i vaši. Javljajte nam se. Pozdravljamo vas. Mica Stanić, Kapetana Miše 25, Beograd. 22722-8

Jovanu Miličeviću, revizoru carinskom, Solun. Novac sam primila do sada ri puta. Dečiju sliku poslala sam pre mesec dana preko g. Alfreda Mazze, da li si dobio? Svi smo zdravi i sve vas mnogo pozdravljamo. Tvoja, Kosara Miličević, Ratarska 39, Beograd. 22688-8

Milisavu Simiću, podpukovniku u penziji, Geneve. Dragi Milisave! Poslati mi novac primila sam i mnogo ti blagodarim, brinem se za tvoje zdravlje, pozdrav, tvoja Tanka Simić, Molerova — Vrtljanska 19. Beograd. 22677-8

G. Djordju Radojloviću, Geneve. Molim vas dostavite ovaj oglas Andri Petroviću, željz. kontroloru, Solun. Dragi Andro! Poslah ti nekoliko oglasa, a nisam ni na jedan dobila odgovor. Molim te odmah me izvesti oglasom, šta je sa bralom? Majka je u očajanju, što o njemu ništa ne javljaš. Čedi podaj 200 Kr. kako bi meni Rosa dala, jer sam još od juna bez novca; nisam ništa primila. Učinićeš mi veliku uslugu, ako me što pre izvestiš za ove osobe: Životu Ivanovića, čuvara pruge I. sekcije, Mileta Ivanovića čuvara pruge I sekcije, Savu Jovanovića, vojnika 11. puka I. poz. pekarske čete potkivača; Životu Nikolića, 4. četa I. batalj. 7. puk II. poziv (iz Jagnjila); Životu Milosavljevića, žandara II. poz. VIII. puka; Živka Milosavljevića, žandara, VIII puk I. poziva, a njih izvesti, da su njihove porodice žive i zdrave u Kusadku. Ja sam sa decom živa i zdrava, i svi ostali. Reci Ljubi i Draganu, da mi se jave. Svi pozdravljaju, deca ljube tati ruku, vole vas svu trojicu i pozdravlja tvoja Draga G. Radojlovića; blagodari Draga A. Petrovića, Kusadak. 22770-8

G. Stevi Aćimoviću, Genf. Moj sin Milan Stojković, narednik 15. puka, umro kao zarobljenik. Molba za invalidu ostala nerešena. Star sam i sa dvoje niegove dece i bez sredstava. Molim za novčanu pomoć. Zahvaljuje vam, Luka Stojković, Paraćin. 22898-8

G. Djordju Radojloviću, Geneve, za Svetislava Musića — Veselinović. Molim te, javi mi, da li živi i zdravi Isidor, Ljubomir i Cvetko. Odgovori odmah. Spasenija Marković, selo Kaludjerica, kotor Beograd. 22967-8

G. Dušanu Jankoviću, apotekaru, Geneve. Molim vas izvestite Dr. Vladimira Popovića, sanitet. pukovnika, da sam novac za oktobar primila. Pismo i tri karte primili smo, i mi smo njemu nekoliko puta pisali. Neka se češće javlja preko „Beograd. Novina". Svi smo zdravi i pozdravljamo ga. Zahvaljuje vam Zorka Dr. Vl. Popovića, Opštinska No 20. Valjevo. 22976-8

Dušanu Mil. Šijačkom, Geneve. Molim javite mome sinu Borivoju S. Popoviću, da od Branka nikakav novac primio nisam. Neka reklamira. Sa pozdravom St. B. Popović, Hadži-Djerina 29. Beograd. 22956-8

G-dji Nasti Nedeljković, Geneve. Sa velikom blagodarnošću primila sam od g-dje D. Joković, novac. Molim, da mi se i u buduće pošlje. Poštuje vas Zorka Vukosavljević, učiteljica, Valjevo. 22979-8

G. Jovanu Premoviću, Geneve. Molim vas dostavite ovaj oglas Djordju Janićijeviću, majoru: neka odmah pošlje novac, jer sam svega primila 2 pošiljke preko gospa Jele, a više nisam. Neka pošlje hiljadu kr. jer Ljubinko je slabunjav i kirlju plačam. Od njegovih prijatelja nikaku pomoć nemamo. Neka javi Dušanu. Seka je bolesna, neka odma pošlje novac na adresu Skopljanska 3. Beograd, a nama preko Tucakovičke. Pozdrav, Ljubinko i Stana Janićijević, Mladenovac. 22958-8

G. Aci Diniću, Geneve. Molim vas izvestite Milana Stankovića, narednika muzike, 16. puka, da sam dobila samo jednu uputnicu od njega. Neka se javlja češće i pomogućstvu novac šalje, jer sam u oskudici. Mi smo svi zdravi. Mnogo ga pozdravljamo. Sofija M. Stanković, Glavaševa 8. Beograd. 22953-8

Raši Čukoviću, Hotel „Bellevue", Geneve. Najlepše vas molim dostavite sledeće Stamenku: Dragi Stamenko! Poslati novac primila sam. Molim te šalji redovno, a po mogućstvu i više. Treba mi sve za zimnicu. Jako me čudi, zašto nikada ne pišeš. Jesi li još na staroj dužnosti, gde si i bio? Javljaj se češće. Mnogo pozdrava od svju, dečji rukoljub. Jelica St. Mladenovića, Valjevo. 22951-8

G. majoru Drago jubu Blagojeviću, komandiru I. baterije I. diviziona dunavskog artiljeriskog puka I. poziva. Molim vas, da me ovim putem izvestite, da li je u životu moj sin Panta Marinković iz Velika Sela, koji je kao vojnik u vašoj bateriji. Ako je živ, da se javi kao i da izvesti za strićeve. Branko Marinković, iz Velika Sela 19. Beograd. 23033-8

G-dji Zorki Vlajić, Geneve, Rue de Hesse 12. Draga gospodjo! Koristeći vašu ljubaznost molim vas, da javite Stevi, da sam ovili dana još jednu njegovu pošiljku novca primila, do sada svega četiri. Zdravo sam sa svima našima i mnogo ga svi pozdravljamo. Vas molim, da primite pored blagodarnosti i moj srdačan pozdrav Ljubica St. Milovanovića, Jevremova 26, Beograd. 22938-8

G. Jovanu Kosovljaninu, Geneve. Molim vas javite Čedi, da sam iz Jagodine došla pre dva meseca u Beograd, i da mi odmah pošalje novaca, jer sam u oskudici bez ikije pomoći. Molim vas postupite po mojoj anonsi što brže, ostaje vam blagodarna Mara Stefanović, Pajsijeva 5. Beograd. 22903-8

G. Milanu Jakšiću, Geneva, Hotel „Terminus". — Izvestite Milenka Gjurića, narednika 4 čete 3 bataljona 1 puka 2 poziva moravske divizije, da sam novac primila i sa decom sam u Velikoj Ivanči. Neka se javlja preko Cvetka Gjorgjevića, Mladenovac. Neka se on raspita za Vojislava Milanovića i Radomira Bogdanovića, regruta. Braće je kući. Pozdravlja ga gospodjica Nata. Zorka Gjurić, Mladenovac. 22895-8

Milici Paunovički, Mitrovica. Mama javlja, da je nika u Solunu, tata na Kriu. Mile sa vojskom, teča Bogdan, Dragi i tetka Kosa u Atini, tetka Angelinini u Francuskoj. Svi zdravi. Pisala sam vam više puta. Danica Prodanović, Ratarska 6. Beograd. 22887-8

Albertu Konforti, Lausanne. — Mi smo ovde svi zdravi, o nama ne brini. Javi se češće na dole označenoj adresi. Mama je ovde. Javi nam da li što o našem Morenu znate, i Leon neka pošalje novac za opravku kuće. Javi o svima kako se nalaze. Od mene, dece i od mame mnogo pozdrava i nebrojeno poljubaca. Tvoja žena Bojanka. Adresa: Buća Šalom, Princ Evgenija 1. Beograd. 23108-8

G. Jovanu Premoviću, — Genf. Molim da me izvestite za moga sina Miloja Petrovića, obveznika pionirske čete 7 puka 2 poz. iz Vinče. On mi se nikako nije javljao. Kod kuće smo zdravo. Blagodari Damnjanka Petrović, Vinča. 22866-8

Jovanu Stojanoviću, konduktera, Geneva. Javi mi se dragi Jovo, jesi li živ i zdrav. Neka te Bog čuva na svakom mestu; za mene ne brini. Ja sam kod kuće i Bogu se molim za tvoje zdravlje. Tebe ljubi i poštuje tvoja žena Persida Stojanović, Stiška 66. Beograd. 22870-8

Stevi Aćimoviću, Hotel Terminus, Geneva. Milosrdni gospodine! Nigde nikoga na svetu nemam, da mi pomogne staru od 66 godina, nemoćnu, bez sredstava za život. Molim vas da se zauzmete za nekoliku pomoć. Zahvalna Marija Koričićka, udova, Šumatovačka 11. Beograd. 22871-8

Dušanu Mil. Šijačkom, Geneva. Molim vas izvestite me ovim putem ili dopisnicom za Blagoja Ristića, vojnika 1 eskadrona dunav. divizije 2 poz. jer se nije nikako javljao do sada. Unapred vam mnogo blagodari, pozdravlja i poštuje Bosa V. Popović, Beograd, Kralj Aleksandra 88. 22869-8

G. Anti Mladenoviću, Geneva. Molim vas najučtivije, poradite na nadležno mesto, da mi se iz moga primanja pošalje što veća suma novaca, pošto sam sa decom u oskudici. Biću vam blagodarna. Stanija Spasojevićka, učiteljica iz Resnika, Saborna 111. Beograd. 22812-8

Djordju Radojloviću, Geneva. Molim vas poradite, da mi se od moga primanja pošalje što veća suma novaca, jer sam u oskudici. Na adresu Jevrem N. Mladenović, Smederevo. Poštuje vas Zorka Popović, učiteljica iz Svilajnca. 22827-8

Jela Cerović traži svoga muža Gavru Cerovića, da joj se javi i traži da joj prati troška. Mika je kod Ace. Ujedno molim g. Gavru, ako šta bude znao o mome sinu Dragomiru Mišickom, 8 baterija drinska poljska artiljer. puka 1 poziv, da izvesti njegovu mater Savku Mišicki iz Radljeva, okrug valjevski. 22791-8

G. Djordju Radojloviću, — Geneva. Molim vas lepo budite dobri i poradite da dobijem novčanu pomoć, jer sam ostao bez sredstava, a posla nikakvog nemam. Pozdravlja vas čika Kosta Sokolović, preduzimač, Vidinska 92. Beograd. 23057-8

Stevi Aćimoviću, Geneva. U oskudici po drugi put vas molim pratite mi što pre pomoć akonto moga primanja. Izveštavajte me češće o Prvoslavu. Zahvalan Todor Petrović, penzioner, Braće Nedića 4. Beograd. 22863-8

G. Jovanu Premoviću, Geneva. Molim vas izvestite me da li je živ Rade Mihailović, 5 puk 3 poziv drinske divizije, koji se od septembra nije javio. Svi smo zdravi. Unapred blagodari Danica Mihailović, Sv. Save 31. Beograd. 22881-8

Radoje Stanimirović, vojnik 7 puka 1 poz. iz Konatiće. Molim poznanike i prijatelje ko bi što o njemu znao, da mi javi, pošto nemam izveštaja već godinu dana. Sinota Stanimirović, iz s. Konatice, srez posavski, okr. beograd. 22865-8

G. Milanu O. Maksimoviću, Krf. Vaša dobrota i ovog puta jako nas je obradovala. Ako vam je moguće, javite Stevi, neka o meni i deci ne brine; zdravi smo, Zare je kod kuće. Deca ljube čika Miki ruku. Vami mnogo pozdrava. Katica St. Mićović, Brankova 19. Beograd. 22110-8

M-lle Dr. Marie Rusivska, Geneve. Draga gospodjice! Vidim iz Vaših karata, da ni jednu moju kartu niste dobili. Ovo je jedini način, da Vam se javim i blagodarim na sećanju Vami i g. Jankoviću. Mnogo Vas draga gospodjice pozdravlja Mila Stefanovićeva, Resavska 4. Beograd. 22126-8

G. Jovanu Premoviću, Geneva. Molim za izveštaj o niže imenovanim licima, da li su živi i zdravi: Milorad Matejić, pisar moravske divizijske oblasti iz Jagodine, i Milentije Simić II. puk I. bataljon I. četa, puk kneza Mihaila, iz gornjeg Račnika. Unapred blagodarim Radisav Matejić, trgovac, Jagodina. 23054-8

Dušanu Šijačkom inžinjeru, Geneve. Lepo vas molim, dostavite Dimitriju J. Petkoviću, inžinjeru, da sam zdrava i da sam i drugu pošiljku novaca primila, i da mi redovno šalje. Neka mi se češće javlja. Vama gospodine Šijački veoma blagodarim na učtinjenoj dobroti. Poštuje vas i pozdravlja Ljubica Arandjelović, Ratarska 12. Beograd. 23053-8

M-sieur Jova R. Jovitschitsch, Poste Restante, Geneve, za Andru Milovanovića. Zdravo sam, što i tebi želim. Tvoje fotografije dobih; mnogo me obradovaše, a naročito što dobro izgledaš. Majka, Stanija i deca su živi i zdravi, moji tako isto. Za moga Čedu ništa ne znam; javi mi za njega. Žika je otišla 15. oktobra. Za mene ne brini. Novaca imam. Sa mnom je u kući Ljuba Cedina sa decom. Javi za Čedu, Vitu, Milana Ljubinog i Aću Zdravkovića. Pisala sam ti i pisaću ti kartom. Piši često, da ne brinem. Željno te očekuje i vole, tvoja Angelina Milovanović, Natalinci. 23052-8

G-dji Kaji Dr. N. Ivanovića, Pension Bern, site 3. Place du Cirque, Geneva. Veliko vam blagodarim na pažnji, koje ste mi javili za moga Andru, da je zdrav. Javite Andri, da smo i mi svi zdravi i živi i neka se javlja češće i za Radosava Ž. Radosavljevića neka javi kartom. Večito vam ostajem blagodarna Draga A. Milanovića, Natalinci. 23051-8

Pukovniku Lazi Matijeviću. Clanovi tih porodica, koje ti pomažeš, odma da narede njinim ovamo, direktno, da Mici šalju poštom u Vrnjce. Ja sam išla kod Mile baš o svadbi Slavkinoj, i istrošila se. Radnja prazna. Lazo i Milivoje, vodite brigu o Ljupčetu, bila je letos bolesna. Pozdravlja vas mama. Jelena Lazarević, Vrnjci. 23046-8

G. Miti Radovanoviću, Geneve. Molim da izvestite moga muža Vasilija Matića, dopunski puk II poziv šumadijske divizije u štabu, da sam sa decom zdrava. Položila sam Miljku stotinu kruna. Primila sam preko pošte novac, što ga je on meni poslao. Brana je kod mene stalno. Sa radnjom ide obično. Pozdravljamo ga svi, a vama g. Mito dugujem večitu zahvalnost. Vaše me je izvešće prvo obradovalo. S poštovanjem Marićka, Franz Josephs Ring 6. Kraljevo. 23045-8

Gospodi Radovanoviću, Bogavcu i Aleksiću, Geneve. — Molim izvestite me za moga muža Filipa Cvetića i sinove, šta je sa njima, pošto se odavno ne javljaju. Spoštovanjem Darinka Cvetić, Kaiser Wilhelmstrasse 1. Kraljevo. 23046-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Molim dostavite Milanu Najdanoviću, poručniku, adjutantu konjičkog puka dunavske divizije I. poziva, da sam novac preko Wiener-Banke primila sa zahvalnošću. Kuća je za sada dobro, neka ne brine. Marija Zavadjil, Beograd, Jevremova 52. 23029-8

Dragoljubu Radojloviću, — Geneva. Pošiljke sam primio. Pozdrav i gospodinu zetu prote Božića. Živi su i zdravi ovde: prota Mihajlo Marković i sveštenik Milan Stojanović, parosi beogradski. Moj brat Jovan Popović sveštenik, sada je u Bugarskoj. Mihajlo Popović, sveštenik, Avakumova (Kursulina) 37. Beograd. 23002-8

G. Jovanu Premoviću, Geneva. Najučtivije vas molim, dostavite ovaj oglas gosp. Miloradu M. Pavloviću, ili gosp. Mihailu Djuriću, članu firme Mesarović—Pavlović u Beogradu, da narede, da mi se iz njihove radnje Mesarović—Pavlović izdaje jedna izvesna suma novaca, koju ja imam primati iz Opšte Privredne Banke. Ja se nalazim u oskudici. Dimitrije Dimitrijević, bivši štampar, Ivan-Begova 7., Beograd. 22998-8

Dragiću Soldatoviću, Geneve. Poštovani gospodine! Molim vas dostavite ovaj oglas mome mužu Milenku Milivojeviću, sajdžiji iz Mionice: Dragi Milenko! Sa Milom sam zdravo. Za nas se ne brini ništa, samo o sebi vodi računa. Poslati novac primila sam. Molim te po mogućstvu šalji češće. Poslala sam ti Milovu sliku, Mile jednako pogleda, kad će od svog tatice dobiti pismo. Mi smo svi zdravo ovamo; kumovi su roditelji u Mionici zdravo. G. Soldatoviću blagodarnost, a tebe, kuma i braću mnogo pozdravlja Dana i Mile Milivojević, Valjevo. 22992-8

G. Stevi Aćimoviću, Geneve. S pozivom na vaš oglas, učtivo vas molimo, da nam na račun naše plate, koju smo primale na Glavnoj Državnoj Blagajni izvolite poslati izvesnu sumu novaca, koja nam je potrebna. U napred vam blagodare Andjelija Milosavljević, Poslanička 41 i Zagorka Cupićeva, Pozorišna 9. Beograd. 22962-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Najlepše vas molim da izvestite moga muža Dušana Stojanovića, šofera štaba dunav. divizije I poziva, da sam sa decom zdrava i da sam novac u tri maha primila. O nama neka ne brine, već neka nas češće izveštava o svome zdravlju preko „Beograd. Novina". Dušana pozdravljamo, a vama najdubije zahvaljuje: Ružica Stojanović, Sumatovačka 50, Beograd. 23098-8

Simi Janjuševiću, učitelju iz Užica, Krf. Mili moj brato! Dobili smo tvoje karte, a čitali smo i sve tvoje oglase u „B. Novinama." Srećni smo, što si nam ti zdrav. O nama ne brini ništa, — mi smo svi zdravi. Zimnicu smo sveremili, drva takodje. Novac smo primili u osam rata. Sve karte o prijemu novaca čuvamo. Javljaj se često preko „B. Novina", jer ih redovno čitamo, a i mi ćemo odgovarati. Pisala sam ti masu karata, ali vidim, da si dobio samo jednu, koju sam ti poslala preko Danila. Mnogo te vole i žele majka, Julka, Dara i Zora Janjušević, Užice. 23033-8

G. Jovanu Premoviću, Geneve, za Dr. Djoku Jovanovića, Krf. Dragi brate Djoko! Molim te, budi dobar pa se zauzmi da dobijem Josifovu platu. Josip je u Ugarskoj. Ja sa malom Danicom dosta bolešljiva. Osim toga sam bez novaca ostala i u teškom sam položaju. Babo je u Bugarskoj. Javi mi, da li znaš što o Voji i Miodragu, koji mi se nikako nisu javili. Tebi ljubi ruku Dana, a ja te mnogo pozdravljam, tvoja sestra Caja Tirić, Mitrovica Kosovo. 22936-8

Mihajlu Tadiću, predsedniku suda, Geneve. Obraćam se vama kao prijatelju i molim vas, da stupite u vezu sa mojim dužnicima Pavlom i Milovanom Matićima, trgovcima iz Beograda, i da im dostavite, da narede da mi se daje dužni interes, pošto za svo vreme rata prema ogromno dužnoga interesa. Firma Matić veoma mi je malo dala za život. Blagodari i moli za što skoriji odgovor. Angelina M. Spasojevića, Beograd, Jugovića gasse 14. 23041-8

Oglase čitko pisati, jer se time izbegavaju štamparske greške.

Lepa prilika za božitnje praznike
iz likvidacione mase
S. Landau
BEOGRAD, Knez Mihajlova ulica 27
u kojoj se mogu dobiti staklarija, porculanska i kino-srebra robe, lusteri i svakovrsno kuhinsko posudje
po znatno spuštenoj ceni.

TVORNICA KISOBRANA
Moše A. Mazze
Dobračina 4. BEOGRAD blizu Pozorišta.
preporučuje svoje veliko stovarište
kišo- i sunco-brana.
Prima sve opravke — Stručnje izrade.

Likvidaciona prodaja.
Iz ostavštine SIMONA LANDAU-A, Beograd, Knez Mihajlova ul. br. 27, prodaje se 16. o. mj. po podne u 2 sata putem dobrovoljne jeftimbe:
1 podrum stakleno robe, najniža ponuda K 15.000·—
1 magaza sa cilindrima vazama, plehanim sudjem, željeznom robom, kompletnim uredjajem za limarsku radionicu sa materijalom, najniža ponuda . . . . . K 2.800·—
1 magaza porculanskim sudjem, najniža ponuda . . . . . K 8.000·—
1 tavan sa raznim staklom, lampa, kućnim i kuhinskim sudjem, najniža ponuda . . K 26.000·—
1 tavan staklenom robom i cilindrima uz najniže . . . . . K 20.000·—
23570

G. Jovanu Premoviću, Geneve. Molim za izveštaj, da li je živ moj muž Ilija Jovanović, III. četa I. bataljon VII. puk I. poziv kao i dever mi Zivota Jovanović, IV. četa II. bataljon I. poziv VII. puk. Ni jedan se do danas nije javio. Za tu dobrotu večito ću vam blagodarna biti. Stevana Jovanović iz Barajeva, Umka. 23027-8

G. Jovanu Premoviću, Geneva. Moj muž do danas nije se javio, pa s toga vas molim učtivo, da me izvestite da li je živ: po imenu Svetozar Pavlović redov 3 eskadron dunavski divizijski konjički puk 1 poziv kao i dever mi Živko Pavlović, koji je bio u profijant koloni komori. Za tu dobrotu večito ću vam blagodarna biti. Stamenija Pavlović, iz Barajeva — Umka. 23056-5

Jovi Jovičiću, Geneva. Molim vas da dostavite mome mužu Ljubomiru Vražalić, majoru, da smo mi svi ovamo živi i zdravi, — da ne brine ništa. Neka mi se on lično javi ako može, jer mnogo brinem. U očajanju sam, što mi se on nikako lično ne javi. Njega mnogo pozdravlja, a vama blagodari Savka Vražalić, Užice. 22890-8

Arandjelovačka Kisela Voda
Najbolji domaći kiseljak
dobija se u svima bakalnicama i kod glavnog zastupnika
DAVIDA BEZAHLERA
Mladenovac.
23561

Izvještavamo srodnike i prijatelje, da ćemo našem sinu odnosno bratu
† SOTIRU J. NAUMOVIĆU,
električaru
davati 16. ovog mjeseca na Novom groblju četrdesetodnevni parastos.
Beograd. 12.-XII 1916.
Ožaloščena:
23490 majka: Marija; sestre: Ljubica i Gena i brat Mita.

Izvještavam sve poznanike i prijatelje, da ću mom dobrom i neprežaljenom suprugu
† Marinku Maši Djordjeviću,
opančaru
davati godišnji parastos u subotu 16.-XII u crkvi Sv. Nikole na novom groblju u 10 časova prije podne. Molim sve prijatelje i poznanike da prisustvuju ovom pomenu.
Beograd, Dušanovac.
Ožaloščena supruga: Zorka Djordjević, sa ostalom rodbinom.
23471

Porodica **Milutina J. Markovića,** državnog savetnika, davaće svojoj neprežaljenoj mami
† DRAGI
trogodišnji pomen; a svojoj miloj i plemenitoj sestri
† RUŽI
bolugodišnji pomen, u subotu 3.-16; decembra u 11 sati prije podne u Voznesenskoj crkvi. 23479

Izvještavamo srodnike, prijatelje i poznanike, da ćemo našem milom i nikada neprežaljenom suprugu, bratu i deveru i t. d.
† Zdravku Stamboliću
trg. ovd.
davati polugodišnji pomen u subotu 23.-10/XII t. g. u 10 časova prije podne u čačanskoj Sabornoj crkvi.
Čačak, Decembra 1916. R. 501
Ožaloščeni:
supruga: Stana; braća: Mihailo, Panta i Perko; snahe: Ljubica, Jevdoksija i Mileva; tetke: Jovanka i Anka, sinovci i sinovice i ostala rodbina.

Svima rodjacima i prijateljima javljamo, da je naša dobra i plemenita
† Nadežda D. Ganović
preminula 9. decembra (26. novembra) ove godine u 8½ sati u veče.
Beograd 1916. 23344
Ožaloščeni:
mati: Ljubica Milovanović; suprug: Dimitrije; djeca: Jovan, Jelica, Ljubiša, Pera, Vladimir i Ljubica; brat: Djoka Milovanović; sestra: Mila; zet: Dragić Samurović; tetka: Kata Knežević i ostala rodbina.

KORESPONDENCIJA.

MIHAJLU ŠKORIĆU, narodnom poslaniku, Ženeva. Vaše izvješće o mojim seljacima primljeno je, na čemu svi mnogo blagodarimo. Molim vas za izvještaj o Iliji Olišiću iz Jevremovca, vojniku 1. čete 1. bataljona 3. prekobrojnog puka. Sima je u Austriji. Pišite na moju adresu. Blagodaran Dobrosav Ivković iz Dobrića. 23000-8

G. S. M. LOZANIĆU, Lausanne. U oskudici sam. Molim pošaljite mi novaca od zadružnog novca za zimus. G. Avramović vam je pisao o tome prije dva mjeseca. Katarina žena J. Pavlovića, Staro-crkvena (Bosan ka) 62, Beograd. 23004-8

G. STERIJE BODY, Geneve. I po drugi put vas umoljavam, da javite Milanu Brkiću, da nam pošalje novac, jer je majka bolesna. Pozdravlja vas Ana Brkić, Knjeginje Ljubice 26, Beograd. 23003-8

Gospodinu Djordju P. Radojloviću, Ženeva. — Primila sam novac. Mnogo hvala. Pozdrav. Kosara. Pozdravlja sve Bosa G. Janjić, Makenzijeva 28, Beograd. 23071—8

Gospodinu Stevi Aćimoviću, Ženeva. — Molim vas pošaljite moju invalidu, jer mi je velika potreba. Leposava udova poč. Petra Velimirovića, profesora, sa djecom. Beograd, Daničićeva 17. 23072-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženéva. — Molim dostavite slijedeće i odgovor mi pošaljite preko „B. Novina". Gospodinu Mihailu Djuriću, trgovcu članu firme Mesarović i Pavlović, Marseille, Grand Hotel de Paris. Molim naredite radnji u Beogradu, da mi izda dužnu kliriju od jula 1915. za magacin u ulici Zmaja od Noćaja br. 7, u kome je roba za smještaj radnje, jer sam u oskudici. Stevan Jevtović, juvelir, Cara Uroša 14. Beograd. 23073—8

Svetomiru Cvijoviću, pukovniku. — Angelina i Draško sa svima zdravi su. Isto tako i ja sa Zagom i djecom. Raspitaj se za Mladena Pantelića, regruta djačke čete od godine 1896., rodom iz Gornjeg Milanovca i na svaki način vodi računa o njemu, čime ćeš me mnogo obradovati. Ako možeš izvjesti me što prije, kako si ti i Radomir, kao i o gornjem Mladenu. Mnogo pozdrava šalje ti tvoj tast Kosta P. Jovanović, Vrnjačka Banja. 23042—8

Štampom car. i kralj. gubernijske štamparije u Beogradu